1997. AUGUSZTUS
XIII. évf. 8. (121.) szám
Ára: 248 Ft

video magazin

Sztárportré:

UMA THURMAN
JAMES DEAN
BILL MURRAY

TALÁLKOZÁS X

Elvált nők klubja

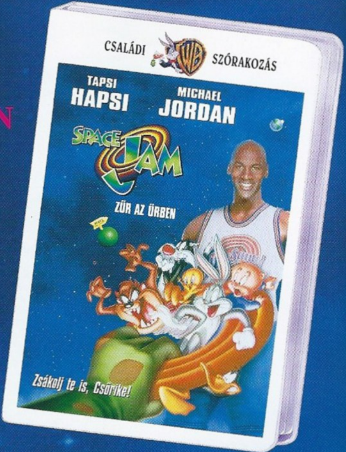

TAPSI HAPSI MICHAEL JORDAN

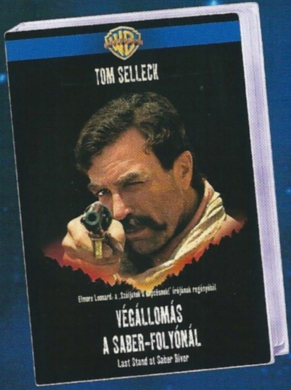
SPACE JAM - ZŰR AZ ŰRBEN

Zsákolj te is, Csőrike!

Michael Jordant elrabolták! Még szerencse, hogy túszul ejtői csupán megbízható és jól ismert rajzfilmfigurák, céljuk pedig mindössze annyi, hogy megkérjék a kosarasok legnagyobbját: mentse meg őket a rájuk támadó Földönkívüli ellenségtől...
Beindul az intergalaktikus vakbélfacsarás, űrbéli poénparádi és Föld körüli viccvihar. Vagyis: zűr van az űrben!

VIDEO PREMIER AUGUSZTUS 14.

WOODY HARRELSON

MICHAEL CIMINO FILMJE

HAJSZA A NAP NYOMÁBAN

Blue-nak vége van. Gyilkosságért halálra ítélték és gyógyíthatatlan rákbeteg. De ő nem az a fajta fickó, aki könnyen feladja a küzdelmet. Elrabolja börtönorvosát, és túszával együtt elindul az egyetlen helyre, ahol talán mégis mindent újra kezdhet. Egymás ellen harcolnak és az időt akarják legyőzni. Még nem jöttek rá: csak egymásra számíthatnak.

EREDETI AGATHA CHRISTIE KRIMI

A BARNA RUHÁS FÉRFI

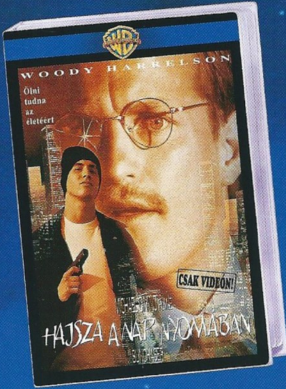
Beddingfeld kisasszony olyan, mint minden igazi angol lány: csinos, jól nevelt, és imádja a rejtélyeket. Amíg a nagynénikéi teázgatnak, és az időjárásról beszélgetnek, ő egy különös férfi nyomába ered. Ám kicsit többet talál, mint amit remélt: hamarosan egy nemzetközi szélhámosság, gyémántrablás és gyilkosság közepében találja magát.

ELMORE LEONARD, A „SZÓLJATOK A KÖPCÖSNEK!" ÍRÓJÁNAK REGÉNYÉBŐL

TOM SELLECK

VÉGÁLLOMÁS A SABER-FOLYÓNÁL

A Végállomás a Saber-folyónál igazi kemény western. Tom Selleck, a Magnum hőse alakítja Paul Cable-t, a polgárháborúból hosszú idő után hazatérő harcedzett katonát. Miközben Cable a háborúban harcolt, egy elvetemült banda elfoglalta farmját. A férfinak nem marad más választása, ha vissza akarja nyerni jogos tulajdonát, újból fegyvert kell ragadnia. És most már nem ismer kíméletet...

InterCom

Forgalmazza az InterCom Kft. 1145 Bp., Bácskai u. 28-36. Tel.: 467-1-467 Fax: 252-2736
E-mail cím: video@intercom.hu • InterCom ottlap:http://www.intercom.hu/

InterCom

A video magazin TARTALMÁBÓL

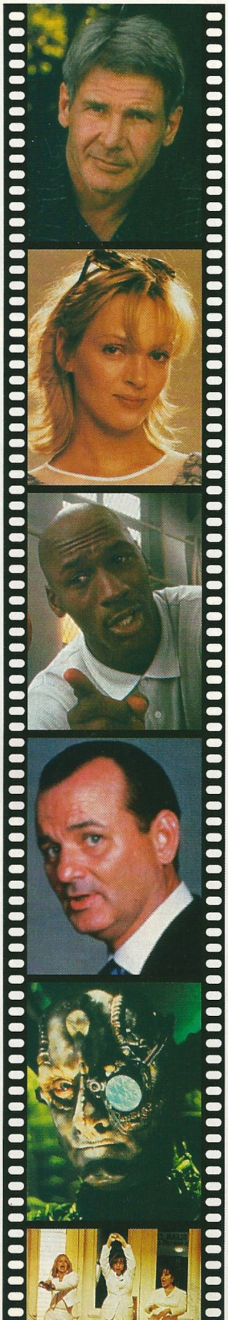
Kedves Olvasó!

Szeretne-e találkozni földönkívüli lényekkel? Szeretne-e látni saját szemével egy ufót? Persze, hogy szeretne! Szeretnénk mi is! Egyelőre azonban e kérések teljesítése még meghaladja szerkesztőségünk földi erejét. De ígérjük, minden tőlünk telhetőt megteszünk. Ezek sorába tartozik, hogy természetesen mi is ott leszünk a Petőfi Csarnokban az X Találkozás monstre rendezvénysorozaton augusztus 9-től 24-ig. Az egyedülálló ufó-kiállítás és vásár mellett izgalmas előadások is elhangzanak majd a múlt- és jövőkutatásról, a csillagászat, a számítástechnika legújabb tudományos eredményeiről, s a Video Magazin is szeretné három előadással megmozgatni az érdeklődők fantáziáját. A rendezvény két hete során érdemes felkeresnie lapunk standját, mert számos meglepetéssel várjuk. Ha már az első nap kilátogat a Petőfi Csarnokba, az országban először nálunk vásárolhatja majd meg az X-akták sorozat első két videókazettáját. S ha már megveszi, vegye meg olcsóbban: a Video Magazin 300 forint kedvezményt ad Önnek! Ezenkívül 155 nyereménnyel is várjuk Önt pavilonunkban. A részletekért érdemes lapunk 25. oldalára lapoznia.
E havi olvasnivalóink is igazodnak az X Találkozáshoz, hiszen nemrégiben jelent meg a tékákban egy új sci-fi, a Babylon 5., de emellett játékfilmek tucatjai foglalkoznak a feltételezett idegen lények és a földi halandók képzeletbeli találkozásával.
Egyelőre nekünk is csak a fantáziánk működhet. Hogy miként, az kiderül a Petőfi Csarnokban!
Budapest, 1997. augusztus

Falus Tamás

Főszerkesztő: Falus Tamás
Művészeti szerkesztő: Czifferszky Attila
Képszerkesztő: Fejér Gábor
A szerkesztőség címe:
1114 Budapest XI., Eszék u. 9–11.
Tel./fax: 361-3859
E-mail: video@irisz.hu
Kiadja a Video Magazin Kft. • Felelős kiadó: Belán Gábor ügyvezető igazgató
Nyomdai előkészítés: ÍRISZ Kft.
Nyomás:
VESZPRÉMI NYOMDA RT.
Felelős vezető: Erdős András igazgató
Terjeszti a Nemzeti Hírlapkereskedelmi Rt. és a regionális részvénytársaságok, valamint az alternatív terjesztők. • Előfizetésben terjeszti a Magyar Posta Rt. Előfizethető a hírlapkézbesítőknél és a Hírlapelőfizetési Irodában (1089 Budapest VIII., Orczy tér 1., levélcím: 1900 Budapest, Orczy tér 1.), ezenkívül Budapesten a Magyar Posta Rt. Hírlapüzletági Igazgatósága kerületi ügyfélszolgálati irodáin, vidéken a postahivatalokban.
HU ISSN 0237-5141

A lapban megjelenő hirdetések tartalmáért a szerkesztőség és a kiadó nem vállal felelősséget

A címlapon: Bette Midler, Diane Keaton, Goldie Hawn

A Video Magazin telefonszáma: 361-3859

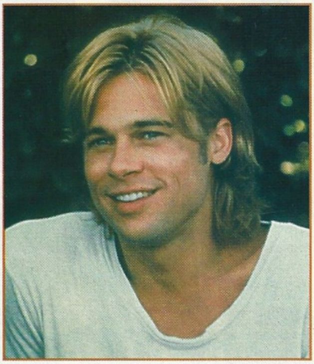
Sztárözön

Világszépek '97

„The 50 Most Beautiful People In The World", azaz a világ ötven legszebb emberét választja ki évről évre a népszerű amerikai magazin, a *People*. Olyan, elsősorban amerikai hírességek jutnak be e sajátos klubba, akik az elmúlt időszakban nemcsak szépségükkel, hanem tehetségükkel, tudásukkal is hatni tudtak. Közöttük, értelemszerűen, sok a filmsztár, akiket nálunk is sokan ismernek, szeretnek. Immár hagyományosan ezért is böngésztük végig ilyen szemmel a magazin nemrég nyilvánosságra hozott listáját. (Zárójelben az életkort jelöljük.)

BRAD PITT (33)

Lobogó szemével, elámító mosolyával még mindig hódít. Videón idehaza októbertől a *Sleepers – Pokoli lecke* című alkotásban láthatjuk, novemberben *Az ördög maga* című filmben, *Harrison Ford* oldalán. A legutóbbi hírek szerint otthagyta menyasszonyát, *Gwyneth Paltrow* színésznőt.

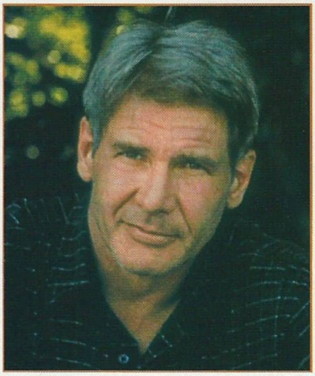
LIV TYLER (19)

Az *Aerosmith* frontemberének, *Steven Tyler*nek és az exmodell *Bebe Buell*nek lánya. Saját szavai szerint apja lábait és anyja hátsó felét örökölte. Ám örökölt némi tehetséget is, melyet színésznőként remekül kamatoztat. *Bernardo Bertolucci* is felfigyelt rá, ezért is lett Liv a főszereplője a *Lopott szépség* című filmjének, majd *Tom Hanks* rendezőként bízta meg feladattal a *That Thing You Do* című produkcióban.

HARRISON FORD (54)

Nemcsak *Az ördög maga* című mozi, hanem a *Csillagok háborúja* felújítása nyomán is milliók látták játékát idén is. Ő maga nem szívesen nézi meg húsz évvel ezelőtti játékát, mint mondja, élete „embrionális állapotban" volt az idő tájt. Azóta érettebbé, bölcsebbé vált. Két házasságából négy gyermeke van. Két nagy fia, valamint egy kislány és egy fiú második feleségétől, *Melissa Matthison* forgatókönyvírónőtől. Szépségéről csak annyit állapít meg, többször eltört orrának ad még egy utolsó esélyt, hogy megtalálja az arcán normális helyét. Eddig hét olyan filmben játszott főszerepet, mely minden idők legsikeresebb húsz filmje között található...

JULIETTE BINOCHE (33)

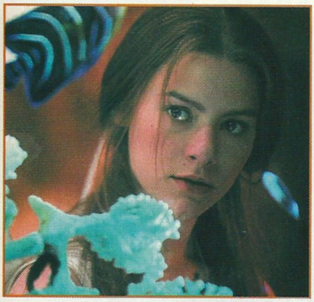
Az angol beteg Oscar-díjas francia sztárjának van a világ legtökéletesebb felső ajka. Mindezt *Anthony Minghella*, a kilenc aranyszobrot nyert film rendezője állítja róla. Juliette bevallása szerint nem sokat tesz szépségéért, legfeljebb annyit, hogy arcát Lancome arckrémmel ápolja. A krém mindenesetre ingyen van, hisz a cég parfümjét ő reklámozza.

GILLIAN ANDERSON (28)

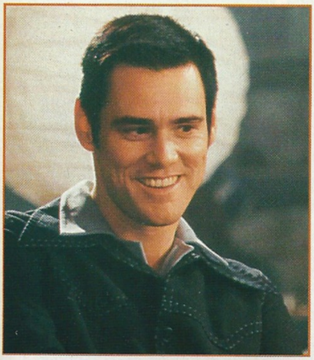
Chris Carter, az *X-akták* rendező-producere szerint négy éve, amikor először meghallgatta, úgy nézett ki, mint egy borzas tinilány. Azóta a sztárság megváltoztatta. Vörösesbarna rúzst használ és öregedésével, ráncaival nem törődik. Ha nem forgat, Vancouverben él kétéves kislányával. Férjét nemrégiben elhagyta.

CLAIRE DANES (18)

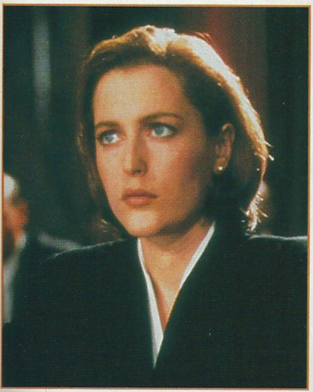
Carla Danes festőnő felkészítette lányát a sztárságra. A Manhattanben felnőtt leány a *Rómeó és Júlia* modern feldolgozásának Júliájaként egy csapásra híresség lett. (A film novembertől kölcsönözhető majd kazettán.)

JIM CARREY (35)

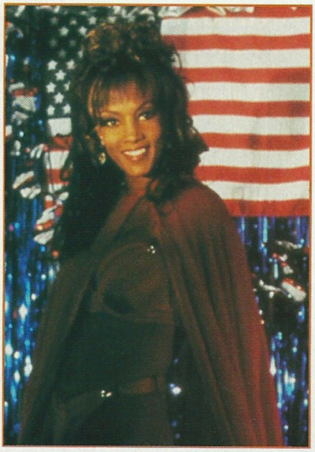
20 millió dollárt érő arcát olykor kiegyenesítve is tudja hordani. Máskülönben nem ragad meg a szeme rajta *Lauren Holly* színésznőnek, aki háromnegyed éve hűséges felesége *Hanta Boy*nak. Otthon Jimnek arcizma sem rándul, ha

valamilyen házimunkára kérik meg. A nyakigláb fickónak már akkor sem lesz gondja élete hátralévő részében, ha egyetlen filmhez sem hívják már őt. Ettől azért még nem kell tartania.

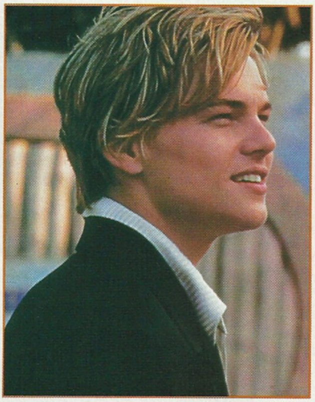
VIVICA A. FOX (32)

Nem, ő nem *Whitney Houston*, csak hasonlít rá. Ő Vivica, *A függetlenség napjá*ból, *A nagy dobás*ból, a *Batman és Robin*ból. Hibátlan arcbőre van, de a szakértők a testén sem fedezhetnek fel sok hibát. Bal karját ugyan egy róka tetoválás díszíti, de ezzel sem tud sokat rontani helyzetén.

LEONARDO DI CAPRIO (22)

Parázsló szenvedéllyel játszotta el Rómeót a *Rómeó és Júliá*ban, és maga sem érti, miért van oly hihetetlen hatással az asszonyokra, akik még sikongatni is képesek, ha meglátják

őt. Pedig, ha tudnák, hogy egy éve lelkesen udvarol egy lánynak, akinek mellesleg semmi köze a filmiparhoz. Legközelebb a *Titanic* című szuperprodukcióban fog feltűnni, egy szerelmes utast játszik majd.

WINONA RYDER (25)

Az elragadó bájú színésznő fiatal kora ellenére már szinte a filmszakma klasszikus alakjának számít. Legutóbb a hisztérikus tinit játszotta el

*A salemi boszorkányok*ban. Intelligens és szenvedélyes – dicsérte a mű írója, *Arthur Miller*. Különlegesen bájos teremtés, erős belső tartással – áradozott róla *Danny De Vito*, aki társproducere volt a *Nyakunkon az élet* című kultfilmnek, melyben szintén Winona volt a sztár.

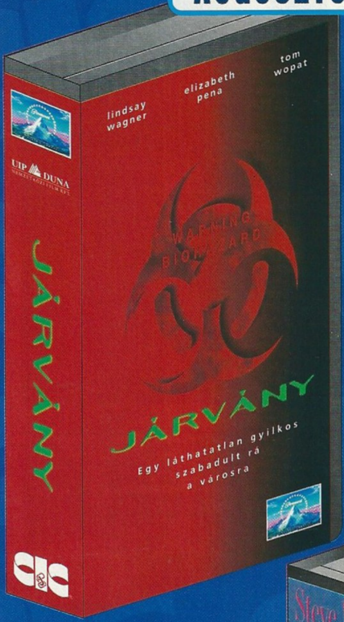
TOM CRUISE (34)

Egyetlen szépségválasztásból sem lehetne kihagyni a sármos mosolyú, kék szemű fiatalembert, aki ráadásul még jó színész is. Tizenkilenc filmje eddig másfél milliárd dolláros bevételt hozott. Ezért inkább önmaga producere lett. Kedvenc időtöltése az autóversenyzés és a repülés.

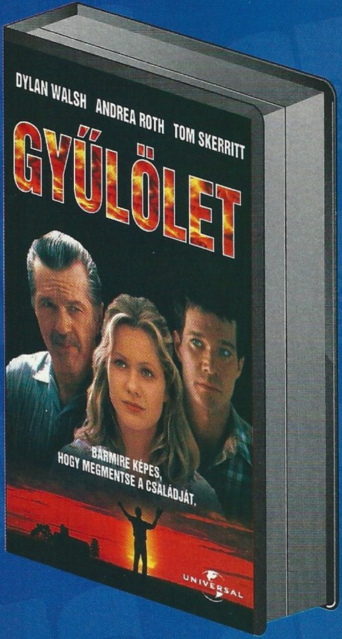
VIDEO CSÚCSON

AUGUSZTUS 12-TŐL A VIDEOTÉKÁKBAN!

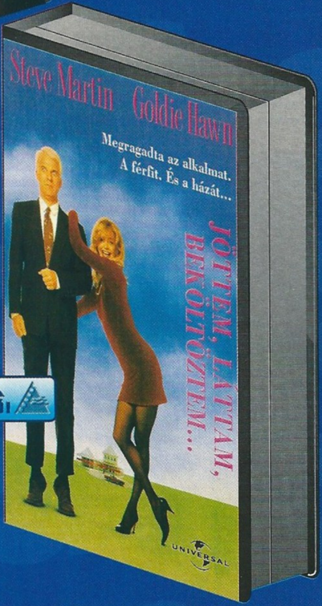

EGY LÁTHATATLAN GYILKOS SZABADULT RÁ A VÁROSRA...

© 1997 WILSHIRE COURT PRODUCTIONS, INC.
ALL RIGHTS RESERVED.

BÁRMIRE KÉPES, HOGY MEGMENTSE A CSALÁDJÁT...

© 1996 MTE, INC.
ALL RIGHTS RESERVED.

ÚJRA KÖLCSÖNÖZHETŐ!

MEGRAGADTA AZ ALKALMAT. A FÉRFIT. ÉS A HÁZÁT...

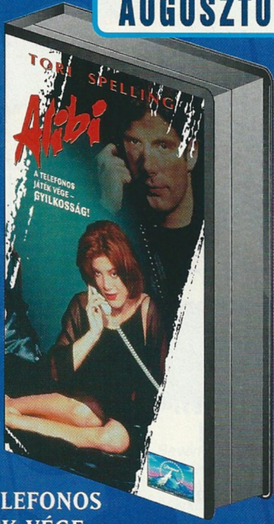
© 1992 UNIVERSAL CITY STUDIOS, INC.
ALL RIGHTS RESERVED.

UIP DUNA NEMZETKÖZI FILM KFT. · CIC · Paramount A VIACOM COMPANY · UNIVERSAL

UIP-DUNA FILM, 1021 BUDAPEST, HÜVÖSVÖLGYI ÚT 54. Tel.: 176-1252, Fax: 274-2177

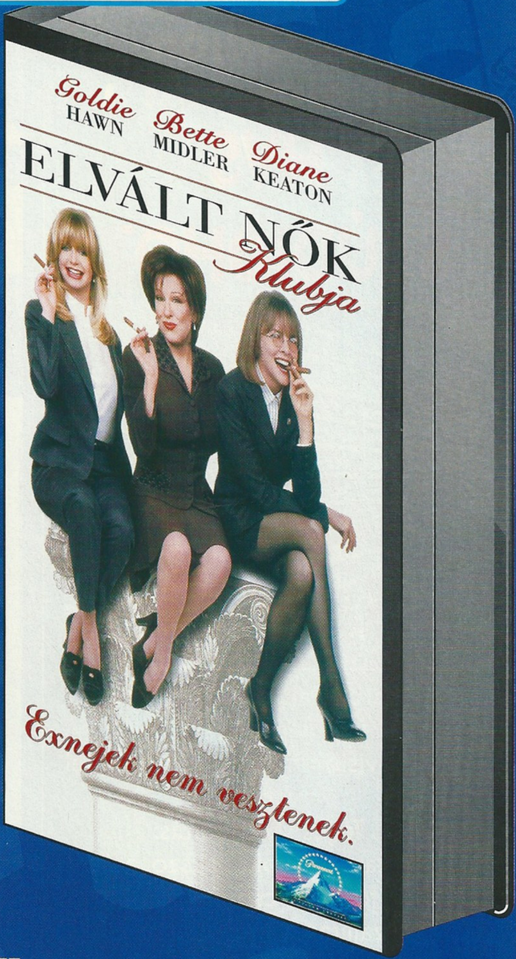
VIDEO CSÚCSON

AUGUSZTUS 26-TÓL A VIDEOTÉKÁKBAN!

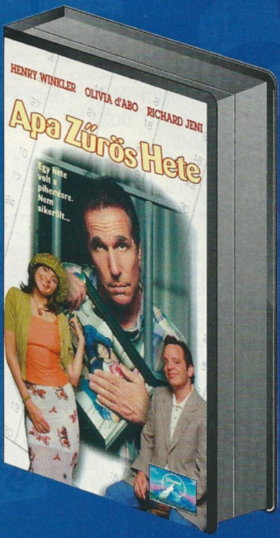

A TELEFONOS JÁTÉK VÉGE – GYILKOSSÁG!

© 1997 BY PARAMOUNT PICTURES, INC. ALL RIGHTS RESERVED.

© 1996 BY PARAMOUNT PICTURES. ALL RIGHTS RESERVED.

EGY HETE VOLT A PIHENÉSRE. NEM SIKERÜLT...

© 1996 BY PARAMOUNT PICTURES. ALL RIGHTS RESERVED.

UIP DUNA NEMZETKÖZI FILM KFT.

CIC

Paramount A VIACOM COMPANY

UNIVERSAL

UIP-DUNA FILM, 1021 BUDAPEST, HŰVÖSVÖLGYI ÚT 54. Tel.: 176-1252, Fax: 274-2177

Ha VHS videókazettát akar sokszorosítani, forduljon bizalommal a

HVS STÚDIÓHOZ!

220 darab Panasonic hifi sztereó géppel és Macrovision másolásvédelemmel várjuk!

Teljes szolgáltatás: VHS-kazetta+tok, sokszorosítás, fóliázás, csomagolás (szállítás is megoldható)!

Az Ön feladata már „csak" az eladás!

A HVS Stúdió új címe:
1145 Budapest,Várna u. 12–14.
Tel.: 384-2117, 364-2068

Elvált nők klubja

Mi tehet egy asszony, aki sok éves házasságban él, de egy napon elhagyja férje egy fiatal fruskáért? Mi tehet három asszony, ha hasonló szituáció miatt borul fel megszokott családi élete?

Először is összefognak, hogy felocsúdjanak az őket ért sokkból, s hogy együtt vészeljék, beszéljék át a nehéz heteket. Egymástól erőt merítve így öntudatos nőkké válhatnak. *Olivia Goldsmith* művében, *Az elvált nők klubja* (The First Wives Club) című regényében a középkorú hölgyek ennél még többet akarnak, ezért forgadalmat tesznek: bosszút állnak hűtlen férjükön.

Az írónő élete első regényével hatalmas sikert aratott, írása bestseller lett, amely nem kerülhette el a megfilmesítést. *Robert Harling* forgatókönyvíró (az *Acélmagnóliák* című film szerzője, a *Becéző szavak* folytatásának, az *Esthajnalcsillagnak* debütáló rendezője) ültette át a regényt, melyet *Hugh Wilson* (*Rendőrakadémia 1.*) rendezett. A regénnyel megegyező című film az 1996-os esztendő egyik legsikeresebb amerikai vígjátékának bizonyult. Hogy miért, az talán nem is fejthető meg túl nehezen. A jól megírt regény (és forgatókönyv) szinte hétköznapi alaphelyzetből indul ki: gyakori a házasságtörés, melynek vége nem ritkán válással végződik. Ott marad gyermekével az asszony, aki legszívesebben bosszút állna exférjén – ha tehetné. A valóságban minden nehezebb, képzeletben és filmen minden könnyebb. Gondoljuk tehát el, mi történik, ha New York

GOLDIE HAWN a bosszúról:

A bosszú a film cselekményének fontos része. Szórakoztató nézni, és a bosszú nagyon vicces egy vígjátékban. De a három nő a bosszút valami pozitív fejleményé változtatja azzal, hogy segít vele más nőket.

kellős közepén három nő összefog, hogy móresre tanítsa az egykoron hőn szeretett férfiakat. A depressziónak, a kétségbeesésnek, a búskomorságnak vége, Brenda, Elise és Annie napról napra mind jobban feltalálják magukat, s mindhárman segítik egymás munkáját, hogy tervük sikerüljön.

A bosszúra szomjas barátnők szerepére három remek színésznőt választottak ki. A kissé csúnyácska, kissé molett, mégis mindig aranyos, vagány, nagyszájú *Bette Midler*t *(Koldusbottal Beverly Hillsben, Kopaszoknak szeretettel)*, a helyes szőke *Goldie Hawn*t *(Jöttem, láttam, beköltöztem, Jól áll neki a halál)*, aki ha kell tud nyafogós és csúnya is lenni, és a *Woody Allen*-filmekből megszeretett kedves *Diane Keaton*t *(Annie Hall)*, akit *A keresztapa*-trilógia mellett láthattunk már vígjátékokban is *(Örömapa 1., 2.)*.

Az elvált nők klubja egyben ízig-vérig New York-i történet is, így kézenfekvő volt, hogy a film jeleneteit e nyüzsgő világvárosban forgassák le. 1995 decembere és 1996 márciusa között a hatvan forgatási helyszínt az alkotók mind megtalálták a városban, így aki ismeri New Yorkot, felismerheti az East Side-i házakat, a Waldorf Astoria Hotelt, a Fifth Avenue-t, Riverside Drive-ot, a Central Parkot. Megláthatjuk, milyenek a lakások a Park Avenue-n, az irodák a Chrysler felhőkarcolóban, hogy fest a Christie's Aukcióház vagy a Bowery Bár. Nemcsak híres helyek, híres személyiségek is feltűnnek a filmben. A történet vége felé partira gyűlnek össze a város előkelőségei. Közöttük felfedezhető például *Ivana Trump*, a milliomos férjétől elvált volt egykori cseh szépség, *Edward I. Koch*, a város korábbi polgármestere vagy *Gloria Steinem* feminista írónő.

További érdekesség, hogy csak utólag írták a forgatókönyvbe a film záró felszabadultságot árasztó énekes-táncos jelenetét, amely talán leginkább megmaradhat a néző emlékezetében. A *You Don't Own Me* című számot a három színésznő énekli. A komédiában ezenkívül még tizenkét dal csendül fel, többek között *Dionne Warwick, Aretha Franklin*, a *Eurythmics*, és az *M People* előadásában. A film zenéjét idén Oscar-díjra is jelölték.

BETTE MIDLER a történetről:

Van a filmben némi bosszú is, de valójában ezek a hölgyek céltudatos emberek, akikkel a férjük nagyon cudarul bánt. Szerintem ez egy mindennapos mese, nagyon sokan fognak azonosulni vele. De azért tök vicces, végül is szilaj móka az egész. Régen ezt hívták hálószobabohózatnak. Van mondanivalója, de mulatságos, nem papolós. Nekem már nagyon kapóra jött: vártam már, hogy komédiázhassak.

DIANE KEATON a komédiázásról:

Nem olyan gyakori, hogy egy jó vaskos komédiát adnak az ember kezébe. Én ráharapok, rögtön ugrok, repülök, bármikor, ha vígjátékról van szó. Az is tetszik, hogy ez egy mozgalmas vígjáték, mert már kezdek leragadni az olyan szerepeknél, amelyeknél csak dumálok, dumálok, dumálok. E filmben van alkalmam másra is, főleg az ablakpucoló-állványos jelenetben, és az nagyon szórakoztató. Bosszút állni is nagyon vicces, és ezt is ritkán van alkalmam eljátszani. Néha kicsit aljasak is leszünk, amit érdemes lesz megnézni...

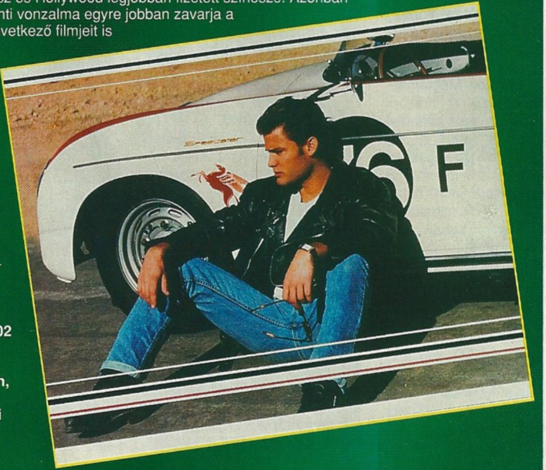

HATALMAS ARANYOS
(Larger Than Life)

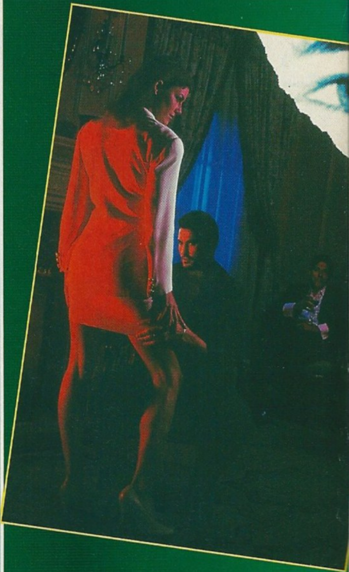
Amikor Jack értesül arról, hogy apja végakaratának ő a kedvezményezettje, úgy érzi, fenekestől felfordult a világ. Különösen attól esik pánikba, hogy az örökség legfőbb vagyontárgya egy Vera névre hallgató elefánt. Agyában egyre csak az jár, amilyen gyorsan csak lehet, meg kell szabadulnia e gigantikus hústoronytól. Először is kapcsolatba lép Mo Newmannel, aki a seattle-i állatkert alkalmazottjaként egy elefántcsoportot kísér Srí Lankára. Egy hete van Jacknek, hogy Verát Seattle-be szállítsa. Honnan is tudhatná egy botcsinálta elefánttulajdonos, hogyan kell bánnia egy ilyen monstrum állattal? Apja egykori barátja, Vernon segít neki és rá akarja venni Jacket, hogy az elefánt nem mindennapi tehetségét Srí Lanka helyett kamatoztassák inkább Hollywoodban.
Színes, szinkronizált amerikai vígjáték (90 perc)
Főszereplők: Bill Murray, Pat Hingle
Rendezte: Howard Franklin

JAMES DEAN – VÉGZETES SZÁGULDÁS
(James Dean – Race With Destiny)

James Dean 1954-ben élete első játékfilmjében szerepel, melynek címe *Édentől keletre*. Találkozik egy olasz színésznővel, akivel egymásba szeretnek. Ám kapcsolatuk nem tart sokáig, mert a lány anyja nem nézi jó szemmel az amerikai vagány közeledését. A film sikere után Dean ünnepelt sztár lesz és Hollywood legjobban fizetett színésze. Azonban a gyors autók iránti vonzalma egyre jobban zavarja a producereket. Következő filmjeit is csak úgy forgathatja, ha közben nem vezet. *Az óriás* című filmben viszont a világ egyik leggyorsabb autóját kell vezetnie. Dean újra hódol szenvedélyének, az autóversenyzésnek, mígnem bekövetkezik a végzetes baleset.
Színes, szinkronizált amerikai film (102 perc)
Főszereplők: Casper Van Dien, Diane Ladd
Rendezte: Mardi Rustam

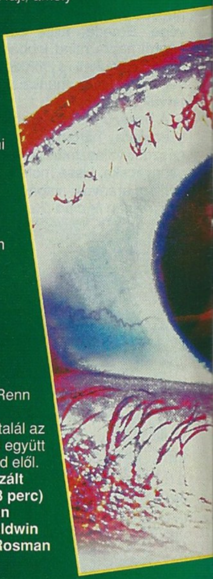

MEGJELENÉS: AUGUSZTUS 6.

INVADER
(The Invader)

A Galaxison túl egy bolygón kegyetlen háború dúl az Omanok és a Serifek között. Az Oman faj a kipusztulás szélére jutott, mivel csak férfiak maradtak, így egyetlen reményük, hogy találnak egy másik fajt, amely szaporíthatja őket. Renn, az Omanok túlélőjének egyike feladattal érkezik a Földre. Célja: találni egy női egyedet és megtermékenyíteni azt, hogy így megmentse kihalóban lévő népét. Renn űrhajója egy kisváros közelében landol. A Serif gyilkos, Willard azonban könyörtelenül a nyomában van, ráadásul erősebb, gyorsabb és gyakorlatilag elpusztíthatatlan. Renn keresése eredményeként rátalál az ideális nőre, akivel együtt menekülnek Willard elől.
Színes, szinkronizált amerikai sci-fi (93 perc)
Főszereplők: Sean Young, Daniel Baldwin
Rendezte: Mark Rosman

ÜZLETI ÖRÖMÖK
(Business for Pleasure)

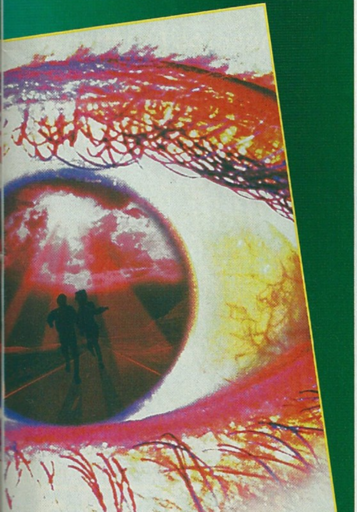
Isabell, a gyönyörű cégvezető választásra kényszerül, hogy biztosítsa jövőbeli karrierjét. Az iparmágnás, Alexander vezeti be őt a szexualitás és a szenvedély ismeretlen, sötét világába. Szerelmi háromszög alakul ki Alexander, Isabell és a férfi sofőrje között és hármasban erotikus szeánszokat rendeznek, amelybe gátlástalanul másokat is bevonnak. A sofőr figyelmezteti Isabellt, hogy kezdi elveszíteni az önkontrollját és vissza kellene találnia a valóságba erotikus fantáziavilágából.

Színes, szinkronizált amerikai erotikus film (93 perc)
Főszereplők: Jeroen Krabbe, Joanna Pacula
Rendezte: Rafael Eisenman

A MOKÉP Videókiadó címe: 1054 Bp., Báthory u. 8., Telefon: 111-6650/169 m.

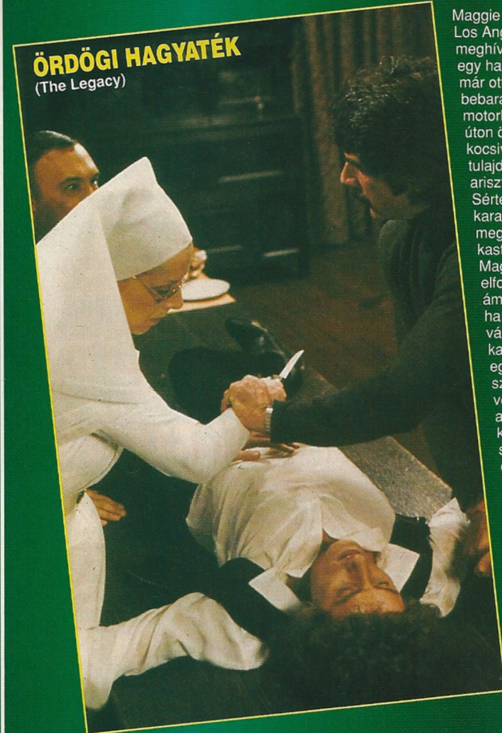
A filmek megvásárolhatók:

ALPINE PITON GMK.
1146 Budapest, Dózsa György út 19. Telefon: 344-0007
VIDEO NÍVÓ BT.
1133 Budapest, Vág u. 9. Telefon: 149-1335
INTERFILM Kft.
1124 Budapest, Karolina út 17. Telefon: 166-4032
MOTOPHON BT.
Miskolc, Rácz Á. u. 50. Tel./fax: (46) 401-600

MEGJELENÉS: AUGUSZTUS 19.

ÖRDÖGI HAGYATÉK
(The Legacy)

Maggie és Pete együtt élnek Los Angelesben. Rejtélyes meghívást kapnak Londonból egy hagyatéki átiratásra. Ha már ott vannak, bebarangolják a vidéket egy motorbiciklin. Egy keskeny úton összeütköznek egy kocsival, melynek tulajdonosa a gazdag arisztokrata, Jason. Sértetlenül megússzák a karambolt és Jason meghívja őket csodálatos kastélyába. Pete és Maggie gyanútlanul elfogadják a meghívást, ám kíváncsiságuk hamarosan aggodalommá változik, amikor a kastélyban bizarr dolgok egész sorával kell szembesülniük. Más vendégek is érkeznek, akik aztán rejtélyes körülmények között sorra elhaláloznak. Pete és Maggie érzik, hogy valami sötét titok lappang a falak között és az ő életük sincs biztonságban.

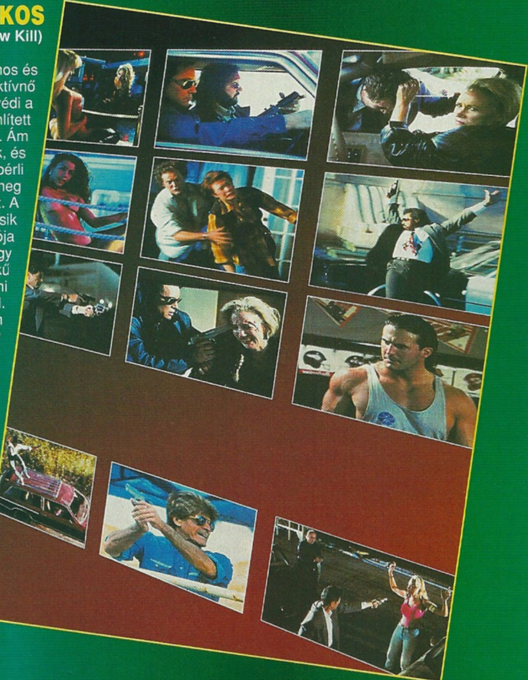
Színes, szinkronizált amerikai thriller (102 perc)
Főszereplők: Katherine Ross, Sam Elliott, Roger Daltrey
Rendezte: Richard Marquand

MEGJELENÉS: AUGUSZTUS 27.

ÁRNYÉKGYILKOS
(Shadow Kill)

Danielle Roberts, a csinos és kemény magándetektívnő vállalja, hogy megvédi a megfélemlített sztriptíztáncosőst, Maryt. Ám a nőt mégis meggyilkolják, és egy alvilági figura fölbérli Danielle-t, hogy találja meg Mary gyilkosát. A sztriptízklub egy másik táncosának információja alapján Danielle egy felbecsülhetetlen értékű smaragd utáni nyomozásba kezd. Hamarosan megfenyegetik Mary testvérét, Andyt is. A smaragd utáni hajszába belekeveredik a Los Angeles-i maffia, akik Danielle-t meg akarják ölni, így most már saját életéért kell küzdenie és csak a túlélési ösztönére hagyatkozhat.

Színes, szinkronizált amerikai thriller (93 perc)
Főszereplők: Sally Kirkland, Joe Estevez
Rendezte: Hódi Jenő

COMET
Professzionális VHS
videókazetták profi
felhasználók részére
5-től 210-percig, 5 percenként
tetszés szerinti hosszban
Standardtól a csúcsminőségig
1000 db-ig 24 órán belül
NTSC szabvány szerint is
– műsoros kazettához
– oktatókazettához
– reklámkazettához
– VHS-kamerákhoz
Megrendelés:
Tel.: 06-26-326-226
Fax: 06-26-325-102
Minőségi fokozatok:
BASF Super High Grade Back Coated
BASF High Grade Back Coated
BASF High Grade
BASF Super Grade
Added Value by BASF
BASF
COMET
COMET
COMET

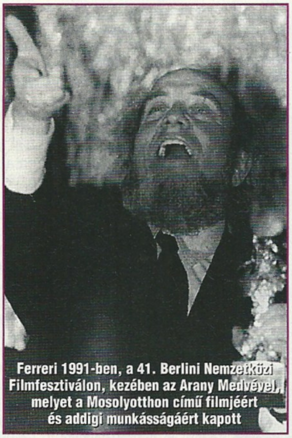
Rendezte:

MARCO FERRERI (1928–1997)

„Megint megfogyatkozott eggyel a Legjobbak Csapata" – merenghettek sokan az európai film barátai közül, amikor elolvasták a jellemzően szűkszavú újsághírt: 1997. május 9-én, hatvankilenc éves korában szívroham következtében egy párizsi kórházban meghalt Marco Ferreri. Ilyenkor szokás a díjak számával érzékeltetni az elhunyt nagyszerűségét: a hírben az is benne volt, hogy Ferreri filmjeit nyolc alkalommal jelölték cannes-i díjakra, háromszor sikerrel. Rövid utalás még „provokatív" stílusára, a filmjeiben látható „sokkoló" effektusokra. Az életmű – két kurta számadatban: az 1958-as pályakezdés óta mintegy huszonöt film. Végül egy kötelezően felsőfokban fogalmazó méltatás, ezúttal Gilles Jacob, a cannes-i fesztivál főigazgatójának szájából: „Az olasz filmművészet egyik legeredetibb művészét veszítette el személyében."

Nemcsak az egyik legeredetibbet, hanem az egyik leggondolkozóbbat is. Filozófus alkatot, aki teóriákat álmodott filmmé, elsősorban a humor, a távolságtartó irónia, a gúny, illetve a groteszk parabolák nyelvét használva. Ferrerit kivételes következetességű művésznek látjuk, ami nem jelenti azt, hogy a nevéhez köthető mintegy huszonöt alkotás egységes színvonalat képvisel. Aligha mondunk újat azzal, hogy az életmű csúcspontjait elsősorban a korai termésben kell keresni: az 1963-as *A méhkirálynő*-ben, az öt évvel későbbi alapműben, a *Dillinger halott*ban, illetve a hetvenes évek eleji *A nagy zabálás*ban. Ugyanis a filmre vitt teóriákat, a példázattá tárgyiasított világszemléletet valószínűleg ezekben a művekben sikerült a legtöbb érvénnyel megmutatnia. Egyetérthetünk azokkal, akik az utóbbi másfél évtized Ferrerijét régen felismert és filmekre vitt igazságok makacs ismétlőjének ábrázolják. A gyönyörű *Ornella Muti*val forgatott *Az utolsó asszony* (L'ultim donna, 1976) vagy *A mindennapi őrület krónikája* (Tales of Ordinary Madness, 1981), hogy csak kettőt emeljünk ki a viszonylag gazdag újabb termésből, lényeges pontokon nem változtat a Ferreri-világképen.

De ne vágjunk elébe az eseményeknek. Menjünk vissza az időben a hidegháború, vagy ha úgy tetszik, az olasz neorealizmus idejébe, amikor az 1928-ban született Ferreri még csak a húszas éveiben járó fiatal tehetség volt. Nyolc évvel azelőtt, hogy – nem is szülőhazájában – első önálló játékfilmjét leforgatta, Riccardo Ghionéval egy nem mindennapi műfajt, a *filmes dokumentumsorozatot,* más szóval: a *filmfolyóiratot* próbálja elfogadtatni az olasz közönséggel. A kor igényeinek megfelelően elsősorban a neorealizmusról szólt a három megvalósult *Documento mensile* szám. Pedig szinte mindenki közreműködött bennük, aki az akkori olasz filmes, illetve író- és művészvilágban jelentős személyiségnek számított: a társművészek közül ott találjuk a munkatársak között *Moraviát* és *Guttusót*, a filmesek közül *Fellinit* és *Zavattinit*; *Antonionit* és *Dino Risit*. Amikor Ferreri közreműködik e kollektív vállalkozásban, már rendelkezik bizonyos filmstúdiós tapasztalattal. És a dokumentumfilmek kudarca után se nézett más állás után. Volt színész és gyártásvezető, majd *Zavattini* és *Ghione* társaságában újabb filmes folyóiratot hozott létre. A második kísérlet is a neorealista dokumentarizmus jegyében fogant, de csak egy számot ért meg. A nem várt fordulat csak évekkel később következik be, amikor hivatalos ügyben Spanyolországba utazik, és közben megismerkedik későbbi szerzőtársával, az újságoknak dolgozó Rafael Azconával. Az új barát és kollégá, mint kiderül, szépíró is, az ő egyik elbeszéléséből forgatja a külhonban ragadt Ferreri első játékfilmjét – Spanyolországban. Ezt további két film követi Azcona hazájában, és csak a hatvanas évek legelején tér vissza Olaszországba. Spanyol tartózkodására visszaemlékezve Ferreri úgy nyilatkozott, az idegen föld jó hatással volt világszemléletére, a groteszk látásmód mint számára egyedül érvényes szemlélet is itt tudatosodott benne véglegesen. Tegyük hozzá: nem csupán a groteszk látásmód és mesealakítás alakult itt ki, hanem az a viszony is, ami egész további pályáján jellemzi majd műveit: a rendező tökéletes közönye szereplőivel szemben. Amennyire hiányoznak az érzelmek, legalábbis a hagyományos értelemben vett emóció Ferreri filmjeiből, olyannyira rejtett a rendező érzelmi kötődése hőseihez. A *Dillinger halott* (Dillinger è morto) pepecselgető „gázmaszk-mesterét", *Michel Piccolit* vagy *A méhkirálynő* szerencsétlen férjét *(Ugo Tognazzi)* mintha csak elindította volna egy számukra kijelölt (kényszer)pályán, hogy aztán e hősök tökéletesen magukra maradva immár egymagukban intézzék sorsukat. Ferreri demiurgoszként teremti, majd hagyja egyedül teremtményeit. Nem éppen emberséges, ahogy a teremtő rendező leleplezi szereplői hazugságait, világuk teljes ürességét, sorsaik folytathatatlanságát. Amikor a rendezői ábrázolás kilép a hűvös közönyből, csak megvetést és elutasítást olvashatunk ki gesztusaiból. Hogy a legismertebb példát idézzük: *A nagy zabálás* négy, önpusztító élvezetekbe merülő férfihősének halála minden drámaiságától megfosztatott. A testi szerelmet hajszoló *Marcello Mastroianni* vagy az enyhén szólva túlzott bélműködést produkáló, és ebbe belehaló *Michel Piccoli* inkább emlékeztet rossz cirkuszi bohócra, mint „tisztes" honpolgárra. A részvét semmilyen jelét nem érzékelhetjük a néma rendező utasításaiban. Inkább enyhe kárörömöt, ami nem „fekete humor",

Ferreri 1991-ben, a 41. Berlini Nemzetközi Filmfesztiválon, kezében az Arany Medvével, melyet a Mosolyotthon című filmjéért és addigi munkásságáért kapott

Marco Ferreri filmjei a magyar videotékákban

A hárem (L'harem, 1967) *(Mokép Videókiadó)*
Liza (A szuka) (La cagna, 1972) *(Mokép Videókiadó)*
Szállást kérek! (Chiedo asilo, 1979) *(Mokép Videókiadó)*
A nagy zabálás (Le grand bouffe, 1973) *(Odeon)*
A jövő a nő (Le futur est femme, 1984) *(Mokép Videókiadó)*
I Love You (1986) *(Odeon–Flamex)*
Milyen jóízűek a fehérek (Y a bon les blancs, 1987) *(Odeon)*

mert azt Ferreri elutasította, mondván, a szürrealisták eme találmánya gépies szemléletet feltételez.

Ferreri egyébként az olasz rendezők közül nem egyedül jutott el a neorealista eszményektől a groteszk témákig. A neorealista „pápa” *Pietro Germi* filmjei hasonló stílusalakulásokon mentek át az évek folyamán.

Az 1961-es hazatérés után még két év telik el, míg Ferreri megtalálja önmagát. Az első másfél évben csak egy jelentéktelenebb kisfilm kerül ki a kezei közül. Az 1963-as keltezésű *A méhkirálynő* számít tulajdonképpeni első otthoni művének, és az első botránykőnek is. Ha majd megír-

Az audiencia

ják az olasz cenzúra történetét, külön fejezetként, de legalábbis alappéldaként szerepelhetne benne Ferreri első olasz nagyfilmje, amelynek bemutatását hosszú hónapokig húzták-halasztották, s mikor végre a közönség elé került, már vágott, dialógusaiban is helyenként kényszerűen módosított változatot láthattak az olaszok, arról nem is beszélve, hogy a mai mércével mérve még elképzelhetetlenül prűd hatvanas évek elején a rendező olyan destruktív nézeteket vallott a házasság intézményéről, hogy a képsorok elé valamiféle házasság mellett hitet tevő nyilatkozatot illesztettek a porig alázott művésszel. Ferrerit bizonyára nem lepte meg különösebben a hatóságok vaskalapossága, hiszen már Spanyolországban is meggyűlt a baja a cenzúrával *Kisfiúk* (Los chicos) című filmje miatt.

A méhkirálynő tehát a házasságról szóló vallomás, méghozzá szkeptikus gúnyirat az intézmény ellehetetlenüléséről. A *Marina Vlady* és *Ugo Tognazzi* kettősét felvonultató film – ma már kimondhatjuk – nem csupán a papírral hitelesített férfi–nő kapcsolat torzulásait ítéli el radikálisan, hanem egyetemes kétségeket jelent be házasságügyben. A Vlady megformázta alak, Regina (királynő!) a modern filmtörténet egyik alapfigurája, a méhkirálynő pedig alapmetafora: első megjelenése ez Ferreri azon nőalakjainak, akik szinte felfalják a hímet, elpusztítják a csak látszólag uralkodó erősebb felet. Ferreri ezzel egyben a férfihatalomról szóló, gyakran feminista eredetű közhelyeket tagadó téziseket fogalmaz meg *A méhkirálynő*-ben. Tognazzi, az egyszerű polgárember Ferreri látomásában nem más, mint az asszonyt munkával (dolgozó méh!) és szexuálisan kiszolgáló személy, aki, miután már nincs rá szükség, elpusztítandó. Az egy évvel későbbi *A majomasszony* (La donna scimmia) – ezúttal *Annie Girardot*-val és *Tognazzi*val a főszerepben – ugyanezt a témát: a férfi házasságbeli kiszolgáltatottságát variálja hatásos eszközökkel. Ám a tézis se itt, se az előző film esetében (se a későbbieknél) nem előregyártott elem. Mintegy a filmmel egy időben formálódik. Hiba lenne tehát Ferreri téziseket is kifejező-kifejtő műveit tézisfilmeknek nevezni. Ferreri azt is mindig visszautasította, hogy ő legyen saját műveinek autentikus magyarázója. Fellinihez és Bergmanhoz hasonlóan úgy vélte, a filmnek önmagáért kell beszélnie, illetve a néző kell hogy kiokoskodja belőle a számára fontos jelentést. A rendezést mesterségnek fogta fel, amit azért csinál, mert épp ahhoz ért. Minden olyan csalogatásnak ellenállt, amely valamilyen politikai irányhoz, illetve értelmiségi csoportosuláshoz próbálta volna kapcsolni személyét és munkásságát. *„Ha politizálni akarnék, szakítanom kellene a filmkészítéssel. ...és bizalmatlan is vagyok; nem hiszek az értelmiségi kollektívákban, az értelmiségi csoportmunkában, nem én.”* – nyilatkozta egyszer.

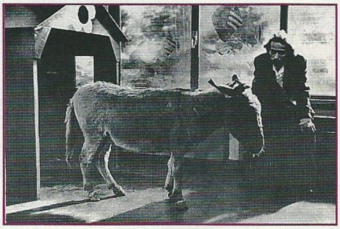
A *Dillinger*rel és *A nagy zabálás*sal reprezentálható következő korszakhoz az 1967-es A hárem (L'harem) jelenti az átmenetet. Ekkor már nem egyszerűen a család és az erkölcs mibenléte érdekli, hanem általános kritikát akar gyakorolni az ábrázolt világokon és lakóin. Meghatározóak lesznek az anarchikus vonások e történetekben, uralkodóvá válik a groteszk látásmód, nő a szkepszis mindenféle hagyományos társadalmi értékkel szemben. A két „nagy” válságtudatosító film közül minden bizonnyal a korábbi, az 1968-as (a magyar televízió Ferreri-sorozatában nemrégiben vetített) *Dillinger halott* a művészibb darab. Tanulmányok és esszék sora foglalkozik a film különös szerkezetével, különösen a mintegy tízperces epilógus és a történet korábbi részének viszonyával. Vázlatosan összefoglalva arról van szó, hogy a mű unalmas enteriőrökben játszódik: egy férfi *(Michel Piccoli)* tesz-vesz egy lakásban, élvezi a viszonylagos gazdagság nyújtotta előnyöket. Előbb a tárgyakkal szöszmötöl, majd a cselédlánnyal szerelmeskedik. De akármiről legyen is szó, a gázmaszktervező főhős számára a szöszmötölés csak üres időtöltés. Nincs élő kapcsolat ember és világ között, csak tárgyi közvetítések léteznek. Érzelem sincs, a pikáns betétnek tűnő szerelmeskedés a cselédlánnyal szegényes és giccses (mézcsorgatás a nő hátára) time-killing. Piccoli mesterien játssza a modern elidegenedettet, aki már semmilyen érzelmi viszonyban sincs azzal, amitől elidegenedett. A feleség lepuffantása egy piros-fehérre festett pisztollyal éppen olyan magától értetődő értelmetlenség itt, mint bármi más cselekvés. Az epilógus pedig maga a giccses happy ending. Van benne yacht, vörös napkorong, tenger, gyönyörű nő, aki csak hősünkre vár, hogy Tahitira menekülhessen vele. Gazdag jelentésű a film meghökkentő zárása: értelmezhető álomként és valóságként; ábrándképként és egyedül lehetséges megoldásként. A képeken mindenesetre túl sok van a jóból, és ez legalábbis kétségessé teszi az események „hitelességét”. Fricskának érezzük inkább a boldog véget: Ferreri keserű, de azért jóízű kacagása saját filmjén, az ábrázolt világon, hősén, az egész Dillinger-problémán.

Dillinger: a film címe legalább olyan talányos, mint epilógusa. Sokértelmű metafora lesz itt a hajdani amerikai gengszter nevéből, akiről még az se dönthető el a néző számára, hogy halottnak vagy mégis élőnek tekintse-e inkább. Hiszen mindkét lehetőség adott a filmben. A filmbeli tévé Dillinger lelövését mutatja – saját eszközeivel. A rendőrök mintha csak banditává változtak volna, amint szitává lövik a hírhedt gengsztert. De vajon tényleg ő volt-e az áldozat? És a „dillingerség” vajon nem él-e tovább hősünkben, aki a mai (értsd: 1968-as) világban már csak pepecselő-elidegenedett gyilkosként tudja újrajátszani – természetesen nem tudatosan – a híres gengszter szerepét?

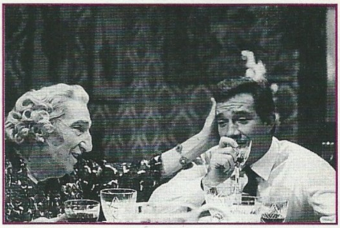
Piccoli ugyanakkor gázálarc-

I Love You

Szállást kérek

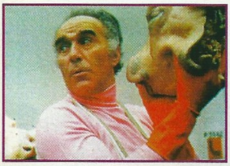
A méhkirálynő

Az utolsó asszony

tervező is, aki eleve kétféle viszonyba kerül így az öléssel: háborúban használt tárgyat tervez, amely azonban a haláltól igyekszik megóvni viselőjét. A mese és a zárás felemás viszonya is megfeleltethető a hős és Dillinger kapcsolatának.

Mindemellett a film a hatvanas években szokatlan éleslátással bírálja a klisékké vagy némasággá romlott nyelvet, a média negatív szerepét életünkben, a tucattermékek és a rikító színek hamis világát. Más környezetben és nyelven, de majd az olyan filmek vallanak hasonló véleményt e problémákról, mint a *Florida, a paradicsom*, és a *Mystery Train*, vagy – más súlycsoportban – a *Veled is megtörténhet*, illetve a *Született gyilkosok*.

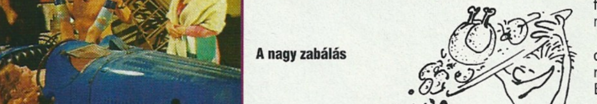

A nagy zabálás

Ha a két „nagy" Ferreri-film közül a Dillinger a művészibb, *A nagy zabálás* (Le grande bouffe, illetve La grande abbuffate) az összehasonlíthatatlanul népszerűbb. Rangját azonban valószínűleg – *Bertolucci Az utolsó tangó*jához hasonlóan – a művet övező félreértések alapozták meg. Míg a korábbi film a szinte végig néma *Piccoli* nagy szólójátéka volt, addig itt sztárkvartettet vonultatott fel a rendező. A korszak (1973) négy talán legtapasztaltabb európai férfiszínésze alakította a történet furcsa csapatát: *Mastroianni, Tognazzi, Noiret* és *Piccoli* vonult félre a vidéki udvarházba, hogy tervszerűen, már-már német precizitással, de olasz kellemmel halálra egye-igya és szerelmeskedje magát. Ellentétébe fordult itt a régi olasz könyv, az egyik legtisztteltebb itáliai nemzeti érték, a *Dekameron* kerettörténete: *Boccaccio* művében a fiatal társaság még azért menekült vidékre, hogy megmeneküljön a járványtól, és ha már együtt vannak, meséléssel múlassák az időt. Ferreri hősei már nem tudnak mesélni; mondókájukat frivol diákepek helyettesítik; *Boccaccio* szereplői illemtudóak, csak meséik telnek meg időnként erotikával; a Ferreri-négyes minden obszcenitást maga él meg. Szenvtelenül imádják fétisüket, a testüket, művészetük (*Tognazzi* konyhaművészete) is csak a testi örömöket szolgálja. Halálukban sincs dráma: ahogy a nagy *Piccoli*-szólóban az elidegenedés vesztette el minden tragikumát, úgy itt a fizikai pusztulás. A nyitott versenyautóban megfagyott *Mastroianni* vagy a saját ürülékébe rogyó *Piccoli* látványa groteszk; a bábjátékot mozgató Ferreri megint nevet és nevettet. Azt sugallja: a deformációk már oly mindennaposak, hogy lehetetlen drámaian szemlélni őket. A bomlásban nincs semmi patetikus. *J.-L. Godard Weekend*je állított hasonlót nem sokkal korábban.

A férfinégyest később kiegészítő nő (*Andrea Ferréol*, akit *Fassbinder*-filmekből is ismerhetünk) – a Ferreri-féle szemléletnek megfelelően – ismét túlélő lesz. A nő szerelmi közkincs a négy férfi között, látszólag tehát alárendelt a szerepe, mégis ő a túlélő. A befejező képeken a bomlás utolsó, minden addiginál groteszkebb látványa sokkolja a nézőt: megérkezik az új hússzállítmány, melyet az immár lakatlan ház udvarán a kutyák tépnek szét. A fákról is húsok lógnak: Ferreri már ekkor többjelentésű metaforát teremt e fogalomból (carne), utolsó korszakának egyik fontos filmje is ezt a címet viseli majd.

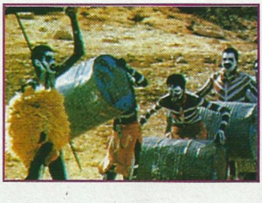

A közönség jókat derült, illetve felháborodott Ferreri filmjén. Botránykő vált belőle. Pedig ahogy az említett *Bertolucci*-darab nem a szexről szól, úgy itt se önmagát jelenti a nagy zabálás. Aki akarja, társadalmi válságot láthat az abszurd gesztusok mögött. Más értelmezés szerint az emberrel általában nincs kibékülve az olasz rendező. S hogy nem pusztán a polgári értékekben csalódott társadalombírálóról van szó, azt az is sejteti, hogy már két évvel korábban *Csehov*- és *Kafka*-ihletésű filmmel (*Az audiencia* – L'audienza) jelentkezett, komor megválthatatlanságot ábrázolva.

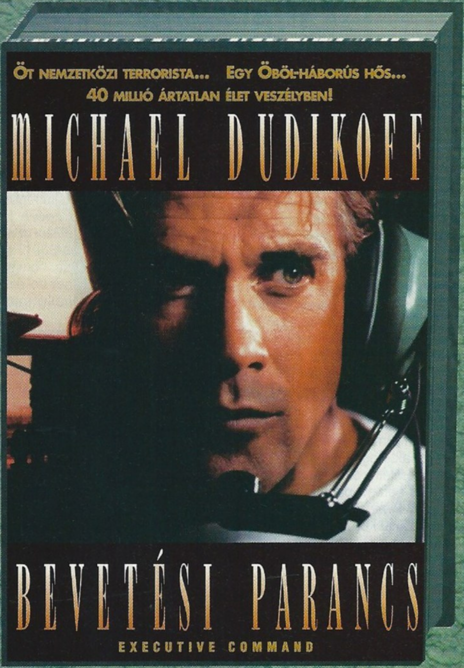
Milyen jóízűek a fehérek

Valószínűleg az is igaz, amit a pályatárs, *Carlo Lizzani* vett észre Ferreri hetvenes években rendezett filmjeiben, miszerint mindinkább eluralkodott e művekben a haláérzés. Ez jellemzi *A nagy zabálás* utáni nem egy filmjét, így a *Hé, szépfiú*t (Ciao maschio, 1978 is). S az is igaz, hogy a groteszk jelenetek és a mesélési hajlam sokat tompít e filmek gyászos hangulatán. S nem is baj, ha mondjuk az 1991-es *A hús*t olasz vígjátékként nézik a mozikban. A paplan alatt ágaskodó nemiszerv és a hatalmas női keblek látványa, a csak mesékben létező ideális szeretkezések és a nőcsábász indiai bölcs itt már inkább komikus, mint groteszk. Ferreri mintha élete utolsó éveiben megbocsátóbbá vált volna a gyerekeinek az első áldozás nagyszerűségéről papoló, de tartásdíjat nem fizető tökfilkókkal szemben. Csak legyint, és együtt nevet a közönséggel.

Máté J. György

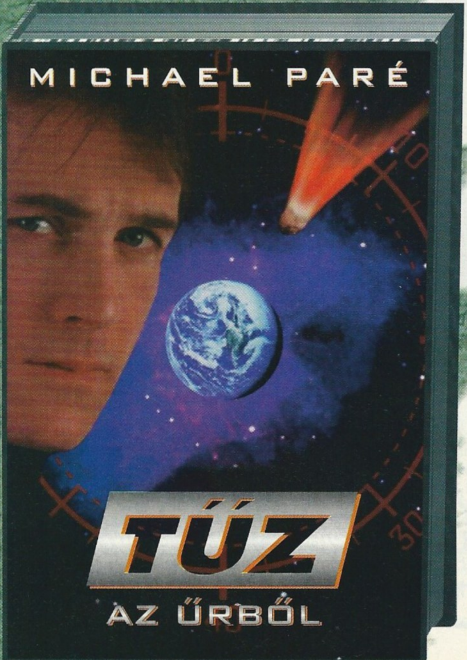
Július 30-tól a legjobb videotékákban!

BEVETÉSI PARANCS

Rick Harden a legjobb a szakmájában. Kiváló szakértője a terroristák elleni akciók vezetésének és azok leszerelésének. Mindamellett nagyon szereti feleségét és lányát. Úgy döntenek, hogy rájuk fér egy kis nyaralás Washingtonban. Ráadásul ingyenes utazási lehetőséget kapnak. A reptéren azonban kellemetlen meglepetésben lesz részük. Rick kénytelen bevetni magát a nemzetközi terrorista és bandája ellen. Ráadásul a felesége és kislánya élete is veszélybe kerül...

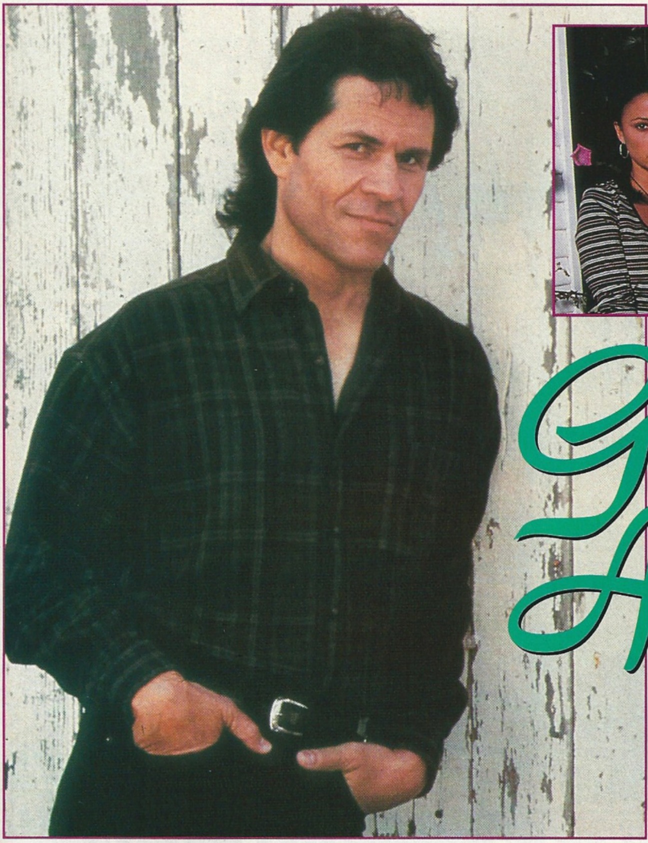
ROYAL OAKS ENTERTAINMENT

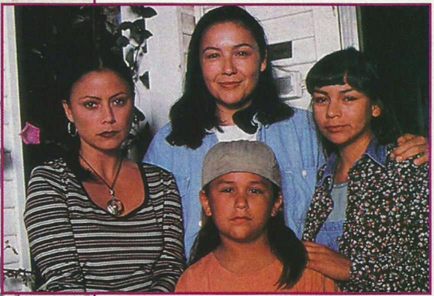

TŰZ AZ ŰRBŐL

2051-ben a Föld arra kényszerül, hogy más bolygókról pótolja az ugyancsak fogyófélben lévő készletét. Egy, bányászatra is alkalmas űrhajó indul útnak arra az üstökösre, ami a Föld irányába tart. A hét emberből álló legénység azonban rejtélyes körülmények között hamarosan kettőre csökken. Miközben a Földről tehetetlenül figyelik az eseményeket, kettőjük között élet-halál harc veszi kezdetét az űrhajó és az üstökös irányításáért és a Föld sorsáért.

BEST Hollywood
1123 Budapest XII. ker., Győri út 18. fsz. 1. Tel.: 202-14-49
6701 Szeged, Pf.: 1167 Tel.: (06-62) 441-028

Grand Avenue

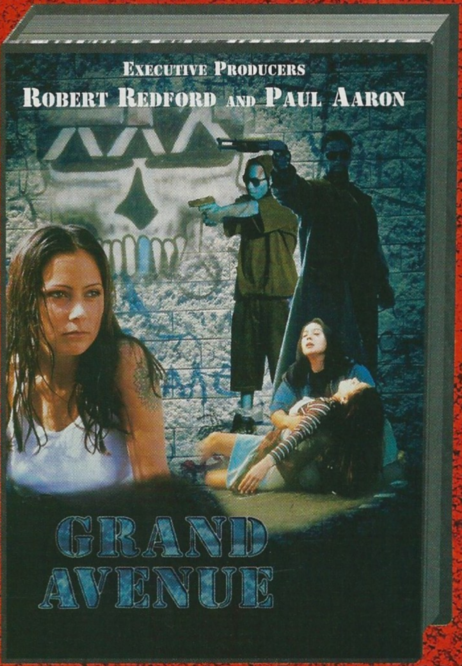
A romantikus idők mozijában felbukkanó indiánok legtöbbször kis földjüket védő nemeslelkű hazafiak voltak, akik kénytelenek élethalálharcot vívni a betolakodó fehérekkel. Azok persze pénzéhesek és elvetemültek voltak, hogy a jó és rossz harmóniája tökéletes legyen. Más esetben – ritkábban – ellenszenves indiánok jelentek meg a westernekben: vérszomjas vademberek, akik békés farmer-ellenfeleiket, illetve a vidékükre tévedt idegeneket irgalmatlanul kínzócölöphöz kötötték vagy megskalpolták. De még az ilyen filmek se törtek pálcát egyértelműen a rézbőrűek felett: inkább azt sulykolták a nézőbe, hogy vannak kegyetlen és jólelkű törzsek, s a jók gyakran a fehérek oldalán kell hogy harcoljanak gonosz földijeik ellen.

Egy későbbi korban, amikor olyan alkotások születtek, mint a *Fekete farmer, A kék katona* vagy éppen a *Kis nagy ember* és a *Farkasokkal táncoló,* az indiánokkal foglalkozó játékfilmek igyekeztek leszámolni a romantikus hamisításokkal. A vadnyugat legendás őslakóit realista eszközökkel próbálták meg bemutatni. Egyszerűbb forgatókönyv esetén csupán annyit állítottak, hogy az indián, akárcsak a többi nép, jó is és rossz is. Az igényesebb szövegkönyvek minden legendával le akartak számolni: a *Karl May*-regényekben oly mesés wigwamot büdös kis vacokként írták le, az indiánok ábrázolásában pedig mintha csak az antropológusok tudós megfigyeléseit akarták volna alátámasztani.

Robert Redford, maga is több vadnyugati film hőse, most producerként jegyez egy olyan filmet, mely az indiánsztorik történetének harmadik, záró fejezetét reprezentálja. A *Grand Avenue,* ez a drámai töltésű alkotás továbblép elődeinél, és azt vizsgálja, hogy az egykori harcosok leszármazottai, akik egy rezervátumban voltak kénytelenek meghúzni magukat, hogyan boldogulnak egy mai észak-kaliforniai nagyvárosban. Hol van már a régi „boldog" romantikus kor, amikor még a nagy ellenfelek pisztolypárbajt vívtak a csapszék előtti porban! A *Grand Avenue*-ben modern zsiványok várják a rezervátumból elszármazottakat. A mai nagyvárosban eszközeikben nem válogató bandák harca folyik, és szó sem lehet betyárbecsületről. De persze *Dan Sackheim* filmje nemcsak egyszerű kalandfilm néhány machóval és szép nővel a főszerepben: a kalandok hátterében egy család megrázó története bontakozik ki előttünk a rokonszenvesen erőslelkű anyafigurával, a rég látott lányára váratlanul rátaláló apával és a féltestvérek tiltott szerelmével...

Augusztus 06-tól a legjobb videotékákban!

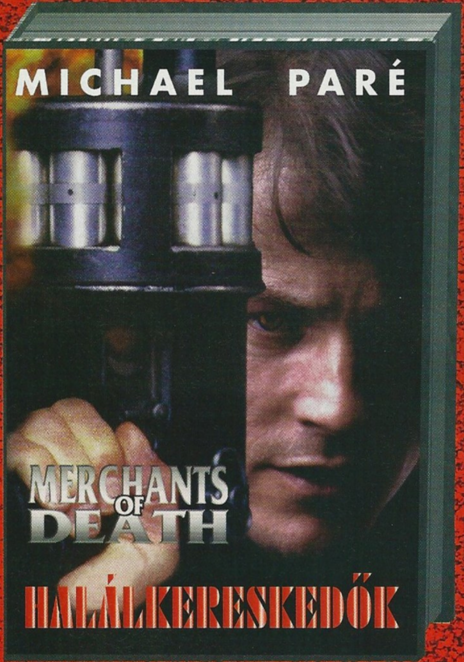

GRAND AVENUE

Az indián rezervátumot elhagyni kényszerülő család Észak-Kalifornia egyik rosszhírű sugárútján talál új otthonra. Itt az erőszak, és a bandák közötti háború uralja a környéket. Az anya megpróbálja a családot összetartani, de az egyre inkább szétesik. Az apa rátalál régen elhagyott lányára. A baj akkor kezdődik, amikor fiuk beleszeret a lányba. Egy végzetes lövöldözés után rájönnek, hogy életük már sohasem lesz olyan, amilyen volt valaha...

AMERICA
VIDEO FILM S.A.

HALÁLKERESKEDŐK

Jim hat éves volt, amikor szemtanúja volt szülei és lánytestvére meggyilkolásának. Huszonhárom év telt el azóta. Jim nevelőapja rendőr, és ő is ezt a pályát választotta. De nem kedvelik, mert életével nem törődve állandóan veszélyes helyzetekbe keveredik, társai életét is kockára téve. Hamarosan ki is rúgják, mert őt hibáztatják nevelőapja haláláért, aki az egyik közös akciójuk során halálos sebet kap. Halála előtt azonban bevallja, hogy neki is köze volt a szülei meggyilkolásához. Jim nyomozni kezd, és minél nagyobb veszély fenyegeti, annál biztosabb abban, hogy jó úton jár.

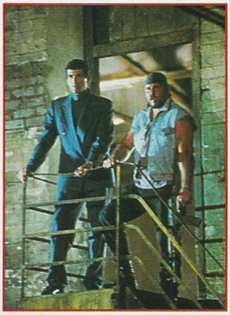

1123 Budapest XII. ker., Győri út 18. fsz. 1. Tel.: 202-14-49
6701 Szeged, Pf.: 1167. Tel.: (06-62) 441-028

Halálkereskedők

Akciófilmrendezők általában rosszul teszik, amikor csak passzív kalandvágyunkat akarják kielégíteni néhány látványos üldözéssel, piff-puffal és bunyóval. Amikor sematikus, jellemmel nemigen büszkélkedhető főhőst mozgatnak, aki azonban emberfeletti fizikai képességekkel rendelkezik, és legyőzi a legyőzhetetlennek tűnő ellenfelet. Sokkal hitelesebb minden, amikor az író és a rendező a jól adagolt kalandokon kívül lélektani alapozást is ad az eseményeknek, s nem csupán „vérszomjunkat" igyekszik oltani, hanem a törvénytiszteletnél mélyebben belénk ivódott igazságérzetet veszi célba: a sztorit úgy építi fel, hogy a hős küzdelmét mindenestül igazságosnak érezzük, s amikor nem bánik valami kesztyűs kézzel ellenfeleivel, azt se ítéljük el, hiszen minden az igazság érvényesítése érdekében történik.

A jogos bosszúkról és az egyéni igazságosztásról szóló filmmesék mind ilyenek. Klasszikusai a *Sergio Leone*-féle *Volt egyszer egy vadnyugat,* melyben a néző fokról fokra ismerkedett meg az előzményekkel; fokozatosan vált nyilvánvalóvá, hogy a *Charles Bronson* által megformált szájharmonikás a bátyját kivégző kegyetlen banditák bűnét jött el megtorolni, mint valami bosszúálló angyal. Ugyanő néhány évvel később a *Bosszúvágy* kockáin a nézők erkölcsi támogatásától kísérve számolt le New York néhány igen ellenszenves utcai csirkefogójával: a revans itt is hiteles volt, hiszen a filmbeli építész a feleségéért és lányáért állt bosszút, miután a

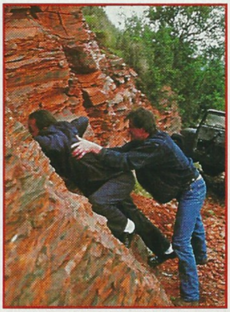
rendőrség egy erőszakos társadalomban már nem volt képes megvédeni a polgárokat.

❖

Yossi Wein Halálkereskedők (Merchant Of Death) című új filmjében is nyomatékosan szerepel a rendőrség alkalmatlansága a honpolgárok megvédésére, sőt azt a szomorúan aktuális problémát is felveti, hogy gyakran a rend őrei maguk is a rossz oldalra állnak, s napjaink rabló pandúrjaiban mind nehezebben ismerhetjük fel a különbséget az ellenfelek között.

Itt a hatéves kis Jim Randallt éri életre szóló sokk: egy csapat gengszter a szeme láttára mészárolja le családját – szüleit és lánytestvérét – egy piknik alkalmával. Egy efféle látványból nem lehet teljesen felgyógyulni. A lelki sebek a felnőttben is ott maradnak: ő az az ember, akitől már gyerekként mindent elvettek, amije csak volt. S a film első részében úgy tűnik, a felnőtt Jim se sokkal szerencsésebb a gyereknél: rendőr lett, mivel nevelőszülője, Sam Norton is az; csakhogy Jim, talán, mert úgy érzi, ő csak egy szörnyű emlékeitől kísértett élőhalott, túlságosan merész rendőri akciókat kezdeményez: amikor beleártja magát a portlandi utcai bandák ügyeibe, nemcsak azok akarják eltenni az útból, hanem a feletteseivel is meggyűlik a baja. S ez még nem minden: a következő akció során nevelőapjával megy bevetésre. De a kábítószercsászár egyik embere majdnem lelövi őket. A két rendőr a folyóba ugrik menekülés közben, s mikor Jim kihúzza nevelőapját a partra, kiderül: Sam haldoklik. A halálát érző rendőr – remek dramaturgiai fogás! – bevallja a fiúnak, egyike volt a családját kiirtó felbérelt gazembereknek. Ez az áramütésszerű hír az egyetlen nyom, amin az immár a jelentől is nyomasztott Jim elindulhat, hogy kiderítse az igazságot a húsz évvel korábbi események ügyében. Helyzete tovább nehezedik, amikor a balul sikerült akció miatt felfüggesztik állásából. Jim rezzenéstelen arcával igazi magányos farkas: szinte elrendelésszerű, hogy teljesen egyedül, a hatóságoktól nem támogatottan kell kiderítenie az igazságot és megtorolnia a régi bűnt.

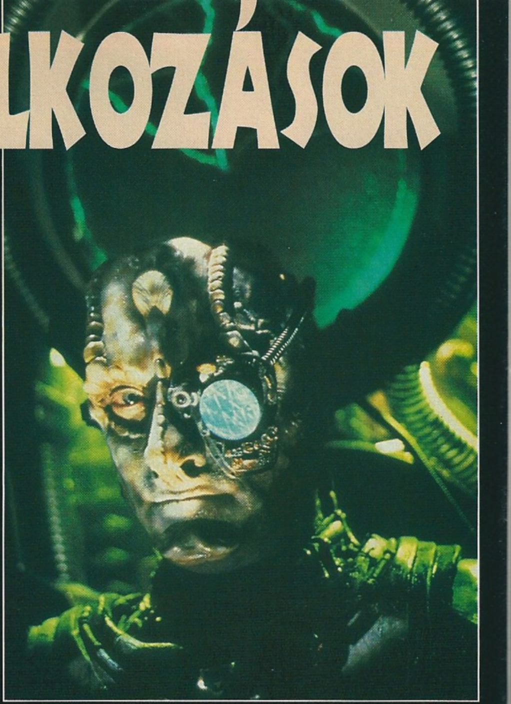
Leone egykori filmjében mind több és több lett látható a szájharmonikás szörnyű emlékképeiből, s a gyilkos személye ismert volt; a *Halálkereskedők*ben a rendőrség

pszichológusa teszi láthatóvá Jim számára az addig láthatatlant: hipnózisban idézteti fel vele emlékeit a farmjukról és a végzetes napról. De a bűnösök ettől még nem lesznek ismertek. Jim rájön, ahhoz, hogy a tömegmészárlás értelmét megfejthesse, vissza kell térnie régi otthonába – most először a végzetes események óta. A további nyomozás során jut el Herve Velasquezhez, egy újabb drogkirályhoz, akiben az immár tudatosabban emlékező Jim felismeri a hajdani gyilkosok vezérét. De Velasquez is meghal, mielőtt kikérdezhetné és felelősségre vonhatná. S ráadásul barátnőjét, a pszichológus Maggie-t is elrabolják...

Jim végül Venezuelában értesül a teljes igazságról. A távoli országból vissza kell térnie hazájába, hogy egy végső küzdelemben bosszulja meg szeretteit, és ha lehet, kiszabadítsa Maggie-t.

X TALÁLKOZÁSOK

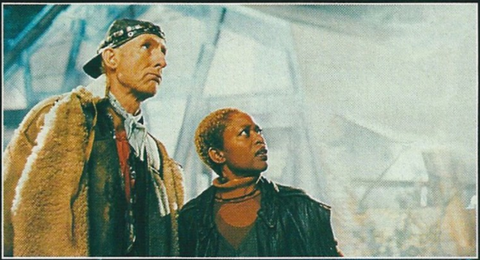
Repülő csészealjak és idegenek

Bár még nem bizonyosodott be, hogy van élet a Földön kívül, a filmkészítők fittyet hánynak erre, és egyre-másra forgatják azokat az alkotásokat, amelyekben idegen lények, mi több, ufonauták szerepelnek.

Az első, viszonylag komolyan dokumentált UFO-észlelés 1947-ben történt, amikor *Kenneth Arnold* kis magánrepülőgépével hazafelé tartott, és a Cascade-hegység fölött megpillantott egy különös objektumokból álló köteléket, amely úgy repült, mintha csészealjak kacsáznának a vízen.

1950-ben már el is készült az első film, a *The Flying Saucer*, amelynek alkotója s egyben főszereplője, *Mikel Conrad* alaszkai kémtörténetbe ágyazta az UFO-históriát, ám a végén a repülő csészealjról kiderül, hogy földi eredetű, ráadásul szovjet gyártmány! Viszont garantáltan földönkívüliek és roppant harciasak azok a csészealjak, amiknek pontos mását a *Támad a Mars!*-ban lehet felfedezni. Az *Earth vs. Flying Saucers* a neves rendező, *Curt Siodmak* ötlete alapján készült, akinek kezébe került *Donald E. Keyhoe* őrnagy UFÓ-król szóló könyve. Az 1957-es *Invasion of the Saucer Men*ben jópofa, nagyfejű idegenek mulattatják a nézőt, hiszen komédiáról van szó, az 1958-ban készült, *Satan's Satellite* című, *Fred C. Bannon* által rendezett filmben két idegen, Marex *(Kane Bradford)* és Narab *(Leonard Nimoy*, a *Star Trek* első sorozatának félig vulkáni, félig ember Mr. Spockja!) repülő csészealjjal érkezik bolygónkra, mivel a mi Napunk energiájának felhasználása segítségével kívánják saját égitestüket közelebb vinni az éltető sugarakhoz...

A Frank Telford rendezte *Bamboo Saucer* érdekes ötletet alkalmaz: egy Kínában lezuhant UFÓ-t szovjet és amerikai tudóscsoportok közösen tanulmányoznak. A film 1968-ban készült, s hol volt még akkor például az 1975. évi Szojuz–Apolló közös űrrepülés?

Kicsik, de veszélyesek

A Föld a későbbiekben is népszerű helynek bizonyult az idegenek számára, a *Selyemgubóban* például az óceán mélyén, tojásforma valamiben regenerálódnak egy súlyos katasztrófa után, igaz, később haza kell térniük Antareára, ahová néhány jókedélyű földi nyugdíjast is magukkal visznek.

Csoportban érkeznek a *Testrablók* földönkívülijei is, akik nagyon picik, de agresszíven beköltöznek az emberek testébe. Ez az alaptéma olyan népszerűnek bizonyult – a nézők szeretnek megijedni a moziban –, hogy háromszor is megfilmesítették. A *Parazitában* szintén kis termetű, de ezúttal rájára emlékeztető lény szerepel, ami hihetetlenül mozgékony faroknyúlványával hatol be a nyakszirten, egészen az agyig. Ha ez meg-

UFÓ-s játékfilmek videótékákban (a teljesség igénye nélkül):

Selyemgubó (Cocoon,1985) r.: Ron Howard *(Guild)*
Testrablók (Body Snatchers, 1992) r.: Abel Ferrara *(InterCom)*
A homok urai (Sandkings, 1995) r.: Stuart Gillard *(InterCom)*
Ragadozó (Predator, 1987) r.: John McTiernan *(Guild)*
Világok száműzöttje (Doorways, 1992) r.: Peter Werner *(Columbia TriStar)*
A lény (Species, 1995) r.: Roger Donaldson *(InterCom)*
Árnyékvadász (Shadowchaser, 1996) r.: Mark Roper *(Best Hollywood)*
Túlvilági küldött (Not of This Earth, 1995) r.: Terence H. Winkless *(Best Hollywood)*
Támadók (Intruders, 1994) r.: Dan Curtis *(Fox Video)*
Tűz az égen (Fire in the Sky, 1978) r.: Jerry Jameson *(Videa)*
X-látogatók (Visitors of the Night) (1996) r.: Jorge Montesi *(V.I.P. Art)*
Az UFO-akták rejtélye (Gemini Encounters) r.: Michael O' Connell *(Premier Video)*
Roswell (1994) r.: Jeremy Kagan *(V.I.P. Art)*
A függetlenség napja (The Independence Day, 1996) **r.: Roland Emmerich** *(Fox Video)*
Fekete ember (Silencers, 1992) r.: Richard Pepin *(Fórum)*

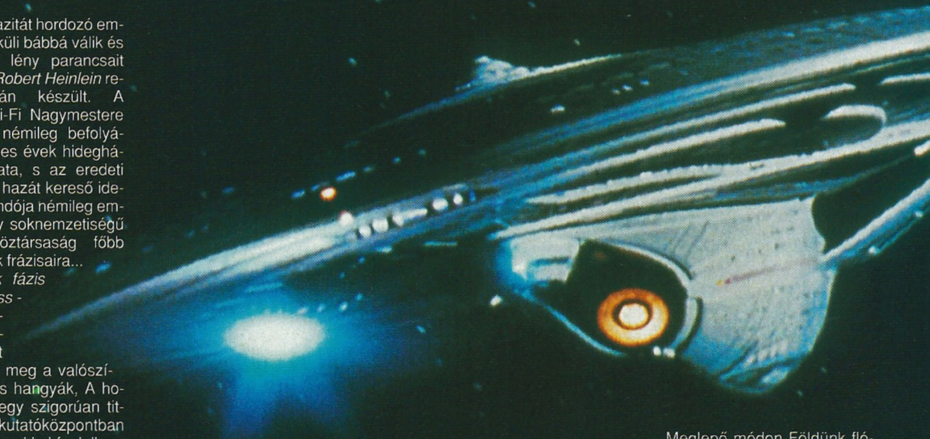
UFÓ-s dokumentumfilmek a kölcsönzőkben:

Az idegen azonosítása (Alien Autopsy: Fact or Fiction?, 1995) r.: Thomas McGough *(Premier Video)*
Az UFÓ-k mégis léteznek (UFO Diaries, 1996) *(Premier Video)*
UFO dokumentumok: Idegenek a Földön (UFO – Miracles of the Unknown, 1995) r.: Yin Gazda *(V.I.P. Art)*
UFO dokumentumok: Az idegenek és a szemtanúk (UFO – Miracles of the Unknown, 1995) r.: Yin Gazda *(V.I.P. Art)*

hogy néhány trófeát gyűjtsön. De aztán jő *Arnold Schwarzenegger* és két kommandós akció között megnehezíti az idegen dolgát.

Az is gyakran előfordul, hogy nőnemű lény alakjában érkeznek hozzánk. Jó példa erre a *Világok száműzöttje*, amelyben a világokat összekötő, feltételezett kapuk egyikén át egy rejtélyes nő zuhan a forgalmas úttestre. Mason doktor először csak be akarja kötözni a sebeit, aztán meg akarja érteni a furcsa nyelvet, végül együtt kénytelenek menekülni üldözőik elől, akik legalább annyira érthetetlenek, mint a macskalány, akit a doki védelmébe vett. *A lény*ben szintén a szebbik nemhez tartozik az idegen, akinek csak egy célja van: szaporodni mindenáron! Egy gyanútlan férfit keres, akivel párosodva olyan utódot hozhat létre, ami majd kiirtja az emberiséget...

történik, a parazitát hordozó ember akarat nélküli bábbá válik és mindenben a lény parancsait követi. A film *Robert Heinlein* regénye alapján készült. A szerzőt, a Sci-Fi Nagymestere cím viselőjét némileg befolyásolta az ötvenes évek hidegháborús hangulata, s az eredeti történetben új hazát kereső idegenek mondandója némileg emlékeztetett egy soknemzetiségű szövetségi köztársaság főbb pártvezetőinek frázisaira...

A negyedik fázis című *Saul Bass* - filmben egy sivatagi kutatólaboratóriumot környékeznek meg a valószínűleg értelmes hangyák, A homok uraiban egy szigorúan titkos katonai kutatóközpontban földönkívüli lényekkel foglalkoznak, s végre kikelnek az egy űrszonda által a Marsról hozott tojásokból a hangyák. Az intézet vezetősége túl veszélyesnek ítéli ezt, s elrendelik a lények elpusztítását. Dr. Simon Kress azonban meg akarja menteni munkája gyümölcsét és néhány példányt hazamenekít. A hangyák egyre értelmesebbnek tűnnek, s intelligenciájukkal együtt méretük is növekszik.

Különféle idegenek

Szörny is érkezik hozzánk, például a *Ragadozó*ban. A dél-amerikai dzsungel mélyén lapul egy másik bolygó lakója, aki azért látogatott el a Földre,

Meglepő módon Földünk flórája is nagyon érdekli az idegeneket. A *Bororo akció*ban egy csehszlovák expedíció segítségével kutatják a gyógyító növényt, az Árnyékvadászban valamikor a régmúlt időkben primitív törzsek tagjai csodatévő füveket gyűjtenek a földönkívüliek számára, de az UFO lezuhan, s csupán napjainkban, egy ásatás során kerül elő egy android túlélővel. Az elmondja, hogy a fiolában lévő gyógycseppek minden gyermekbetegség gyógyítására alkalmasak, de másra nem szabad használni őket. A régészek vezetője azonban galád terveket szövöget... *A Túlvilági küldött* című alkotásban egy súlyosan beteg idegen érkezik hozzánk. Azért jött, hogy orvosságot találjon arra a pusztító kór-

Idegenek a Star Trek világában

Igen, *Star Trek,* és távolról sem Űrszekerek. Borítsuk a feledés fátylát erre a sikerületlen magyar elnevezésre és maradjunk az eredetinél.
A Bolygók Egyesült Szövetsége a XXII. században, pontosabban 2161-ben alakult meg a Föld, a Vulkán és más bolygók részvételével. A klingonokkal, és a cardassiaiakkal egy ideig még tartott az ellenségeskedés, de aztán lassanként velük is megkötötték a békét. Nézzük csak ezeket a földönkívülieket! A legismertebb közülük kétségtelenül a vulkán, mivel Mr. Spock, az első Enterprise csillaghajó tudományos tisztje apja révén félig vulkán származású. A vulkániak egykor szenvedélyes, erőszakos teremtmények voltak, akik folyton háborúskodtak. Végül egy Surak nevű filozófus tanítását követve lemondtak az érzelmekről és a logikát választották minden cselekedetük alapjául. Azok, akik nem tudták elfogadni a logika teljes uralmát az élet fölött, elhagyták az anyabolygót , s ők lettek a Romulán Birodalom megalapítói.
A klingon harcias faj, kultúrájában rendkívül nagy szerepet kap az ősök és a hagyományok tisztelete. *A nem ismert tartomány* című hatodik játékfilmben ismerkedhetünk meg velük közelebbről, amikor a Klingon Birodalom békeajánlattal fordul a Föderációhoz. Kirk parancsnok nem lelkesedik az ötletért, mert a második filmben – *Khan haragja* – egyetlen fiát, Davidet egy klingon tiszt ölte meg. A következő nemzedék idejében már az *Enterprise*-on is találkozhatunk a faj egy képviselőjével: Worf az első klingon, aki föderációs hajón teljesít szolgálatot. Különleges idegen lény a Q Kontinuum képviselője, egy korlátokat nem ismerő, gyakorlatilag isteni hatalommal rendelkező intelligencia. A ferengik kalmárnép, szélsőségesen patriarchális és szigorú társadalmi berendezkedéssel és fejlett technológiával, a kilences számú űrállomáson – DS9 – ők gondoskodnak a személyzet ellátásáról. A Föderáció számára a Borggal való találkozás kis híján végzetesnek bizonyult. A Borg félig gép, félig szerves lények egységbe szerveződött tudata, amely az egyéb létformákat a maga létezési módjára akarja átformálni, mint ez kiderül a *Kapcsolatfelvétel* című, nyolcadik játékfilmből is. Szót ejthetnénk még a cardassiaiakról, a bajorokról, az alakváltókról, de terjedelmi korlátok miatt ez most nem lehetséges. Összefoglalva megállapíthatjuk, hogy a *Star Trek* univerzumát benépesítő lények nagy része humanoid, akik külsejükben – a maszkmesterek munkájának köszönhetően – ugyan eltérnek tőlünk, viszont magukban hordozzák az emberi faj összes jó és rossz tulajdonságát.
Hiszen testvérek vagyunk a kozmoszban...

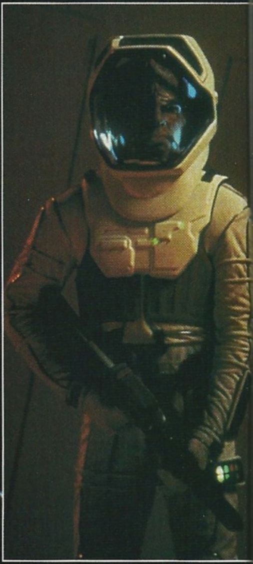
Star Trek-játékfilmek:

Űrszekerek 1. (Star Trek – The Motion Picture, 1979) r.: Robert Wise *(UIP–Duna Film)*
Űrszekerek 2. (Star Trek II.: The Wrath of Khan, 1982) r.: Nicholas Meyer*(UIP–Duna Film)*
Űrszekerek 3. – Spock nyomában (Star Trek III.: Search for Spock, 1984) r.: Leonard Nimoy *(UIP–Duna Film)*
Űrszekerek 4. – A hazautazás (Star Trek IV.: Voyage Home, 1986) r.: Leonard Nimoy *(UIP–Duna Film)*
Űrszekerek 5. – A végső határ (Star Trek V.: The Final Frontier, 1989) r.: William Shatner *(UIP–Duna Film)*
Űrszekerek 6. – A nem ismert tartomány (Star Trek VI.: The Undiscovered Country, 1991) r.: Nicholas Meyer *(UIP–Duna Film)*
Nemzedékek (Star Trek: Generations, 1994) r.: David Carson *(UIP–Duna Film)*
Kapcsolatfelvétel (Star Trek: First Contact, 1997) r.: Jonathan Frakes *(augusztustól a mozikban, UIP–Duna Film)*

ra, ami bolygóján ütötte fel a fejét. Megbíz egy kutatóorvost és annak asszisztensét, hogy találják meg az ellenszérumot. Hamarosan kiderül, hogy az emberi vér a gyógyszer, a környéken pedig növekszik a gyilkosságok száma...

Az eltűnt idő nyomában

Az UFO megjelenésekor gyakran előfordul, hogy többeknek is olyan érzésük támad, néhány óra eltűnt az életükből. Az elveszett idő jelensége arra utal, hogy az ufonauták felvitték őket az űrhajójukra, ahol megvizsgálták őket. Ilyesmi történik a *Támadókban* két hölggyel, a

*Tűz az égen*ben Travis Walton favágóval, a *Nulladik típusú találkozás*ban (hm...) Whitley Strieber íróval. Az *X-látogatók* hősnőjével, Judith Englishsel más is megesett, pontosabban ő esett meg és az idegenek meg is mutatják neki hibrid kisbabáját. Az *UFO-akták rejtélyé*ben Kendra, az addig boldog házasságban élő fiatalasszony megtudja pszichiáterétől, hogy valamikor földönkívüliek rabolták el, s a mélyhipnózisban arra is visszaemlékszik, hogy egy ufonauta szeretkezett vele. A földönkívüli nő alakjában simogatta, majd férfiként hatolt belé...

Az UFO-szemtanúknál a szóbeszéd szerint gyakran feltűnnek az úgynevezett fekete emberek. *A fekete ember* címet viselő moziban *Jack Scalia* a különleges szolgálat tisztjét alakítja, akinek védencét lelövik. A nyomozás során meglepő felfedezést tesz: idegen lények érkeztek a Földre és titkos megállapodást kötöttek az amerikai kormánnyal. A *Men in Black* című vadonatúj, Amerikában idén júliusban bemutatott filmben *Tommy Lee Jones* és *Will Smith* a hírszerző szolgálat elitcsapata, a Fekete Emberek nevet viselő osztag tagjaiként kísérik figyelemmel a közöttünk élő idegenek tevékenységét. Amikor egy földönkívüli terrorista veszélyezteti az intergalaktikus hegemóniát, a két férfiú közbelép...

UFO dokumentumok

Akiknek UFO-élményben volt részük, többnyire titkolják, mert nem akarják, hogy bolondnak nézzék őket. 1956-ban *Winston Jones* rendezőnek azonban mégis sikerült rávenni néhány észlelőt vagy eltérítettet, hogy kamera előtt számoljanak be tapasztalataikról. Az *Unidentified Flying Saucers* című dokumentumfilm az első a maga nemében, s hosszú ideig nem is talált követőkre. 1995-ben nagy szenzációt keltett az úgynevezett Roswell film, amelyben az 1947-ben, Új-Mexikóban lezuhat repülő csészealj egyik állítólagos utasának boncolását mutatja be. Az idegen azonosítása címmel készült dokumentumfilmben *Jonathan Frakes* – a *Star Trek – A következő nemzedék* című sorozatban az Enterprise űrhajó első tisztje – kommentálja a látottakat és tolmácsolja mindazon szakemberek – ufológus, maszkmester és mások – véleményét, akik elismerik vagy vitatják a látottak valóságtartalmát.

Az *UFÓ-k mégis léteznek!* című két részes összeállítás több témával is foglalkozik, a piramisok titkától kezdve a Bermuda-háromszögön át a marsi életnyomokig, s természetesen mindegyikhez kapcsolódnak az UFÓ-k.

❖

Mindezek után és – persze mindenekelőtt – nyitott marad a kérdés, vajon tényleg léteznek-e UFÓ-k vagy sem? Ha a betűszó eredeti jelentését (nem azonosított repülő objektum) tekintjük, akkor magától értetődően léteznek. Hiszen ha felnézünk az égre és látunk valamit, amit nem ismerünk fel, az bizony UFO. Az már más kérdés, hogy ülnek-e benne kis szürkék, magas szőkék vagy más, az ufológiából ismert idegen fajok képviselői. Amíg nem landolnak mellettünk, addig azt javaslom, nézzük őket csak – a moziban vagy videókazettán.

Trethon Judit

BRUCE WILLIS
AZ ÖTÖDIK ELEM
The Fifth Element
JÖN
HAMAROSAN
A MOZIKBAN
POLICE
LUC BESSON
FILMJE

UFO

VILÁGPREMIER

1997. augusztus 9-24.

BUDAPEST

PETŐFI CSARNOK

X TALÁLKOZÁS®

UFO KIÁLLÍTÁS

és

RENDEZVÉNYSOROZAT

AHOL ÉLETNAGYSÁGBAN LÁTHATJA AZ UFONAUTÁKAT, A KIS SZÜRKÉKTŐL A MAGAS SZŐKÉKIG, A ROSWELLI UFO-KATASZTRÓFÁT, AZ IDEGEN AZONOSÍTÁSÁT, TÖBB "EREDETI" UFO-T, A FÖLDÖNKÍVÜLIEK TÁRGYAIT, ELTÉRÍTÉST ÉS MAGZATRABLÁST, AZ 51-ES KÖRZETET, A 18-AS HANGÁRT, EGY UFO FEDÉLZETÉT ÉS MINDENT, AMIT AZ UFO-KRÓL EDDIG CSAK HALLOTT, DE MÉG SOSEM LÁTHATTA!

Minden nap 10-18 óráig színvonalas előadások non-stop filmvetítés, természetgyógyászati bemutatók és gyógyítás, számítástechnika, Internet és játékok. Minden este 19-23 óráig X-találkozás, szenzációs bemutatók, zenei programok, vetélkedők, filmpremierek, lézershow és számtalan meglepetés értékes ajándékokkal.

MINDEN NAP VALÓDI X-AKTÁK.

Augusztus 23-án X-AKTÁK PARTY.

S&L

VILÁGSZENZÁCIÓ!

AMIT NEM SZABAD KIHAGYNI!

További információk: 2010 PRODUCER IRODA 1126 Budapest, Böszörményi út 16/b. Telefon/fax.:1553-422 Telefon: 06-60-320-697

2010 PRODUCER IRODA — UFO — RICOH

X TALÁLKOZÁS

a **video magazin** standján!

Augusztus 9-től az országban először a Video Magazin pultjánál vásárolhatja meg az X-AKTÁK 1. ÉS 2. RÉSZÉT videókazettán!

X-AKTÁK 1.: AMIT MÉG SENKI SEM LÁTOTT,
X-AKTÁK 2. : ZÁRT AJTÓK REJTÉLYE

A filmek ára kazettánként 2300 forint, de ha kivágja a lap alján található szelvényt, s azt leadva vásárolja meg együtt a két kazettát, összesen

300 FORINTOT MEGTAKARÍTHAT!

ELŐADÁSAINK:

1997. augusztus 13. 15 óra: *Szilágyi G.Gábor*: A fantasztikus filmek világa

1997. augusztus 14. 15 óra: *Trethon Judit*: X-találkozások

1997. augusztus 16. 15 óra: A filmek és a boszorkányság kapcsolata – A Video Magazin vendége: *dr. Tusor Erzsébet*

Standunkon az X-Találkozás témakörébe tartozó dokumentum-, ismeretterjesztő-, és játékfilmek közül válogathat műsoros videókazettákat!

Ha 2 db kazettát vásárol, ajándékot kap!
Ha 3 db kazettát vásárol, 10 % kedvezmény illeti!
Ha legalább 5 db kazettát vesz, már 15 % árengedményt kap!

(E kedvezmények az *X-akták* kazettákra nem érvényesek.)

Játsszon velünk, nyerjen velünk!
Töltse ki, vágja le a lap alján található játékszelvényt, és dobja be augusztus 9-e és 23-a között az X-Találkozás rendezvényen a Video Magazin standján álló gyűjtőládába. Augusztus 24-én, a Petőfi Csarnokban a szelvények gazdái között

155 ajándékot sorsolunk ki:
100 db műsoros videókazetta (köztük 3 db X-akták 3.: 82517, mely szeptemberben kerül lakossági forgalomba),
25 db X-akták csomag (mappa, kártya, lufi),
20 db X-akták plakát,
10 db X-akták póló

a nyeremény, melyet a nyerteseknek postázunk.

A nyereményeket a *Select Video*, az *InterCom*, és a *Multi Home Video* ajánlotta fel.

SV SELECT VIDEO — INTERCOM

---

video magazin

játékszelvény
1997. augusztus
Név:.............................
....
Cím:.............................
....

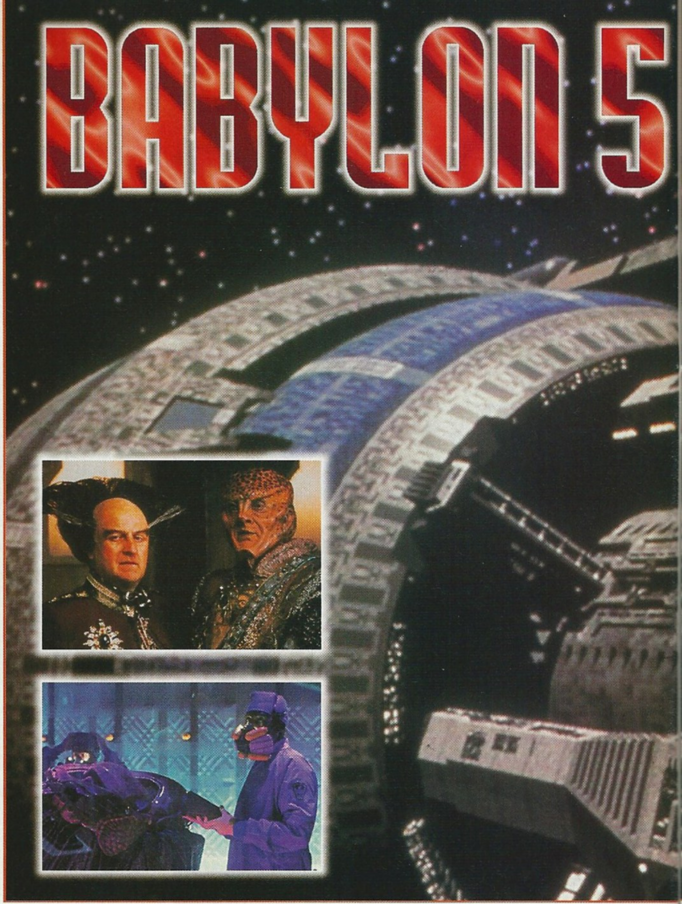
video magazin

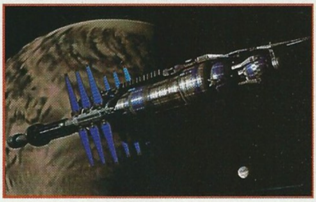
X-AKTÁK SZELVÉNY

300 FT

E szelvény leadásával 300 Ft kedvezmény illeti meg 1997. augusztus 9-e és 24-e között a Petőfi Csarnokban a Video Magazin standján, amennyiben mind a két *X-akták* kazettát megvásárolja.

Valamikor a távoli jövőben, a világűr végtelen feketeségében, a galaxis távoli szegletében két és fél millió tonnás, emberi kéz alkotta gépezet lebeg. A Babylon 5 nevet viselő űrállomás rendkívül veszélyes hely, ám az egyetlen, amely talán még megmentheti az univerzumot a pusztulástól. A Babylon 5 az intergalaktikus béke utolsó reménysége.

TOVÁBB A CSILLAGÖSVÉNYEN

A tudományos-fantasztikus tévésorozatok története két részre osztható. A *Star Trek* (1966–69) előtti és utáni időszakra. Mert *Gene Roddenberry* klasszikus munkája több egyszerű televíziós szappanoperánál, óriási hatást gyakorolt magára a műfajra. Alig három esztendő leforgása alatt a *Star Trek* történelmet írt, hiszen több millió emberrel szerettette meg a sci-fit, évekkel megelőzve az ugyancsak korszaknyitóként számon tartott, tabudöntögető *2001. Űrodisszeát* (2001. A Space Odyssey, 1968, GB–USA). Hatalmas sikerére mi sem jellemzőbb, hogy túlélte önmaga halálát, hiszen a gyártó NBC tévéállomás kurtánfurcsán vetett végett a sorozatnak. A nézők millióinak kérését, levélözönét ugyanis figyelmen kívül hagyva az első negatív visszajelzés, csökkenő nézettségi mutató alapján végleg leállította a szériát. S bár a sorozatot nem sikerült feléleszteni, az „őrület" megmaradt, csak más formát öntött. Rajongói klubok alakultak, kiadványokat adtak ki, összejöveteleket szerveztek, előkészítve a terepet a majd' egy évtizeddel később bekövetkező csillagrobbanáshoz.

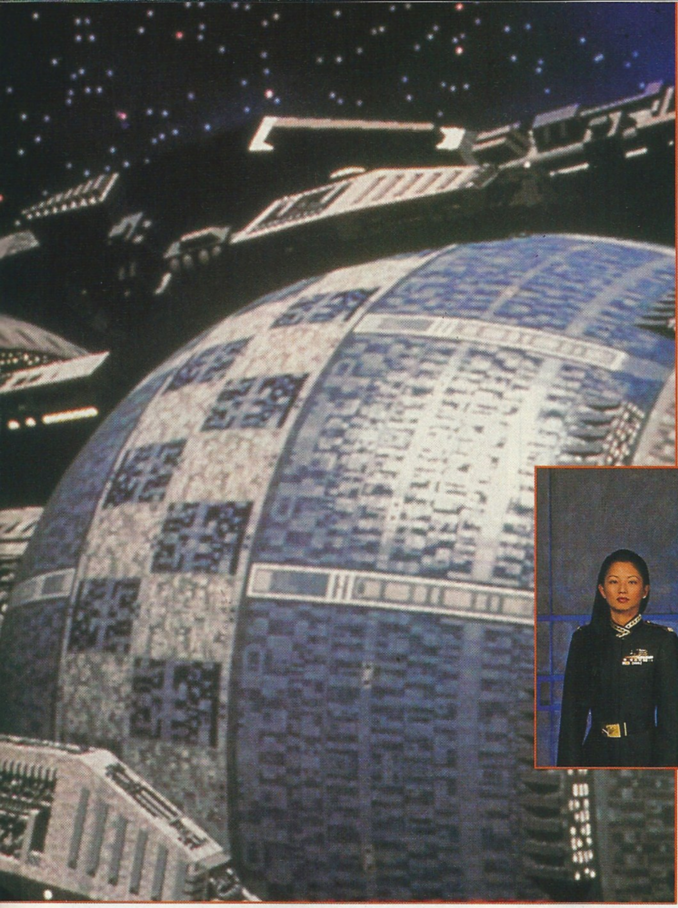
A *Star Trek* előtti tudományos-fantasztikus sorozatokra nem érdemes sok szót vesztegetni, hiszen egy-két kivételtől eltekintve valamennyi kihullott az idő rostáján, a feledés homályába merült. Ráadásul inkább voltak fantasztikusak, mint tudományosak. Utána viszont szép számmal akadt, amely megpróbálta megtörni a valóságos mítosszá vált sorozat egyeduralmát, meglovagolni, leutánozni sikerét. Az egyik legígéretesebb közülük a huszonkét, egyenként hatvan perces epizódból, plusz a másfél órás bevezető filmből álló *Babylon 5* (1993–94).

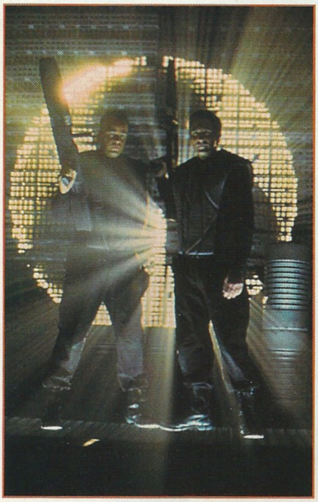
ŰRÁLLOMÁS A SEMLEGES SZEKTORBAN

A cím annak az öt mérföld hosszú, közel negyedmillió lakosnak otthont adó űrállomásnak a neve, amely a világűr semleges szektorában kering. Ez az ötödik és egyben utolsó Babylon rendszerű állomás. Az első három szabotázs következtében pusztult el, a negyedik a közelmúltban tűnt el a térképről. *„Miért építettünk egy ötödiket?* – kérdi a parancsnok. – *Hogy újólag bebizonyítsuk az emberi természet makacsságát!*

2257-ben járunk. A Babylon 5 amolyan „ENSZ-missziót" teljesít, elsődleges feladata, hogy otthont adjon az intergalaktikus béketárgyalásoknak. Hosszú évek óta harcolt ugyanis egymással öt naprendszer: a Föld Szövetség, a Minbari Államszövetség, a Narn Rezsim, a Centauri Köztársaság és a Vorlon Birodalom. Egyiknek sem sikerült azonban a másik fölé kerekednie, belefáradtak az értelmetlen, vég nélküli küzdelembe. Győzött a józan ész, s a tárgyalóasztal mellett próbálnak egyezségre jutni. Mind az öt naprendszer elküldte hát követeit az űrállomásra. A Föld Szövetséget a Babylon 5 parancsnoka, Jeffrey Sinclair *(Michael O'Hare* képviseli. Sinclair egykoron hivatásos vadászpilóta volt, a Föld Szövetség és a Minbari Államszövetség közti, tíz esztendővel korábban lezajlott véres háborúban szagolt először „puskaport", szerzett harci tapasztalatot. Ambiciózus és forrófejű helyettese Susan Ivanova másodparancsnok *(Claudia Christian).* Sinclair segítőtársa még Michael Garibaldi, a biztonsági főnök *(Jerry Doyle),* valamint az űrállomás egészségügyi tisztje, dr. Stephen Franklin *(Richard Biggs).*

Sinclair legfontosabb tárgyalópartnere Delenn, a kopasz, ám elegáns minbari *(Mira Furlan),* Londo Mollari, a bohóckinézetű, részeges és a szerencsejátékot imádó centauri *(Peter Jurasik),* G'Kar a ravasz, hüllőszerű narni *(Andreas Katsulas)* és Kosh, a bizarr öltözet mögé rejtőző, rejtélyes vorloni. Rajtuk kívül megannyi érdekes lény megfordul még a Babylon 5-ön: különböző távoli világokból érkező menekültek, csempészek, kalózok, üzletemberek. Közöttük feltűnés nélkül jut be az űrállomásra az alakváltós bérgyilkos. Azzal a feladattal érkezett, hogy ellenségeskedést

szítson a tárgyaló felek között. El kell tennie láb alól a vorloni nagykövetet, miközben a gyanút Sinclairre tereli. A gyilkos támadásban életveszélyesen megsebesül Kosh. Amíg elő nem kerül a tettes, semmi esély a megegyezésre.

Mindez azonban csak a kezdet, a sorozat hőseinek számos nehézséggel, veszélyes helyzettel kell szembenézniük. A videópremierek sorát gyarapító, egy kétrészes epizód összevonásából született *Babylon 5 – Az ismeretlen hang*ban (Babylon 5 – A Voice in the Wilderness, 1994) például különös szeizmikus tevékenységre figyelnek fel az Epszilon 3-on, az egyik közeli lakatlan bolygón. Sinclair és Ivanova a Varnnak nevezett, régen elfelejtett földönkívüli civilizáció nyomára bukkan. Váratlanul működésbe lép azonban a bolygó automatikus védelmi fegyverrendszere, amely a Babylon 5 űrállomást is pusztulással fenyegeti. Az űrhajósok csapdába kerültek, már nincs idő a menekülésre. Az egyetlen lehetőség, hogy megpróbálják hatástalanítani a fegyverrendszert. Megkezdődik a versenyfutás az idővel. (A hagyományostól némiképp eltérően nem a pilotfilm jön ki videón, hanem a második évadban bemutatott, egyébként az egyetlen kétrészes epizód.)

HUMANISTA SCI-FI

A sorozat szülőatyja *J. Michael Straczynski*, a megvalósításban társa a két nagy tapasztalattal rendelkező producer, *Douglas Netter* és *John Copeland*. Szakmai tanácsadónak a neves sci-fi írót, *Harlan Ellison*t kérték fel. Straczynski is ismert név a műfajban, több forgatókönyvet írt a Homályzóna (The Twilight Zone) című sorozat számára, és nevéhez fűződik *Robert Louis Stevenson* híres kisregényének, a *Dr. Jekyll és Mr. Hyde* különös esetének (The Strange Case of Dr. Jekyll and Mr. Hyde, 1886) egyik televíziós adaptációja. Két rajzfilmsorozat, a *Power kapitány* (Captain Power) és *Az igazi szellemirtók* (The Real Ghostbusters) készítésében is közreműködött. Emellett számos novellát, rövid történetet írt, több antológiája is megjelent. Producerként a *Gyilkosság, mondta a hölgy* (Murder, She Wrote, 1984) és a *Babylon 5* című sorozatokat gondozta. Ez utóbbinak az ötlete még 1988-

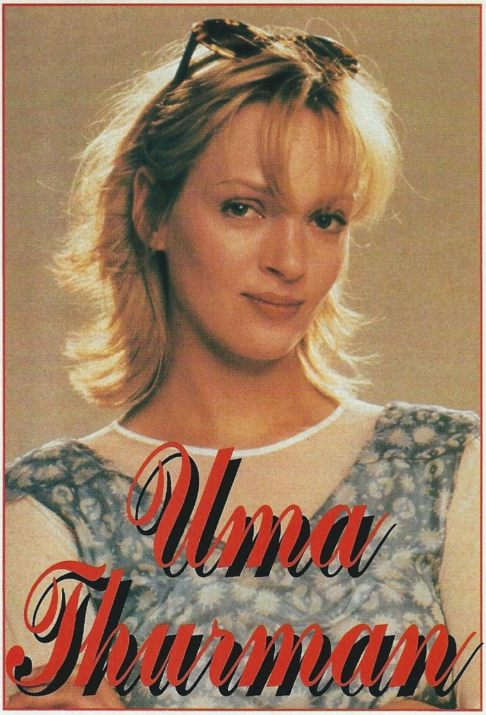
ban merült fel benne. Nemcsak a *Star Trek* sikere lebegett a szeme előtt, megpróbált hű maradni a nagy elöd igényességéhez, szellemiségéhez is. Ennek megfelelően a *Babylon 5* az átlagosnál jobb kiállítású, nagyszerű trükkökkel teli, valamint alapvetően humanista beállítottságú sci-fi-sorozat lett. A különleges effektusokat a *Ron Thornton* látványtervező vezette csapat készítette. Érdemes megemlíteni, hogy ezek a legmodernebb számítógépes technikával készültek. A Babylonian Productions égisze alatt futó sorozat amerikai premierje 1993 februárjában volt, egy évre rá pedig meghódította az egész világot.

Straczynski jó tanítványnak bizonyult. Nemcsak azért, mert a *Babylon 5* is sikeresnek bizonyult, de ugyanúgy maradéktalanul kihasználta ezt. A nagy elöd példáján fölbuzdulva valóságos Babylon birodalmat épített ki, amelyben jól megfér egymás mellett a rajongói klub és a különféle ajándéktárgyak árusítása, a fotók, plakátok, videókazetták, CD-lemezek, könyvek forgalmazása és az Internet, egyszóval mindaz, amiből élelmes üzletemberek pénzt tudnak csinálni. Mi sem természetesebb, hogy a sorozat is folytatódott. Igaz, időközben John Sinclair parancsnokot „nyugdíjazták", helyét a háborús hősből diplomatává lett John Sheridan kapitány foglalta el. Azaz, *Michael O'Harét* az ismertebb *Bruce Boxleitner* váltotta fel. E leglényegesebb változás mellett szinte eltörpül a többi: színre lépett néhány új szereplő, karakter, illetve megújították a díszleteket és a jelmezeket.

A videó révén most mi is megismerkedhetünk e világhírű sci-fivel.

Szilágyi G. Gábor

Uma Thurman

Nemcsak korokként, földrészekként, hanem szociológiai csoportokként is különbözőek a szexszimbólumok. Másmás tetszik egy rappernek és egy fiatalabb egyetemi tanárnak. Az 1970-ben született, tehát sokak szemében a maga huszonhét évével még szemtelenül fiatal *Uma Thurman* Amerika művészmozijainak első számú szexszimbóluma. Arca egyszerre éteri – akár egy madonnáé (na, nem azé a Madonnáé) – és alternatív. Valószínűleg nagyobbak a sótartói, mint a keblei, egyszóval nem egy *Marilyn Monroe.* De a *Ponyvaregény*-típusú filmek bizonyos szerepeire nemigen van nála. jobb. Meg is a kapta a *Ponyvaregény* egyik főszerepét. S aki így járt, az gyakorlatilag ott és akkor az egyetemes filmtörténet immár kitörölhetetlen részévé vált.

A színésznő teljes nevét – *Uma Karuma* – egy hindu istennő után kapta hippi szüleitől. Édesapja amellett hogy miután buddhista szerzetesként múlatta napjait, a hatvanas évek keleti filozófiától és a könnyű drogoktól elbódult virággyermekeinek önfeledt életét élte, ázsiai vallásokról adott elő a Columbia Egyetemen. Innen jött tehát a késztetés, hogy lányának ilyen különös csengésű nevet adjon. S nomen est omen, a név gazdájának is különös aurája lett.

Uma pszichológus édesanyjának első férje maga *Timothy Leary* volt. Róla talán elég annyi, hogy Tim bácsi – fénykorában csak így emlegették – a hatvanas évek legendás alakja volt: a kábítószerfogyasztás prófétája s szintén filozófus. Már évtizedekkel ezelőtt a virtuális valóság és a cyberszex problémái foglalkoztatták.

A gyerekek lázadnak az új generáció szemében maradinak, kispolgárinak tűnő szülők ellen. De hogyan lázadjon egy bakfis a par excellence lázadó papa és mama ellen? A fiatal Uma a létező legkonzervatívabb megoldások egyikét választotta: ő vezette a középiskolai sportcsapat szurkológárdáját, s ez maga volt a skandalum egy olyan családban, mint az övék. Később kicsit visszavett, és modellként is szerencsét próbált. Gyermekkorát egyébként Amherstben, Massachusettsben, Woodstockban és New Yorkban töltötte. Egy New England-i magániskolába járt, ahol tizenöt éves korában, *A salemi boszorkányok* előadásában felfedezte őt két New York-i ügynök. Egy évvel később iskolát változtatott, hogy szabad utat nyithasson színészi karrierjének.

Utóbbi a *Gyilkos féltékenység* című filmmel kezdődött 1987-ben. A következő évben már két filmet forgatott, a *Johnny, a tökéletes* kisebb, a *Veszedelmes viszonyok* nagyobb sikert aratott. S kezdőként *Glenn Close, John Malkovich* partnerének lenni nem kispályás dolog.

A következő mozi a *Münchausen báró kalandjai* című szép *Terry Gilliam*-film volt. Rajongói máig hajlamosak az ebben játszott szerepével azonosítani. Annyi biztosan igaz, hogy *Boticelli* híres képét idézve Uma Thurman a filmvásznon Vénusz istennőként egy kagylóból emelkedett ki – meztelenül.

Pályája során feltétlenül említésre méltó a *Henry és June* című filmje, de főként a különös című és tartalmú *Néha a csajok is úgy vannak vele* című *Gus Van Sant*-mozi. Ebben Uma egy Sissy Hankshay nevű, egyébként gyönyörű lányt alakított. Gyönyörűt, kis testi – nem hibával – sajátossággal. Sissy különös ismertetőjele ugyanis hatalmas, 12 cm-es hüvelykujja, mely kifejezetten alkalmassá teszi az autóstopolásra.

Az igazi áttörést mégis a *Ponyvaregény* hozta meg számára. Rendezőjét, *Quentin Tarantinót* azóta új Hollywood legmeghatározóbb alakjaként tartják számon. Thurmant pedig minden idők egyik legdöglesztőbb színésznőjeként s legvégzetesebb asszonyaként. Az éjfekete Marcellus Wallace hófehér feleségeként *John Travoltá*val közösen előadott mesteri táncjelenete tanítani való. (Ahogyan a film összes jelenete.) Nem csoda, hogy a filmet számos Oscarra jelölték. Közöttük volt Uma is.

Tarantino filmjét követően a *Vanessa Redgrave* főszereplésével s *John Irvin* rendezésében készült *A Month By the Lake* című filmben vállalt egy szerepet.

Tavaly készült a *Vonzások és állatságok,* amelyben egy gyönyörű, ám kissé kelekótya modell szerepét osztották az addigra a legnépszerűbb és legkeresettebb színésznők egyikévé vált Uma Thurmanra. E kedves, Cyrano-alapötletet felhasználó romantikus vígjátékban Uma Noelle Sluarskyt alakítja, a sudár, szőke, kedves és nagylelkű teremtést, bár egy kicsit elveszett emberként, mivel modellkarrierje nem halad úgy, ahogy szeretné. Férfiakkal való viharos kapcsolata sem nevezhető ideálisnak. Szomszédja, Abby *(Janeane Garofalo)* népszerű, ám magát

UMA THURMAN FILMJEI:

Gyilkos féltékenység (Kiss Daddy, Good Night, 1987) r.: Peter Ily Huemer *(Hungarovideo)*
Veszedelmes viszonyok (Dangerous Liaisons, 1988) r.: Stephen Frears *(Intervideo, InterCom)*
Johnny, a tökéletes (Johnny Be Good, 1988) r.: Bud Smith *(Mirax)*
Henry és June (Henry & June, 1989) r.: Philip Kaufman *(UIP–Duna Film)*
Münchausen báró kalandjai (Adventures of Baron Munchausen, 1989) r.: Terry Gilliam *(Videa)*
Gazdagok és balekok (Where The Heart Is, 1990) r.: John Boorman *(Flamex Video)*
Robin Hood (1991) r.: John Irvin *(Guild)*
Dermesztő szenvedélyek (Final Analysis, 1992) r.: Phil Joanou *(InterCom)*
Jennifer 8 – A következő (Jennifer 8, 1992) r.: Bruce Robinson *(UIP–Duna Film)*
Veszett Kutya és Glória (Mad Dog & Glory, 1993) r.: John McNaughton *(UIP–Duna Film)*
Néha a csajok is úgy vannak vele (Even Cowgirls Get The Blues, 1993) r.: Gus Van Sant *(Flamex Video)*
Ponyvaregény (Pulp Fiction, 1994) r.: Quentin Tarantino *(Mokép Videókiadó)*
A Month by The Lake (1995) r.: John Irvin
Beautiful Girls (1996)
Vonzások és állatságok (The Trouth About Cats and Dogs, 1996) r.: Michael Lehmann *(Fox Video)*
Batman és Robin (Batman & Robin, 1997) r.: Joel Schumacher *(jön előbb moziban: InterCom)*
Gattaca (1997) r.: Andrew Niccol

A Veszedelmes viszonyban

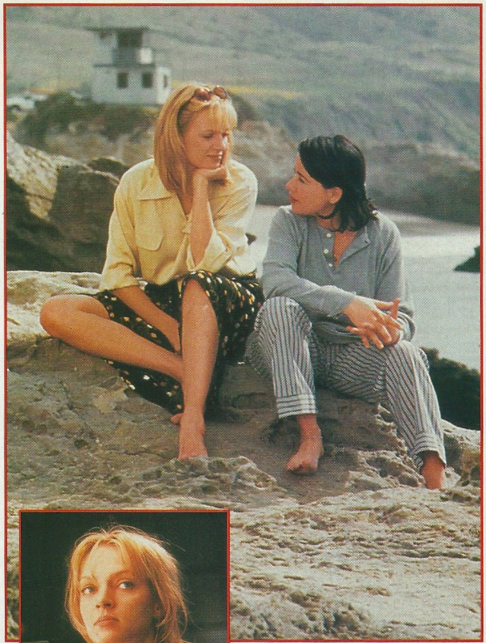

A gyönyörű Méregcsók

csúnyácskának ítélő rádiós műsorvezető. Különös helyzetbe keveredik, amikor nem mer személyesen találkozni egyik hallgatójával, aki szeretné megköszönni hasznos tanácsát. Maga helyett ezért Noelle-t küldi az elkerülhetetlen randevúra, s máris kész a bonyodalom...

A rendező *Michael Lehmannt* megragadta az Abby és Noelle közötti különös barátság. *„A köztük kialakuló kötelék éppen a két figura eltérő jellemén alapszik. Olyan dolgokat találnak a másikban, amelyek belőlük hiányoznak. Így egészítik ki egymást és teszik gazdagabbá egymás személyiségét."* Uma Thurmant is megragadta a két lány érdekes, barátsággá formálódó, romantikussá váló kapcsolata. *„Abby nagyon kishitű megjelenése, Noelle pedig az esze miatt. Megtanítják egymást bízni önmagukban. És eközben mindketten leküzdik boldogtalanságukat, és rendes kerékvágásba terelik az életüket..."* – fogalmaz a színésznő.

Vonzások és állatságok

Méregcsók a Batman és Robinban

S íme a jelen, itt a *Batman és Robin,* az 1939-ben született képregényhős denevérember kalandjainak újabb egész estés feldolgozása.

Ebben az epizódban Batman városa, Gotham City jéggé dermed félelmében. A pokoli titkokkal terhes sötétben Mr. Jégcsap, akit *Arnold Schwarzenegger* alakít és a romlás csábító virága, Méregcsók személyében minden eddiginél sötétebb erők szövetkeznek, hogy örökre hidegre tegyék a város polgárait. A kegyetlen hölgyet Uma alakítja.

Méregcsók szerepére rengeteg szép és tehetséges színésznő ajánlkozott, de hiába. A rendező *Joel Schumachernek* már eleve volt egy jelöltje. *„Uma Thurmant először a Münchausen báró kalandjaiban láttam, amint Vénuszként előlép a feltáruló kagylóból. Egyetlen gondolatom volt csak: ki ez a gyönyörű lány? Azóta tudom, hogy Uma nemcsak szép, hanem rendkívül tehetséges is. Akár drámáról, akár vígjátékról van szó, mindig remekel és ez szerintem meglehetősen ritka."*

Karizs Tamás

Csúnya lány-e

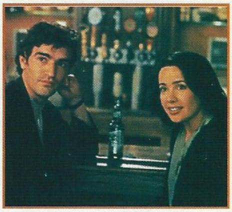
JANEANE GAROFALO?

„Az a tévhitet igyekeztem megingatni, mely szerint az egyszerű külsejű nők nem szexisek és romantikusak, a gyönyörű nők pedig nem intelligensek és megbízhatóak” – fogalmaz *Audrey Wells*, a *Vonzások és állatságok* (The Truth About Cats & Dogs, 1996) forgatókönyvírója, aki igyekezett végére járni a legalapvetőbb szexuális sztereotípiának.

A tévhitet sikerült alaposan megingatnia vígjátékában, melyhez egyben ügyvezető producerként is kitűnő színészeket talált: a szép, kecses *Uma Thurman* és a kicsit „banderasos” külsejű *Ben Chaplin* mellett *Janeane Garofalót*. Ezt a látszólag sete-suta kislányt, aki talán sem nem szép, sem nem nőies, s alakja is mintha kívánnivalót hagyna maga után. Legfeljebb a hangja csábos, no és esze éles. Ő az, aki a filmben Abbyként egy sikeres rádióműsor vezetője, s aki az élő műsorba betelefonáló környékbéli hallgatók állatokkal kapcsolatos kérdéseire kapásból felel, s megfontolandó tanácsokat osztogat. És ő az, aki nem mer találkozni Briannel, azzal a fiatalemberrel, akit életmentő hasznos tanáccsal látott el az éter hullámain, miként bánjon legújabb társával, egy harapós kedvű ebbel. Maga helyett szép szőke, sudár szomszédját, Noelle-t (*Uma Thurmant*) rángatja bele egy sajátos háromszögbe, amelyet csak jóindulattal lehet szerelminek nevezni. Idővel azért kiderül, nem biztos, hogy aki szép, az okos is, s aki okos, annak feltétlenül szépnek kell lenni.

Janeane Garofalo élete első főszerepét játszhatta el e filmben Abbyként, de máris belopta magát sokak szívébe. Bevallása szerint kishitűsége sok tekintetben különbözik az általa megformált figurától. *„Abby sokkal kedvesebb, mint én. Emellett művészetbarát, szereti a klasszikus zenét, a francia kultúrát és tud hegedülni”* – mondja őszintén. Pedig éppen ezek a tulajdonságok teszik őt vonzóvá Brian számára, aki a film nagy részében abban a hiszemben él, hogy ezek a szőke Noelle erényei.

Garofalo így értelmezi az általa eljátszott figurát: *„Abbyt olyannak játszottam, aki azt gondolja: »Az*

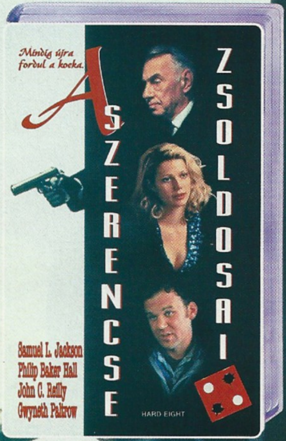
az ő bajuk, ha nem látják meg bennem az értékeset, én nem fogok megalkudni«” A film tanulsága pedig akár az ifjú színésznő önvallomása is lehetne: *„Az számít, ami belül van, s ez annyira fontos, hogy nem árt időről időre felelevenítenünk.”*

Janeane Garofalo arca nem volt ismeretlen Amerikában, hisz 1994-ben és 1995-ben komikusként lépett fel a Saturday Night Live tv-show-ban. Játékfilmben először a *Nyakunkon az élet*ben (Reality Bites, 1993) szerepelt, *Winona Ryder* szabadelvű szobatársnőjeként láthattuk. Két évvel később a *Viszlát család, viszlát szerelem!* (Bye, Bye Love 1995) című film következett – pokolból jött szeretőt formált meg –, s ugyanebben az évben játszott a *Hideg, mint a vér* (Cold Blooded) című filmben. (Mindhárom alkotás kölcsönözhető a hazai tékákban is.) Igazán azonban a *Vonzások és állatságok* állat- és emberbarát vígjátékkal futott be, melyből kiderül, hogy a szeretetreméltó *Janeane* azért nem is annyira csúnya lány...

KERESSE A VIDEOTÉKÁKBAN!

Az InterCom elérhető az Interneten: http://www.intercom.hu/

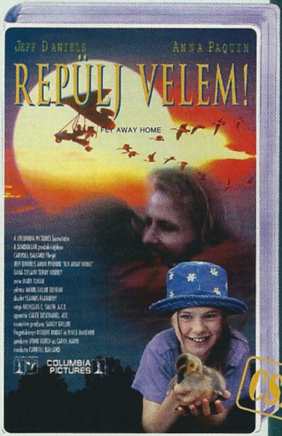

A SZERENCSE ZSOLDOSAI
(THRILLER)

A mindig szerencsétlen szerencsejátékos tanítványt választ magának. A céltalan fiatalember szívesen szegődik a kalandor mellé. Ám az összhang hamarosan megbomlik: a srác beszervezi barátnőjét, aki prostituáltként keresi kenyerét valamint egy magabiztos hamiskártyást, aki mindig mosolyog, de ha eljön az idő, nem ismer könyörületet. A banda tagjai hamarosan egymás ellen fordulnak, és tudják, bármelyikük veszíthet – de élvezik a halálos kockázatot: hiszen mindannyian szenvedélyes játékosok.

A VÉGZET ORSZÁGÚTJÁN
(EROTIKUS THRILLER)

Joe Martinez nem az a fajta férfi, akivel minden sarkon találkozhat az ember. Okos, erős és üldözi a rendőrség. Leoni, az unatkozó fodrászlány éppen ilyen kalandra várt. Ám boldogsága nem tart sokáig. Közös autóútjuk során fokozatosan kiderül, hogy a férfi kicsit más, mint amilyennek képzelte. Hidegebb. Gonoszabb. Kiismerhetetlenebb. És bármerre jár, meggyilkolt nők jelzik útját...

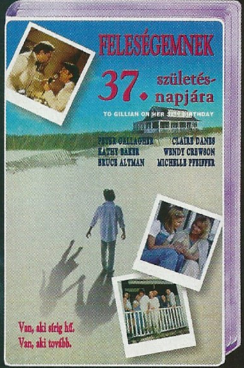

REPÜLJ VELEM!
(CSALÁDI)

Egyszer Amy elhagyott fészket talál. Úgy dönt, hogy gondját viseli a tojásoknak, amelyekből hamarosan csetlő-botló kislibák bújnak elő. A kicsinyeknek anya kell: nem sokat haboznak, választásuk Amyre esik, hiszen születésükkor őt látták meg először a világból. Amy azonban nem olyan biztos a dolgában, lehetetlennek tűnik, hogy ő tanítsa repülni a madarakat...

CSAK VIDEÓN!

FELESÉGEMNEK 37. SZÜLETÉSNAPJÁRA
(ROMANTIKUS)

David (Peter Gallagher) szereti a feleségét (Michelle Pfeiffer). Még akkor is, ha az asszony már két éve halott. David szerelme mindennél erősebb: képzelete nem nyugszik bele a valóságba, és életben tartja a halottat.

INTERCOM

1145 Budapest, Bácskai u. 28-36.
Tel.: 467-1-467 Fax: 252-2736
e-mail:video @ intercom.hu

VIDEOPREMIER: AUGUSZTUS 7.

COLUMBIA TRISTAR HOME VIDEO

A FÜMOTÓ ÚJDONSÁGA:

Hőseink újabb kalandokon keresztül megmutatják, hogy ők az utak cápái, méltó módon helyt állnak a levegőben, cápaháborúban vesznek részt és leküzdik a robot cápacsapdát.

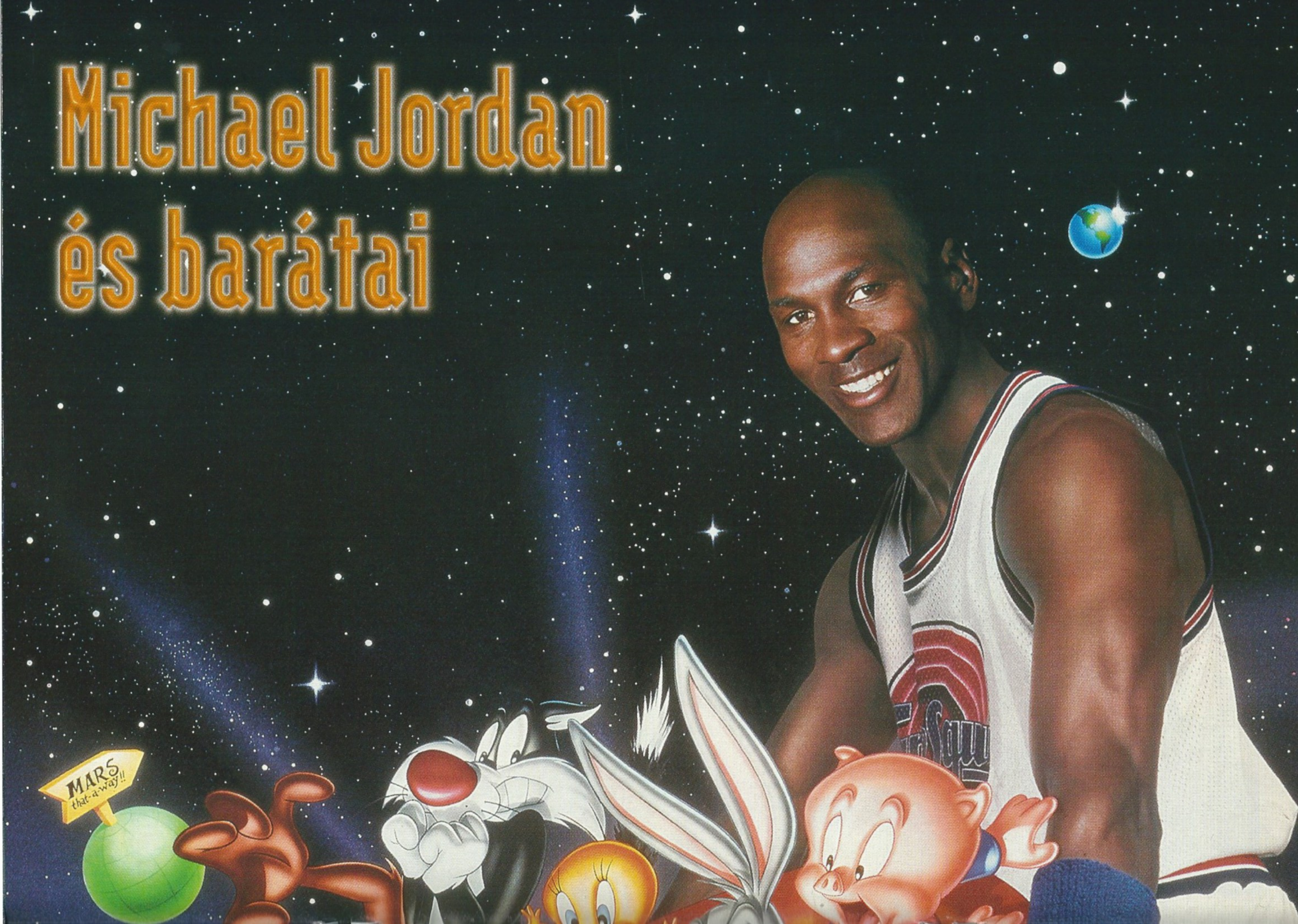
FÜMOTÓ BT

1149 Budapest, Várna u 12.
Tel.: 384-2117, 364-2068

video
magazin

Gillian Anderson
David Duchovny

Michael Jordan
és barátai
MARS
that-a-way!!

video
magazín

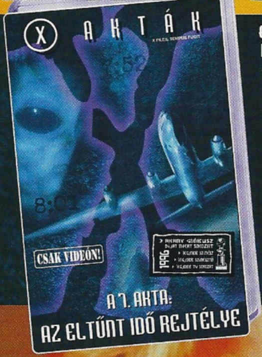
Tékalista az Interneten is!

INGYEN KAPHATJA TÉKÁJÁBAN A VIDEO MAGAZINT!

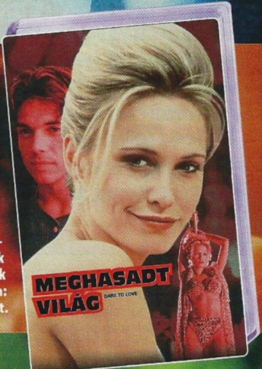
Az a videózást szerető vendég, aki havonta legalább 20 alkalommal kölcsönöz videókazettát az alábbi tékák valamelyikében, a következő hónapban ingyen megkapja a videótékástól a Video Magazin legfrissebb számát, a tékások és a Video Magazin kiadójának közös akciója keretében. További kölcsönzők is bekapcsolódhatnak az akcióba! Az akcióban résztvevő tékák neve és címe rákerül az Internetre is! *(http.//www.fenypont.hu)* Ha tetszik az ötlet vagy bővebb információkra kíváncsi, máris hívja a Video Magazin kiadóját a **361-3859**-es telefonszámon. Az alábbi tékákban kaphatja ingyen a Video Magazint, ha havonta legalább 20 alkalommal kölcsönöz műsoros videókazettát:

Aladdin Videotéka	Rákóczifalva, Rákóczi út 51.
Alien Videotéka	Zákány
Alien II.	Zalaszentbalázs, Kultúrház
Ász Videotéka	Szendrő, Váralja út 10.
Bóbita Videotékák	Hajdúböszörmény, Harmat u. 7.
	Hajdúböszörmény, Tessedik út 3.
Bakony Videotéka	Kisbér, Széchenyi út 21.
Bonus Videotéka	Őcsény, Kazinczy u. 1.
BMK Videotéka	Budapest, Etele út 55.
Bucsku László	Nyíradony, Árpád tér 2.
Centrum Videotéka	Siófok, Fő u. 45.
City Videotéka	Székesfehérvár, Gyümölcs u. 18.
Czégény Sándor	Törökszentmiklós, Bajcsy-Zs. u. 58.
Csipke Videotéka	Zalaegerszeg, Tüttössy út 8.
Demeter Balázs	Sárbogárd, Köztársaság út 69.
Fox Videotéka	Rakamaz, Szent István út 122.
Griff Videotéka	Páty, Rákóczi út 11.
„HA-HO" Videotéka	Miskolc, Vasvári Pál út 6.
Happy End Videotéka	Tarján, Petőfi út 8.
Holdfény Videotéka	Mocsa, Igmándi út 26.
Juno Videotéka	Veszprém, Cholnoky u. 23.
Kikli Videotéka	Budapest, Hernád u. 31.
Kukkancs Videotéka	Adony, Rákóczi út 10.
Malibu Videotéka	Budapest, Marabu u. 1.
Manóka Videótéka	Hódmezővásárhely, Bocskai út 1.
Marshall Videotékák	Dunaharaszti, Kiss Ernő u. 5.
	Dunaharaszti, Fő út 78.
Másik Kft.	Kalocsa, Obermayer tér 7.
Menő Manó Videotéka	Sarkad, Kossuth u. 1.
Misztikum Vidotéka	Székesfehérvár, öreghegyi postával szemben
Monte Videotéka	Budapest, Berda József u. 44.
Neo Modell Bt.	Budapest, Kétújfalu u. 131.
Orsi Videotéka	Seregélyes, Fő út 92.
Paksi Istvánné	Bogyiszló, Bajcsy-Zs. u. 2/a
Pince Videotéka	Budapest, Zengő u. 1/b
Premier Center	Sopron, Torma u. 8.
Premier Videotéka	Túrkeve, Kossuth L. u. 26.
Privát Videotéka	Kiskunhalas, Kanizsa tér
Rocky Videotéka	Pacsa, Kisfaludy út 1.
Sanyó Videotéka	Tiszavasvári, Attila tér 2/A
Stop Videotékák	Leányfalu, Móricz Zs. u. 126.
	Vác, Dr. Csányi László krt. 29.
Story Videotéka	Mezőhegyes, II. József krt. 30.
Super Videótéka	Mosonmagyaróvár, Nőszirom u. 3.
Tisza Mozi Kft.	Szolnok, Templom tér
Tisza Videotékák	Hatvan, Rákóczi út 9.
	Hatvan, Horváth Mihály út 20.
Tisza Videotéka	Újfehértó, Debreceni út 4.
Tiszafilm Videotéka	Nagybajom, Fő u. 42.
Tiszafilm Videotéka	Sóstóhegy, Csaba u. 9.
Thomas Videotéka	Győr, Jereváni út 32.
Tomi Videotéka	Agárd, Török Bálint u. 23.
Top Videoshop	Szarvas, Szabadság út 28/2
	Békésszentandrás, Hunyadi u. 7.
Top Ten Videotékák	Budapest Villányi út 62.
	Budaörs-Kamaraerdő, Kismartoni út 45.
Top-X Videotéka	Sopron, Teleki Pál utcai pavilonsor
Tök Jó Videotéka	Budapest XX., Jókai Mór u. 93.
Utolsó Cserkész Videótéka	Szeged, Szamos u. 8.
Videohajó	Pécs, Zsolnay Vilmos u. 47/c
Videoház	Budapest XI., Bocskai út 23.
Videobarlang	Kiszombor, Ubébai út 7.
Videocentrum	Cegléd, Rákóczi út 34-36.
Videoland	Érd, Emma u. 5/a
Vidra Videotéka	Túrkeve, Széchenyi u. 2/2.
Virág Gábor	Győr, Rónay u. 6.
Viktor Imre	Székesfehérvár, Királysor 41.
Videotéka	Aszód, Falujárók útja 5/1
Videotéka	Győr, Kodály Zoltán út 28.
Videotéka	Encs, Petőfi út 48/A
Videotéka	Pilisszentlászló, Vadrózsa u. 18.
Videotéka	Maglód, Széchenyi út 7.
Videotéka	Budapest XII., Hegyvidék Üzletközpont
Videotéka	Budapest XII., Márvány u. 48.
Videotéka	Tét, Széchenyi út 21.
Videotéka	Kisújszállás
Wekerlei Videotéka	Budapest XIX., Guttenberg krt. 5.
Zóna Videotéka	Enying, Szabadság tér 12.
ZOOM Videótéka	Jászfelsőszentgyörgy, Fő út 71.
ZEFI Videotéka	Mátészalka, Szalkai út 14.

KERESSE A VIDEOTÉKÁKBAN!

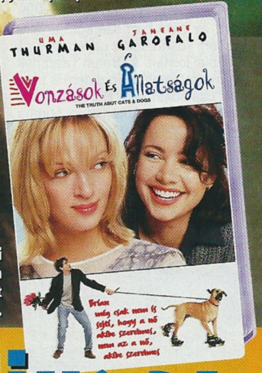

Egy utasszállító repülőgép megmagyarázhatatlan módon lezuhan, utasai között nincs túlélő. Felmerül a gyanú, hogy a katasztrófát nem technikai vagy emberi hiba okozta, hanem ütközés egy rejtélyes repülő tárggyal.
A nyomozás során Mulder és Scully rájön, hogy az áldozatok között volt egy férfi, aki a Földön élő idegenekről szóló bizonyítékokat tartott magánál. Az ügynökök arra gyanakszanak, hogy valaki vagy valami ezt az embert kereste. Amikor Fox Mulder észreveszi, hogy a fedélzeten megállt órák és az irányítótoronyban a robbanáskor regisztrált idő között kilenc perc eltérés van, gyanúját megalapozottnak látja. Valahol eltűnt kilenc perc. Ha megtalálják, az az igazság kilenc perce lehet...

Jessicához jómódú, szerető családban nőtt fel, és találkozott Patrickkel, akivel őszintén szeretik egymást. Ám nincs boldogság, mely örökké tartana... Egy tragikus balesetet követően Jessica teljesen megváltozik. A lányt szörnyű rémálmok gyötrik, halottak hangját hallja. A diagnózis egyértelmű: skizofrénia. Mindenki magára hagyja a lányt, egyedül Patrick tart ki mellette. Abban bízik, hogy a szerelem erejével sikerülhet a lehetetlen: meggyógyíthatja a gyógyíthatatlannak ítélt Jessicát.

Azt mondják, hogy minden embernek van egy párja valahol a világban. Ez persze lehetetlen, de Amanda szereti a lehetetlen dolgokat. Van is egy lány, Alyssa, aki vele pontosan egy időben született, csak egy másik kontinensen.
Egyikük nagyszájú, másikuk csendeske. Egyikük mérhetetlen fényűzés közepette nevelkedik, másikuk nevelőszülőtől nevelőszülőig vetődik. Amanda apja éppen feleségül készül venni valakit, aki nem illik hozzá, Alyssa pedig ismer egy nagyszerű nőt, aki remélhetőleg elég bátor ahhoz, hogy megküzdjön a neki való férfiért. Csak egy kis segítség kell neki a lányoktól. És az, hogy a lányok találkozzanak...

Brian, a fényképész segítségért telefonál, és máris fejjel előre belezuhan élete legnagyobb kulimászába. Mert a lány, aki segít rajta, az kettő. Az egyik gyönyörű, de fél, hogy nem elég sok az esze, a másikért meg bolondulnak a férfiak, ha meghallják a hangját, de ő meg az alakjával nem elégedett. Ketten csábítanak el egy férfit. Egy férfi szeret két nőt, bár azt hiszi, hogy csak egyet. A szerelem oszthatatlan, a szerelmesek oszthatók...

Videopremier: július 31.

© 1996 Twentieth Century Fox Film Corporation. Minden jog fenntartva!
© 1997 Twentieth Century Fox Home Entertainment, Inc. Minden jog fenntartva!
„Twentieth Century Fox", „Fox" és a hozzájuk tartozó logók a Twentieth Century Fox Film Corporation tulajdonai.

© 1996 Rysher Entertainment, Inc. Minden jog fenntartva!

1145 Budapest, Bácskai u. 28-36.
Telefon: 467-1-467 Fax: 252-2-736
E-mail: video@intercom.hu
InterCom ottlap: http://www.intercom.hu/

Zsákolj az űrben csont nélkül

Kosárlabda. Őshazája Amerika. Mai formában 1891-től játsszák. A világ egyik legnépszerűbb sportja, sok százmillióan űzik a világon. Így természetes, ha a sportágat felfedezte magának az amerikai film is. Számos történet játszódott már a kosárpalánk alatt a grundon, iskolában, sportcsarnokban, legújabban pedig az űrben, ráadásul rajzfilmfigurákkal!

A kosárlabda szabályait a Massachusetts állambeli Springsfield egyetem tornatanára, bizonyos *James Naismith* dolgozta ki. Ötös csapatokkal 1895-től játsszák. (Hasonló, Pot Tapok nevű rituális labdajátékot már űztek Mexikó őslakói nagyobb létszámú csapatokkal.) Az elmúlt száz esztendőben természetesen többször is módosították a játék szabályait a játékosság, az ügyesség, a sportszerűség értelmében. Irányító szerve 1932-től a Nemzetközi Kosárlabda Szövetség, a FIBA, melynek már csaknem kétszáz ország a tagja. Népszerű olimpiai sportág, s a Nemzetközi Olimpiai Bizottság döntése értelmében 1992-től profik, így a világ legjobb bajnokságában, az NBA-ben szereplő amerikai férfi kosarasok is ott lehettek az olimpiai tornán. A Dream Teamnek elnevezett álomcsapat nem is okozott csalódást sem Barcelonában, sem 1996-ban, Atlantában. Mintha egy film főszereplői lettek volna, olyan technikásan, cselesen, rafináltan, a közönségnek játszva szórták a kosarakat a kétméteres álomóriások.

Szélesvásznú erőfeszítések

Az egykori baseball-játékos, majd sportfilmes *Ron Shelton* is rájött arra, hogy egy olyan terepen, mint a sport, ahol a meccs, a megélt pillanat a minden, a film a maga mesterkélt eszközeivel nehezen állja a sarat. A közönség szívesebben nézi televízión az élőben közvetített teljes akciót, egész alakos valódi sportolókkal, mint a sok száz snittel és sok-sok kameraállásból deréktól felfelé fényképezett színészeket valamilyen parádés teljesítmény imitálása közben. Ráadásul a kiszemelt sztárok néha az agyonvagdosott snitteken sem keltik élsportoló hatását. Így például az újdonsült felkapott ifjú hollywoodi sztár *Leonardo DiCaprio* a *Harvard Man* című produkcióban játszotta volna el a Harvard kosárcsapatának szexi és okos védőjátékosát – ha kicsit is jól mozgott volna a pályán. De amikor az alkotók megkérték, tegyen néhány lépést a kosár pályán, a fiúról kiderült, igen szétszórt, holott a védő ruganyos, fürge, örökmozgó játékos, aki felfogja a labdát, majd ügyesen továbbpasszolja. Ráadásul a kosárlabda olyan sport, ahol előbb vagy utóbb meg kell mutatni az egész embert, amint épp azt teszi, amihez a legjobban ért. Nem volt ez másként a parkett ördögével, *Fred Astaire*-rel sem. A kosárrajongók ugyanis hamar kiszimatolják a csalást, miután egész évben élőben vagy televízión mérkőzések tucatjain, világsztár labdazsonglőrök látványán edződik szemük. És bár tudják, hogy egy játékfilm is csalás, ám azzal is tisztában vannak, hogy egy filmnek is a hitelesség látszatát kell keltenie. Nem csoda, hogy a sportesemények igényes, színvonalas televízióközvetítésekhez szokott közönsége többnyire lenézéssel, és igen kritikusan szemléli e témában a szélesvásznú erőfeszítéseket. A sport varázsa azonban időről időre megbabonázza a filmeseket, akik nem adják fel: a remek téma arra ösztönzi őket, hogy tovább próbálkozzanak. Hiszen van valami filmre kívánkozó a sport izgató feszültségében, a sportolók igyekezetében, küzdelmében. Így azután alkalmanként szinte évről évre születnek a játékfilmek amerikai futballról és fociról, golfról és autóversenyzésről, baseballról és kosárlabdáról.

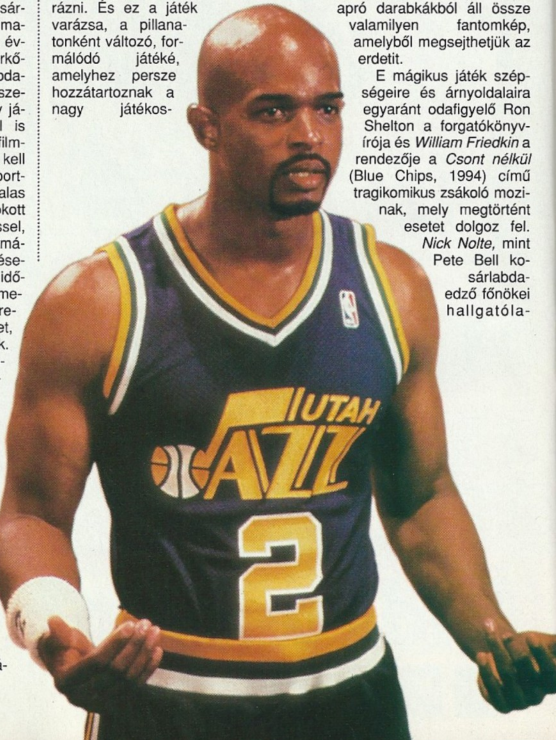
A csillogó felszín és a csúf valóság közötti különbség soha nem kerülte el Ron Shelton figyelmét, aki 1994-ben a baseball-sztár *Ty Cobb*ról készített leleplező filmet (*Öreg harcos – Cobb*), amellyel nem váltott ki osztatlan lelkesedést. Pedig nála illetékesebb sportszakértő kevés akad a filmszakmában. Shelton maga is ifjúsági baseball-játékos volt a Baltimore Oriolsban, és ő rendezte minden idők legjobb baseball-filmjét, a *Baseball bikákat* (Bull Durham, 1988), nem beszélve a *Zsákolj ha tudsz!* (White Men Can't Jump, 1992) című moziról, melyben szellemdúsan adózik – *Woody Harrelson*nal és *Wesley Snipes*szal – a fehérek és a feketék gyümölcsöző keveredésének a sportban.

Játékosok, edzők, bírók, szurkolók

Van valami nagyszerű általában a sportban, és különösen a kosárlabdában, amit nem lehet csupán a legszínesebb sporthősök, a legnagyobb sportegyéniségek, például *Magic Johnson, Michael Jordan* egyéniségével magyarázni. És ez a játék varázsa, a pillanatonként változó, formálódó játéké, amelyhez persze hozzátartoznak a nagy játékosegyéniségek is. Azok az élő legendák, akik egy-egy évben dollármilliókat keresnek jól megkötött egyesületi és reklámszerződéseik révén. Egy kosarassztár-szerep eljátszása ma olyan szerepálom, amelyről egy filmsztár nem is álmodhat.

Nem könnyű jó sportfilmet csinálni. Egy 1994-es film, a *Hoop Dreams* például mindenféle belemagyarázás nélkül pásztázza végig a kosaras környezet jellegzetességeit néhány tehetséges fekete srác apropóján, akiket egyetemi csapatjátékra szerződtetnek. Álmukat a dicsőségről, testi ügyességükre alapozott önbizalmukat, az ígérgető macho edzőket, az üres szólamokat, a hazugságokat, a csalásokat, a kompromisszumokat. Igaz, a vígjáték műfajában közelít a témához egyes jellegzetes szereplőinek szemszögéből. Az apró darabkákból áll össze valamilyen fantomkép, amelyből megsejthetjük az erdetit.

E mágikus játék szépségeire és árnyoldalaira egyaránt odafigyelő Ron Shelton a forgatókönyvírója és *William Friedkin* a rendezője a *Csont nélkül* (Blue Chips, 1994) című tragikomikus zsákoló mozinak, mely megtörtént esetet dolgoz fel. *Nick Nolte,* mint Pete Bell kosárlabdaedző főnökei hallgatóla-

A videotékák kosárlabdával összefüggő játékfilmjeiből:

Egy egy ellen (One On One, 1980) r.: Lamont Johnson *(Intervideo)*
A gimi réme (Monster High, 1989) r.: Rudiger Poe *(Columbia TriStar)*
Frankenstein iskolaévei (The College Years, 1991) r.: Tom Shadyac *(Guild)*
Zsákolj, ha tudsz! (White Men Can't Jump, 1992) r.: Ron Shelton *(Fox Video)*
Afrika csúcsai (The Air Up There, 1994) r.: Paul Michael Glaser *(Buena Vista)*
Csont nélkül (Blue Chips, 1994) r.: William Friedkin *(UIP–Duna Film)*
Csont nélkül (Celtic Pride, 1996) r.: Tom De Cerchio *(InterCom)*
Felejtsd el Párizst! (Forget Paris, 1995) r.: Billy Crystal *(UIP–Duna Film)*
Égimeszelés (Sunset Park, 1995) r.: Dteme Gover *(InterCom)*
Space Jam – Zűr az űrben (Space Jam, 1996) r.: Joe Pytka *(InterCom)*
Eddie (1996) r.: Steve Rush *(jön: Mirax)*

Csont nélkül

gos beleegyezésével, és némi lelkiismeret furdalással, játékosokat kezd vásárolni amatőr ligában induló csapatának, hogy azt kimozdítsa a holtpontról. A megnyert bajnokság után azonban, ahelyett hogy a kiérdemelt dicsőségben fürödne, mindent kitálal.

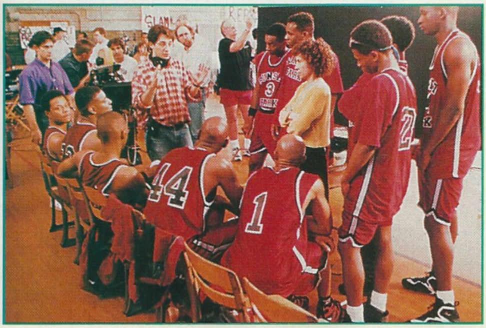
Rhea Perlman, mint az *Égimeszelés* (Sunset Park, 1995) laza gimnáziumi trénere szinte a végső győzelemig eljuttatja fiúcsapatát, melynek különféle kamaszkori problémákkal küzdő tagjai eleinte nem ismerik a csapatjátékot: mindenki kosárra akar dobni. Az edzésjelenetek után villanásokat láthatunk a srácok mérkőzéseiből, s a sikertelenségeket idővel felváltja a siker. A sportfilmek bevált fordulatait láthatjuk, egy befejező csavarral. A dicsőségért meg kell dolgozni – tudhatjuk meg.

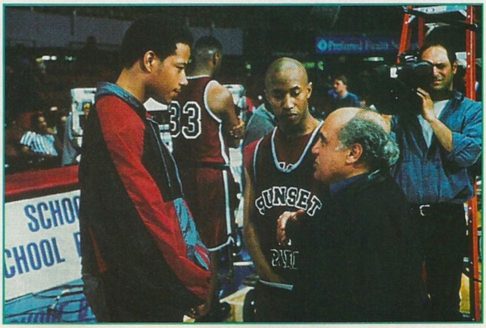
Dan Aykroyd és *Daniel Stern* egy másik *Csont nélkül* magyar címet viselő filmben (Celtic Pride, 1996) mint a Boston Celtics babonás rajongói a bajnokság sorsdöntő, hatodik mérkőzése előtt elrabolják Scottot, az ellenfél legponterősebb játékosát, *Damon Wayanst*, aki egy mérkőzésen akár ötven pontot is képes hozni csapatának.

Ha már filmsztár nem játszhat el kosarassztárt, alakíthat kosárlabdabírót. Így tesz *Billy Crystal*, aki egyben rendezőként is jegyzi a *Felejtsd el Párizst!* (Forget Paris, 1995) című filmet. A sajátos szerelmi történethez a kosárlabda itt inkább háttér, mégis *Billy* fontosnak érezte, hogy hivatásos bíróktól kérjen tanácsot, s hűen formálhassa meg a bíró szerepét. A játékvezetőnek idővel választania kell hivatása, vagyis a kosármeccs izgalmai és házassága között (feleségét *Debra Winger* alakítja). Lám, milyen erős a sport- és hivatásszeretet! Egyikről sem tud lemondani...

A néző leginkább talán a szurkolóval tud azonosulni, hiszen többnyire ő maga is az. Az *Eddie* (1996) című vígjátékban ezt megteheti, ráadásul a fő kosárdrukker

Égi meszelés

Így készült a Space Jam

Az ötlet kiváló volt: egyszerre legyenek jelen a rajzfilmfigurák és az élő film színészei a jelenetekben: egyszerre mozogjanak, beszéljenek egymással, sőt meg is mérkőzzenek egy kosárstadionban! Érdemes átadni a szót *Ron Tippe* animációs producernek: *„A filmben nem egy olyan animációs effekt van, amelyet még soha senki nem használt mozifilmben. Digitális, azaz komputeres képfeldolgozás segítségével kombináljuk a két- és háromdimenziós animációt. Ez egyszerűbb szavakkal azt jelenti, hogy a látvány kialakítása, az effektek előállítása, valamint az igazi és a rajzolt képek összedolgozása a lehető legmodernebb eszközökkel történik."*

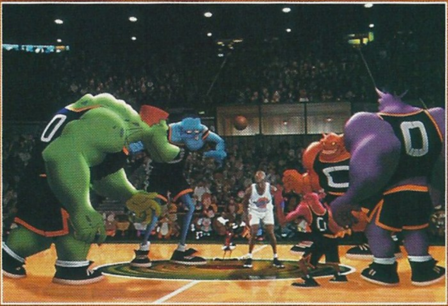
A képanyagot piros, zöld és kék lézer segítségével vitték filmre. Ezzel az eljárással minőségromlás nélkül olvasható le az elkészült anyag. A film animált részeinek minden snittje sok-sok fázison ment keresztül, míg elnyerte végleges formáját. Amíg az animációs részleg Londonban dolgozott és rendre a világ leggyorsabb száloptikás hálózatán küldte a kész anyagokat az Egyesült Államokba, addig Amerikában a Warner burbanki, 22-es stúdiójában folytak az élő szereplős felvételek. A stúdió hatalmas zöld színpaddá változott, s *Michael Jordan* itt edzett és játszott – természetesen egyedül. A rajzolt figurák későbbi helyének kijelölését megkönnyítette a színpad falára rajzolt négyzetháló. A hatvannapos forgatásból vagy negyvenet a zöld stúdióban töltött a stáb. A rajzolt mesehősöket olykor dublőrökkel helyettesítették, akiket zöld ruhába öltöztettek, hogy a számítógépes feldolgozáskor a képből kitörölhetők legyenek. Így a színészeknek könnyebb volt kontaktust teremteni képzeletbeli, rajzolt társaikkal.

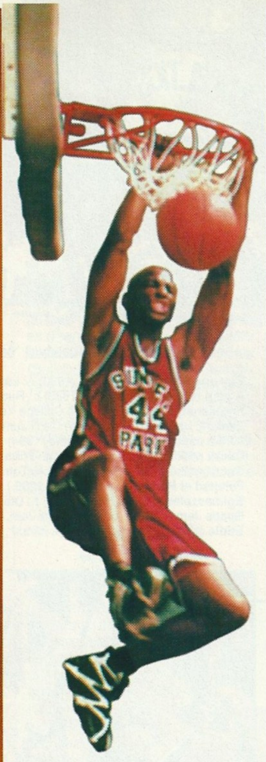

Különös szerepet kaptak a filmben a színek, a díszletek, berendezések, kellékek is, hiszen az animátorok fantáziája rendezte be a hátteret, így sajátos módon a rajz, a színezés, az árnyalás eszközeivel lehetett hangulatot, vidámságot, humort, varázsolni a filmben. *„A történethez két színpalettát állítottunk össze"* – magyarázza *Bill Perkins* művészeti vezető. *„Egyet a Flúgos Firkák számára – itt a hagyományos színeket használtuk – egyet pedig a MamlaSztárokhoz és a durungdombi vidámparkhoz. Összesen vagy háromnégyszáz hátteret rajzoltunk a filmhez.„*

Amikor a forgatási munkák befejeződtek, az animációs részleg és a képhatások szakértői vették át a főszerepet. Egy éven át folytak a munkálatok, hogy összhangba hozzák a számítógéppel készült képeket a hagyományos és digitális animációs technikával készült felvételekkel. Az animált részeket digitálisan betöltötték egy Cineon nevű kompozíciós rendszerbe, és a rajzfilm, valamint a már korábban betöltött élő képsorok ebben e gépben váltak szerves egységgé.

Az egy év során annyi új technikát használtak az alkotók, hogy a legutolsó lépésben alkalmazott eljárásokhoz képest a kezdeti munkálatok módszerei már szinte elavultnak számítottak...

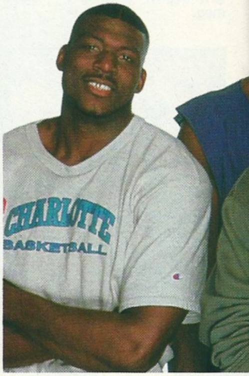
Whoopi Goldberg, aki egy manhattani limuzinsofőrt alakít. Mellesleg nagy drukker, kívülről fújja a kosárlabdajátékosok statisztikai adatait. Ott van kedvencei minden mérkőzésén, de álmodni sem mer arról, hogy csapatát egyszer közelebbről is megismerhesse. Egy meccs szünetében rendezett közönségjátékon azonban elnyeri a tiszteletbeli edzői címet. A játéknak tervezett ajánlatot azonban – meglepő fordulattal – hamarosan vezetőedzői kinevezés követi, mivel a csapat tulajdonosa nagy reklámlehetőséget lát a dologban. *Eddie-Whoopi* azonban nemcsak a közönséget vonzza be a stadionba, hanem győzelemre is vezeti alkalmi seregét. A rendező, *Steve Rash* valójában a szurkolónak állít emléket e filmjével, melyben a rajongó válik az igazi főhőssé. De az alkotó arra is figyelmeztetni kíván, hogy a játék bizony fontosabb mindenféle reklámnál és bevételnél.

KOSÁRZŰR AZ ŰRBEN

Ha már filmszínész nem játszhat el kosarassztárt, miért ne lehetne fordítva: miért ne válhatna kosarassztár filmfőszereplővé? Végtére is könnyebb néhány mondatra, helyzetre betanítani egy sportolót, mint egy színészből labdazsonglőrt faragni! Ráadásul ha a sportolónak nem is csupán emberekkel, hanem rajzfilmfigurákkal kell „játszania", e szó mindkét értelmében, vagyis színészkednie és mérkőzést vívnia? A rajzfilmhősök és a rajzháttér látványa amúgy is eléggé eltereli a figyelmet a kosarassztár esetleges gyengébb színijátékáról. *Michael Jordan* vállalta a megmérettetést és *Ivan Reitman* rendező – ezúttal producerként – elcsábította a világ legjobb férfi kosárlabdázóját a *Space Jam – Zűr az űrben* (Space Jam 1996) című rajzjátékfilm főszerepének megformálására. *Jordan* keresetlen könnyedséggel jeleníti meg önmagát, nem látszik rajta a megilletődöttség. Mintha sokadik filmjét forgatta volna, olyan természetességgel beszélget társaival, legyenek azok emberek vagy rajzfilmhősök.

Minden baj okozója egy gonosz pénzéhes földönkívüli lény, Durvarangy, aki bolygója vidámparkjának forgalmát úgy szeretné fellendíteni, hogy a Föld nevű golyóbisról, pontosabban Firkaországból elrabolja a Flúgos Firkákat, hogy tagjai inkább a Durungdomb nevű bolygón szórakoztassák a publikumot.

A firkafőnök Tapsi Hapsi azonban kitalálja: önként tartanak az idegenekkel bolygójukra, ha egy kosárlabdamérkőzésen legyőzik őket. A Flúgos Firkák azonban nem tudják, hogy apró, kurta lábú ellenfeleik, a pupákok magukba tudják szippantani mások tudását. Ki is választanak öt híres kosárlabdázót az amerikai bajnokságból: *Charles Barkleyt*, *Patrick Ewingot*, *Mugsey Boguest*, *Larry Johnsont* és *Shawn Bradleyt* – és ellopják tehetségüket. Tapsi Hapsi tisztában van azzal, hogy Csőrikével, Dodó kacsával, Cucumalaccal, Pepével, Willel a prérifarkassal, Rissz Rossz Sammel, Tazzal, a Tasmán ördöggel és Kengyelfutó Gyalogkakukkal nem sok esélye van a győzelemre. Ezért felkutatja *Michael Jordant*, a sportág koronázatlan királyát, aki már felhagyott a

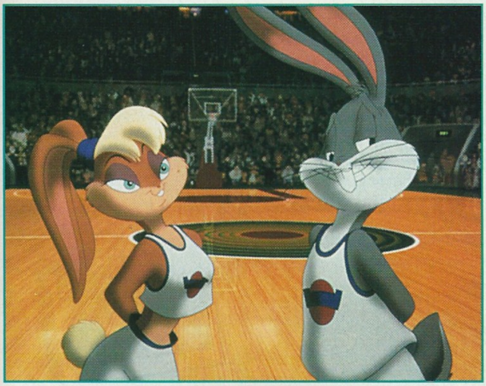

Whoopiból kosáredző lesz

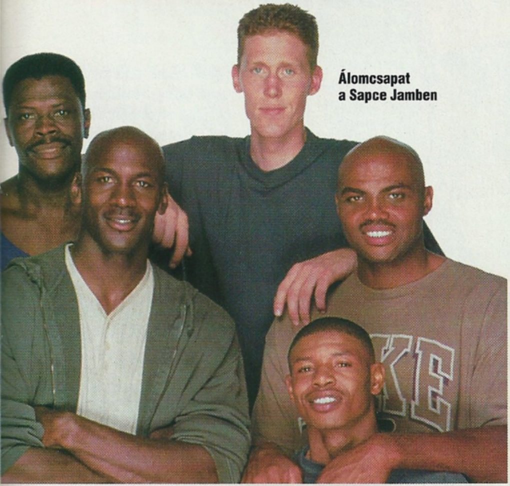
kosárlabdázással és azóta baseballozik – szerény sikerrel. Egy golflyukon Firkaországba csempészik és megmagyarázzák: csak ő segíthet nekik, hogy megmentse életüket. Szerencsére feltűnik egy igazi firkatehetség is, Lola Nyuszi, aki rabul ejti Tapsi Hapsi szívét, ám ami ennél is fontosabb, társa lesz *Jordan*nek a pályán. Ott, ahol észveszejtő küzdelmet láthatunk ember és rajzfilmfigurák között. Ilyen kosármeccset még nem látott a világ!

❖

Hogy ezt a szédítő mérkőzést miként lehet szélesvásznon felülmúlni, az még a jövő kérdése. De hogy kosaras játékfilmek a jövőben is készülnek majd, abban biztosak lehetünk!

Tapsi Hapsi vérbeli játszótársra lel...

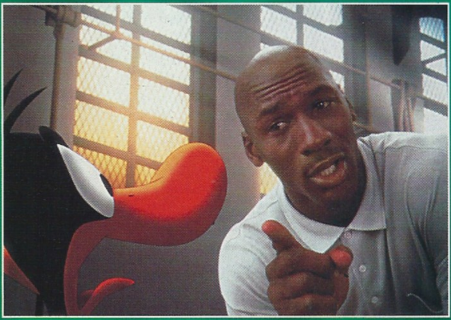

Álomcsapat a Sapce Jamben

Michael Jordan, a kosárkirály

A *Space Jam – Zűr az űrben* című film története, bármily meglepő, valóságon alapul. Mármint az a rész, hogy *Michael Jordan* felhagyott kosaras pályafutásával, és elkezdett baseballozni. 1993-ban, sikerei csúcsán, röviddel apja halála után hagyta ott a kosárcsarnokot és váltott sportágat, hogy végre gyermekkori álmait is megvalósítsa. Egy év elteltével azonban visszacsábította a kosár.

Michael kosársikerei a nyolcvanas évek legelején kezdődtek: 1982-ben már tagja volt az NCAA bajnokságot nyert északkarolinai csapatának, és az év legjobb új játékosának választották. A következő két évben már az NCAA bajnokság összamerikai év játékosa lett, s 1984-ben, a Los Angeles-i olimpián az amerikai válogatottal aranyérmet szerzett. 1985-től játszik a profik között az NBA-ben, s már az első évben az év legjobb új játékosa címet szerezte meg. Először a nyolcvanas évek végén,

majd további három alkalommal lett az NBA legértékesebb játékosa cím tulajdonosa. Az NBA történetében ő volt a második játékos, aki egyetlen szezon alatt több mint háromezer pontot dobott. Meccsenkénti 32,3 ponttal ő érte el az eddigi legjobb pontszerzési átlagot. A Chicago Bulls minden bajnoki címet hozott évadjában (1991, 1992, 1993, 1996, 1997) ő lett a döntő legértékesebb játékosa cím birtokosa. 1992-ben és 1996-ban tagja volt a Dream Teamnek, az olimpiai aranyérmet szerzett amerikai kosárlabdaválogatottnak.

Michael Jordan idén júniusban is páratlan képességeivel segítette bajnoki címhez csapatát, a Chicago Bullst. A döntőben a Utah Jazz volt az ellenfél, s a küzdelem ismét négy győzelemig folyt. A Chicago első két mérkőzését megnyerte (az egyiket Jordan utoló pillanatban elért hárompontos kosarával), de a következő két meccsén kikapott. 2–2 után az ötödik találkozón az Utah Jazz két negyed után biztosan, tizenhat ponttal vezetett. Jordan gyengélkedett. Annál is inkább, mert vírusos gyomorfertőzést kapott, a meccs előtt nem aludt, és másfél napja nem evett. Az utolsó negyedre azonban minden maradék erejét összeszedte: háromszor egyenlített, és a vége előtt egy perccel hárompontos találatot ért el. A Utah még feljött, de az utolsó pillanatokban ismét Jordan villant és 90–88-ra a Bullsé lett a győzelem. A kosárkirályt úgy kellett letámogatni a pályáról. Hordágyra tették és negyedórára infúzióra kötötték... A hatodik találkozón szintén a levegő ura vezényelte a Chicagót, amely ha nehezen is, de 90–86-ra győzte le a Utahot, így ebben az évtizedben ötödször lett bajnok a Bulls, minden alkalommal, amikor Michael Jordan nem baseballozott...

Az isteni teremtménynek természeten borsos ára van: a Chicagónak évente több tízmillió dollárt ér Jordan jelenléte és a Nike cég is sok tízmillió dollárral támogatja Jordant, hogy termékei összekapcsolódhassanak a világ legjobb kosárlabdázójának nevével.

AZ AUTÓ- ÉS MOTORSPORT SZERELMESEINEK!

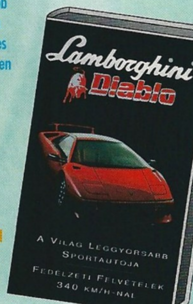

Viszlát, Senna!

Az 1994-es esztendő a Formula–1 világának tragikus éve volt. Ekkor vesztette életét a versenypályán a legnagyobb pilótaegyéniségek egyike, a brazil Ayrton Senna. Végzetes balesetét is megnézhetjük ezen az 1994-es versenyév eseményeit összefoglaló videófilmen.

Rally-világbajnokság 1995

A földkerekség legjobb rally-versenyzői az év tizenegy hónapján át a világ legkülönbözőbb pontjain mérik össze erejüket és tudásukat. Az 1995-ös esztendőben a Subaru, a Toyota és a Mitsubishi nagyszerű pilótái küzdöttek a bajnoki címért Monte Carlótól Svédországon át Portugáliáig, Ausztráliáig. A világbajnokság történetének legizgalmasabb pillanatai elevenednek meg a vb e hivatalos videójában.

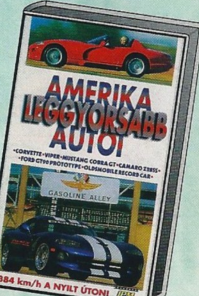

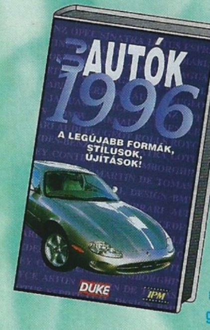
Senna: A versenyzés a véremben van!

A tragikusan elhunyt autóversenyző életét dolgozza fel e videóéletrajz, melyben láthatjuk nagy versenyeit, így az 1985-ös portugál, az 1988-as monacói és az 1989-es japán nagydíj izgalmas pillanatait. De ellátogathatunk otthonába is, ahol korábbi interjúiból tűnik fel ismét legendás alakja.

Lamborghini Diablo

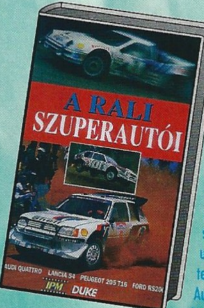
A forma, az erő, a sebesség, a stílus fantasztikus egyesülése: mindez a világ leggyorsabb és legkedveltebb sportautója, a Lamborghini Diablo. Fedélzeti kamerával mi is ott érezhetjük magunkat a száguldó autóban, mely 340 km/óra sebességgel robog a pályán és az országúton.

Új autók 1996

Már a XXI. század autóformái jelentek meg 1996 új autótípusainak megtervezésekor. A végeredmény, a látvány pedig lenyűgöző. Például a Jaguár XK8-é, a Bentley Continental T-é vagy a Renault Fiftie-é. Ezúttal nem kell kilátogatnunk a genovai autószalonra, videón csodálhatjuk meg a jövő autóit, melyek valójában már a jelen gépkocsijai.

Rally-szuperkocsik

A világ legjobb rally-autóival s kiváló pilótáikkal ismerkedhetünk meg. Megcsodálhatjuk a 600 lóerő feletti fenevadakat, s a varázslatos, utánozhatatlan vezetési technikákat. Láthatjuk az Audi Quattro Sportot, a Lancia Delta S4-et, a Peugeot 205-öt és a Ford RS200-at.

Amerika leggyorsabb autói

Az Egyesült Államok autókonstruktőrei ma is ott vannak a világ élvonalában. Azon dolgoznak, hogy megálmodott autóik egyszerre legyenek csodaszép, formatervezett gépek s a lehető leggyorsabbak. Amerika leggyorsabb autói pedig egyben a világ legjobban száguldó kocsijai közé is tartoznak. Például a Chevrolettól a Corvette vagy a Camaro, a Fordtól a Mustang Cobra GT vagy a varázslatos Dodge Viper.

1100 Ft+áfa/db

ROCKY

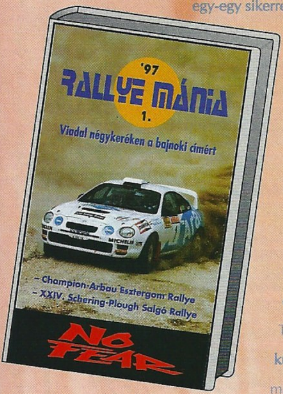
ROCKY Műsoros Videókazetta Nagy- és Kiskereskedés
1132 Budapest XIII., Visegrádi u. 31.
Tel.:/Fax: 270-2936, Tel.: 30/432-226

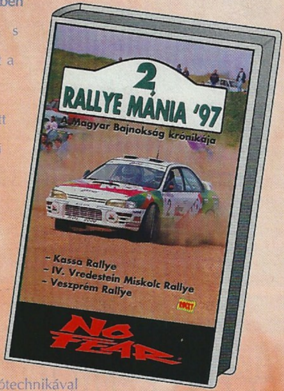
ROCKY CD-, Audio- és Videókazetta Nagykereskedés
4400 Nyíregyháza, Bujtos u. 19.
Tel./Fax: 42/410-033
Tel.: 30/356-090

SPORTFILM SZENZÁCIÓ

MÁRIS VIDEÓN A MAGYAR RALLYE-BAJNOKSÁG!

Vitathatatlan, hogy a legnépszerűbb magyar technikai sportág az autós rallye. Egy-egy futamán Salgótarjántól Esztergomon át Veszprémig érdeklődők, rajongók ezrei állnak az út mentén, hogy egy-egy pillantást vethessenek a száguldó lóerőkre, ahogy elsuhannak előttük az egyenesben, **egy-egy sikerrel vett éles kanyar után. A magyar bajnokság futamai után jó esetben** néhány perces összefoglalót leshettünk el a televízióban, s bizony hiányérzetünk maradt, hogy nem láthattunk többet a **verseny izgalmas pillanataiból.**

Ezután nem lesz hiányérzetünk, hiszen még be sem fejeződött a magyar rallye-bajnokság, máris megnézhetjük az idei **futamok érdekes eseményeit, s találkozhatunk főszereplőivel.** A *Rallye mánia* első kazettája az Esztergom és a Salgó Rallye-t, a napokban megjelent második kazetta a Kassa, a Miskolc **és a mindössze néhány hete lezajlott Veszprém Rallye-t hozza** otthonunkba, egy-egy órányi alapos összefoglaló erejéig.

Toyoták, Opelek, Fordok, Subaruk pilótái száguldanak, **küzdenek a percekért, a másodpercekért, s hagynak porfelhőt** maguk mögött. Felejthetetlen momentumok kerültek profi videótechnikával szalagra az eddig lezajlott idei futamokból. Láthatjuk az eddigi győzteseket és helyezetteket, akik a kamera előtt el is mesélik legfrissebb **élményeiket s küzdelmeiket. Egymással, a pályával, az idővel. Megszólal a verseny esélyese,** *ifj. Tóth János,* valamint *Ranga László,* a saját egyesülete színeiben versengő ***Érdi Tibor,*** rallye-leckéket vehetünk a hajtűkanyarban *Szeleczky Tamás* és *Tóth Ferenc* tanár urak jóvoltából, *Türi Tamás* **piros Nissanjáról mesél. A** *Ranga László* autójába szerelt beépített kamera jóvoltából megleshetjük, milyen is a kilátás „odabentről".

Az év végén a bajnokság utolsó futamainak krónikájával lát majd napvilágot a sorozat harmadik, záró kazettája. Hogy mi lesz rajta, s hogy kik **lesznek a győztesek, azt ma még senki nem tudja. Legfeljebb sejthetjük...**

„Példaértékűnek tartjuk mindketten ezt a filmet azért is, mert nemcsak a legszűkebb élmezőnyt mutatja be. Mi is szívesen megnézzük a tévében a Ladákat, Trabantokat. A mai magyar rallye-mezőny megérdemelte már ezt a videófilm-sorozatot."

Ifj. Tóth János, Gergely Ferenc

„Tanulságos lecke volt látni magamat a belső videókamera felvételein. Az elvesztett tizedmásodpercekért persze kár, de okulni a hibákból is sokat lehet."

Ranga László

Kölcsönzőknek és lakosságnak egyaránt!

ROCKY Műsoros Videókazetta Nagy- és Kiskereskedés
1132 Budapest XIII., Visegrádi u. 31.
Tel.:/Fax: 270-2936, Tel.: 30/432-226

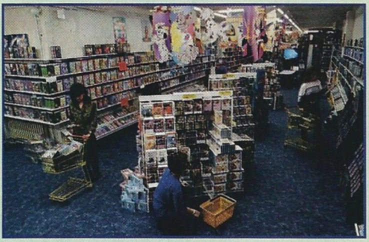
ROCKY CD-, Audio- és Videókazetta Nagykereskedés
4400 Nyíregyháza, Bujtos u. 19.
Tel./Fax: 42/410-033
Tel.: 30/356-090

ROCKY

ROCKY KFT.
H–1132 Budapest
XIII., Visegrádi u. 31.
Tel./Fax: 1/270-2936
Tel.: 06/30/432-226

ROCKY

Műsoros
Videókazetta
Nagy- és
Kiskereskedés

JÁRT MÁR ÖN NÁLUNK?

HA NEM, MOST MEGÉRI BEJÖNNI, MERT AUGUSZTUS 31-IG MINDEN ÚJ VÁSÁRLÓ (KERESKEDŐ) NAGYKERESKEDELMI ÁRAINKBÓL 10% KEDVEZMÉNYT KAP!!!

S HOGY MIÉRT ÉRDEMES A ROCKY NAGYKERESKEDÉSBEN VÁSÁROLNI?

Mert:
- kultúrált, tágas környezetben,
- önkiszolgáló rendszerben
- egy helyen tud válogatni 40 kiadó termékeiből
- reklámanyagokkal segítjük a kereskedők munkáját.

Mert:
- 2000 videókazettából választhat,
- termékeinkre cseregaranciát vállalunk,
- számos videókazettának kizárólagos forgalmazói vagyunk,
- ha nálunk vásárol, folyamatosan értesítjük újdonságainkról

KERESSEN FEL ÖN IS MINKET!

A nyár újdonságai!

Ára: 720 Ft + áfa/db

ROCKY Műsoros Videókazetta
Nagy- és Kiskereskedés
H–1132 Budapest
XIII., Visegrádi u. 31.
Tel./Fax: 1/270-2936
Tel.: 06/30/432-226

ROCKY

ROCKY CD-, Audio- és
Videókazetta Nagykereskedés
H–1132 Budapest
XIII., Visegrádi u. 31.
Tel./Fax: 1/270-2936
Tel.: 06/30/432-226

1997. AUGUSZTUS

A Toplista a Premier Video Üzlethálózat és a Rocky Műsoros Videókazetta Nagy- és Kiskereskedés eladási statisztikája alapján készült.

ROCKY

TOP 40

MEGVÁSÁROLHATÓ VIDEÓKAZETTÁK

PREMIER VIDEOHÁZ

1. Honfoglalás
2. Cindy Crawford – Fitness csak neked
3. Fogyókúra 10 hét alatt
4. Cindy Crawford – Szépség és egészség
5. Titanic
6. Jane Eyre
7. Cops (Zsaruk)
8. A világ 7 csodája
9. Tengeri erőd
10. Hofi
11. Timon és Pumba
12. Bíró Ica
13. A második világháború
14. Markos–Nádas–Boncz
15. Dirty Dancing
16. Az ufók mégis léteznek 3.
17. Az esőerdő szellemei
18. Rodeo mindhalálig
19. Mallorca
20. Tom és Jerry vendégségben
21. A hálózat csapdájában
22. Angyal 3.
23. Asterix és a 12 próba
24. Végzetes pillanatok
25. Csillagkapu
26. Rallye mánia
27. Vuk
28. Indul a bakterház
29. Florida
30. A tenger farkasai
31. Scarlett I–II.
32. Senna
33. Tiltott város
34. Dumb és Dumber
35. Vacak, a hetedik testvér
36. Bérgyilkosok
37. A delfinek élete és titkai
38. Aladdin és a tolvajok fejedelme
39. A szex művészei
40. Afrika vadvilága

ROCKY

PREMIER VIDEOHÁZ

Lakossági értékesítés:

PREMIER VIDEOHÁZ: 1061 Budapest, Andrássy út 33. (Nagymező utca sarok) Tel./Fax: 269-6812
PREMIER VIDEO CENTRUM: Pólus Center, 1152 Budapest, Szentmihályi u. 127. Tel./Fax: 419-4169

Viszonteladók kiszolgálása:

ROCKY KFT.: 1132 Budapest, Visegrádi u. 31. Tel.: 270-2936, 06-30-432-226, 4400 Nyíregyháza, Bujtos u. 19. Tel.: 42-410-033, 06-30-356-090

JAMES DEAN, A LÁZADÓ

Az a *James Dean* mondta ezt, aki okkal, vagy ok nélkül, de mindent megtett annak érdekében, hogy kihívja a sorsot maga ellen. Miközben még életében legendává vált, sehogyan sem találta helyét a világban. Szinte törvényszerűen következett be pusztulása. *James Dean* 1955. szeptember 30-án száguldott a halhatatlanságba.

Nehéz megérteni, hogyan lett James Deanből minden idők egyik legnagyobb, legkörülrajongottabb sztárja, a fiatalok bálványa, szexszimbóluma. Hiszen miden ellene szólt. Nyílt titok volt a jóképű srác homoszexualitása, érzelmi sivársága. Amikor rosszul ment sora, még szexfotózást is vállalt, és zokszó nélkül bebújt a gazdag rendezők, producerek ágyába. A lányok nemigen érdekelték, ám ha fölöntött a garatra, gyakran megesett, hogy elagyabugyálta soros kedvesét. De az ital és az állandó bagózás mellett kábítózott is, és szinte mindig trágárul beszélt, miközben a leglehetetlenebb módon viselkedett. Ráadásul a végtelenségig önző volt, megvetette színészkollégáit, állítva, hogy a színészet nem csapatmunka. Úgy viselkedett, mint a faragatlan falusi bunkó, ha kellett, az öklét használta és napokig nem mosakodott.

Ennyi negatívum, ilyen szélsőséges megnyilvánulás láttán az emberben óhatatlanul felmerül a kérdés: minek köszönhette akkor mégis James Dean a sikerét? A véletlenek összjátékának? Talán annak, hogy a megfelelő időben a megfelelő helyen tartózkodott? Vagy inkább a gátlástalanságának? Hogy mindazt kimondta és megtette, amire más nem volt hajlandó? Természetesen ez is, az is szerepet játszott sorsának alakulásában. Ám ennél azért több kellett. Először is kellett a színjátszáshoz való ösztönös tehetsége. Hiszen ha megjelent a színen vagy a vásznon, valósággal fölforrósodott körülötte a levegő. Kellett hihetetlen vágya és elszántsága, hogy a világ rá figyeljen. És kellett néhány szakember, aki nemcsak megérezte a fiatalemberben szunnyadó erőt, de lehetőséget is teremtett számára, hogy mindezt felszínre hozza.

❖

A helyszín Amerika, az időpont az ötvenes évek eleje. A háborúba, a hidegháborúba, a kommunistaellenes hisztériába belefáradt emberek békét, nyugalmat szeretnének. Hogy saját gondjaikkal, bajaikkal is foglalkozhassanak végre. Nem csoda, hogy emellett nem jutott idő gyerekeikre. Pedig ők is gondok között vergődtek, és ki mástól is remélhettek segítségek ezek megoldására, mint szüleiktől, tanáraiktól, az iskolától. Mivel ezt nem kapták meg, egyre mélyülő szakadék jött létre a generációk között.

A fiataloknak azonban szükségük volt valakire, akiről példát vehetnek, akit utánozhatnak, követhetnek. Otthon és az iskolában ezt nem találták meg, így máshol keresték. A film világa, a hollywoodi sztárok kezdettől fogva kínálták e lehetőséget. Ám a régi, jól fésült, ragyogó mosolyú, kivasalt öltönyű sztárok nem feleltek meg a talaját vesztett fiatalok igényeinek. Mint fuldokló a mentőövbe, úgy kapaszkodtak James Deanbe. Valóságos példakép lett, szimbólum, aki elvezette őket a felnőttkor küszöbére. Személyében végre magukra ismertek, történeteiben a saját gondjaik tükröződtek. S ha megoldást nem is kaptak Deantől, azonosulhattak vele. Utánozták öltözködését, hajviseletét, járását, még hanghordozását is.

Az újfajta hős előfutára 1952-ben tűnt fel Hollywoodban. Megjelenése, viselkedése megbotránkoztatta az egyszerű polgárokat. Motoron érkezett, bőrdzsekiben és farmerben. Köpött a hagyományokra, újfajta életérzést testesített meg. *A vad* (One Wild) *Marlon Brandó*ja kihívás volt a konzervatív Amerika ellen. Mindenfajta létező értékrend, életforma és hagyomány felrúgását jelentette. És ez csak a kezdet volt. Számos követője akadt. A legtöbbre James Dean vitte. Míg Brando ugyanis idővel beállt a sorba, Dean, halálának köszönhetően, megmaradt örök lázadónak. Nem véletlen, hogy valóságos tömeghisztéria alakult ki körülötte. S ami a legmeglepőbb, neve az egész világon egyet jelentett a lázadással, legyen szó Németországról vagy Finnországról, Ausztráliáról vagy Görögországról. *Andy Warhol* szerint James Dean képviselte a legmeggyőzőbben a kor beteg, mégis szép lelkét.

Illusztrációink a James Dean – Végzetes száguldás című játékfilmből valók

❖

A bűvös szó: szeretet. A fiatalok legtöbbje csupán erre vágyott, ám sohasem kapta meg. James Dean is betegesen vágyott rá, de ezt sokszor hihetetlen durvasággal leplezte. *Az édentől keletre* (East of Eden, 1955) elnyomott fiúja is kis híján beleőrül a szeretetlenségbe. Dean kilencévesen veszítette el az édesanyját. A súlyos veszteséget egész életében nem tudta kiheverni. Kihatással volt a párkapcsolataira, arra, hogy érdeklődése később a férfiak felé fordult. Megszállottan próbálkozott, hogy valamilyen formában kitűnjön a kortársai közül. *„Mindig jobb és jobb akarok lenni, hogy senki se érhessen a nyomomba"*

James Dean játékfilmjei:

Édentől keletre (East of Eden, 1954) r.: Elia Kazan *(Intervideo)*
Haragban a világgal (Rebel Without A Case, 1955) r.: Nicholas Ray *(Intervideo)*
Az óriás (Giant, 1956) r.: George Stevens *(Intervideo)*

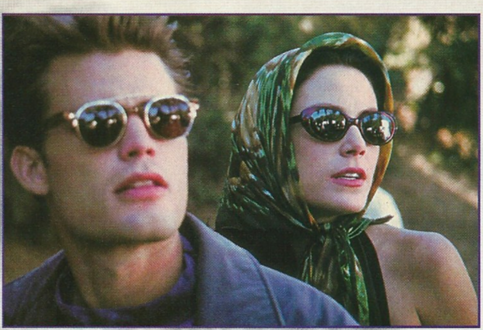
– mondta. Az iskolában figyeltek föl az előadói képességére.

Tizennyolc évesen indult Hollywood meghódítására. De hiába mondta róla a népszerű színész és színiiskola vezetője, *James Whitmore*, hogy lenyűgözően tehetséges, néhány kisebb epizódszerepnél többre nem vitte. Nyugtalan természete nem bírta a tétlenséget és a sikertelenséget, az állandó megalázkodást és a férfiakat, akik kihasználták. New Yorkba ment, hogy a Broadwayn próbáljon szerencsét. De sokáig kellett kilincselnie, mire igazi lehetőséghez jutott. A kiugrást *Az erkölcstelen* (The Immoralist) című darab főszerepe hozta meg számára. A darab jellemző módon egy házasember homoszexualitásának problémáiról szólt. James remek alakítást nyújtott: visszafogott volt, ugyanakkor egész lénye túlfűtött érzékiségről árulkodott. Az egyik előadáson látta meg *Paul Osborn*, aki *Elia Kazan* készülő filmjéhez keresett főszereplőt. James játékát látva habozás nélkül telefonált, hogy megtalálta. Cal Trask szerepét *Paul Newmant* lekörözve kapta meg Dean.

Elia Kazan gyorsan rájött, hogy igazi kincsre lelt. Remek érzékkel hagyta, hogy James önmagát adja. A filmbéli figurából így valóságos pozitív hős lett, egy összetett, érdekes egyéniség. A kritikusok az új Brandóként ünnepelték. James Dean erre így válaszolt: *„Igaz, hogy mindketten szeretjük a motorkerékpárokat, falun nőttünk fel, és úgy öltözünk, ahogy kényelmesnek találjuk, de ezenkívül az égvilágon semmi közös sincs bennünk.* „Miközben mindig arra vágyott, hogy elismerjék, ünnepeljék, egész lénye kihívás volt a hagyományos hollywoodi sztárrendszer ellen. Utálta a glancos partikat, a premierek körüli felhajtást. Helyette mindent és mindenkit kipróbált, végre nem kellett a fogához vernie a garast.

❖

Jim Stark, a *Haragban a világgal/Ok nélkül lázadó* (Rebel Without a Cause, 1955) hőse mintha James Dean édestestvére lenne. A férfikor küszöbén áll, és halvány fogalma sincs, hogyan tegye meg az első lépéseit a világban. Apa nélkül nőtt fel, az anyjához fűződő kapcsolatáról jobb nem beszélni. Mindez alapvetően meghatározza helyzetét a nőkhöz. Mégis felbukkan egy lány az életében. James egyszerre volt kissé elkényeztetett, meg nem értett, jómódú fiú, és vagánykodó, mindent kockára tévő, száguldó ifjú. Mellesleg nemcsak a viselkedése, öltözéke, szinte minden mozdulata lett követendő példa, de a filmben látott autós párbaj is. A sors fintora, hogy a film néhány nappal James Dean halálos autóbalesete után került a mozikba.

Harmadik, s egyben utolsó főszerepét az *Óriás*ban (Giant, 1956) alakította. *Edna Ferber* regényéből *George Stevens* készített szuperprodukciót. A forgatás valóságos rémálom volt. Dean szinte mindenkivel összeveszett, elviselhetetlenül viselkedett. A legjobban az fájt neki, hogy Stevens – ellentétben Kazannal – nem engedte kibontakozni.

> „Az hiszem, a nagyságnak csak egyetlen formája létezik, ha az ember át tudja hidalni a szakadékot, ami az élet és a halál között húzódik. Amennyiben a halála után is tovább él, akkor az ember talán nagy ember volt. ...Számomra az egyetlen siker, az egyetlen nagyság a halhatatlanság."
>
> *James Dean*

A színészet mellett a száguldás volt James Dean másik nagy szerelme. Az első komolyabb gázsijából motorkerékpárt vett. A *Haragban a világgal* után pedig már autóra is telt. Még néhány Palm Springs-i versenyre is benevezett. Ebben is tehetségesnek bizonyult, megfelelő feltételek mellett akár nagy versenyző is válhatott volna belőle. A sebesség volt az egyetlen, ami képes volt feloldani a benne rejlő iszonyú feszültséget. Ideális társnak tűnt ehhez a metálszürke Porsche Spyder. Azt tervezte, hogy elindul a salinasi autóversenyen. De már nem ért oda sohasem. 1955. szeptember 30-án halálos balesetet szenvedett a Paso Robles felé vezető országúton.

❖

Hollwood elveszítette egyik ifjú titánját. Amerika viszont kapott egy legendát. James Dean elérte, amire egész életében áhítozott: a maga huszonnégy évével halhatatlan lett. Mert csak a teste zúzódott szét a roncsban, alakja, az általa képviselt eszmeiség tovább élt a fiatalság szívében. Neve a mindenfajta kötöttség elleni lázadás szinonimája lett. Személye körül valóságos mítosz alakult ki, amely több mint negyven évvel a halála után is hódít. Pedig azóta a világ látott és megtapasztalt egyet s mást, legyen szó szelíd motorosokról, diáklázadásokról, szexuális forradalomról.

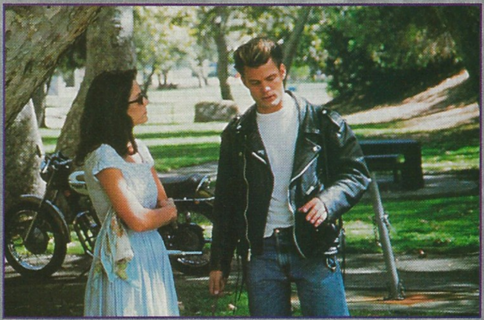
Sokan és sokféleképpen próbálták meglovagolni ezt a mítoszt. Hirtelenjében rengeteg barátja és szeretője akadt. Sok könyv és dokumentumfilm készült róla, volt aki istenítette, más viszont a valóságot mondta. Számos, az ötvenes éveket nosztalgiával fölidéző film és színdarab használta fel a legendáját vagy annak elemeit. Miközben a három, időközben klasszikussá vált filmjét állandóan műsorra tűzik a mozik és a tévéállomások, az életét is megfilmesítették – több alkalommal is. A *James Dean* (1976) című tévéfilm középpontjában az ifjú színészpalánta és a forgatókönyvíró *William Blast* barátsága áll. Egy bulin ismerkedtek meg egymással, elválaszthatatlan barátok, sőt lakótársak lettek. Senki sem ismerhette jobban Dean érzékeny, ellentmondásos személyiségét, mint Blast.

Két évtizeddel később *Mardi Rustam* rendező dolgozta fel a halhatatlan sztár rövid életét a *James Dean – Végzetes száguldás* (James Dean – Race With Destiny) című filmben. Annak is azt a fejezetét, amikor egy csapásra befutott, híressé vált. Augusztus videótéka-újdonságából képet kaphatunk e furcsa fickó különcségéről, különös világáról, életfelfogásáról.

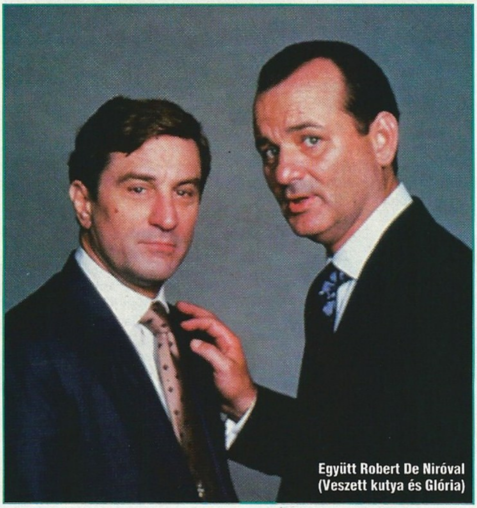
James Dean titkát azonban talán egyetlen film sem képes megfejteni.

Szilágyi G. Gábor

BILL MURRAY

Együtt Robert De Niróval (Veszett kutya és Glória)

Hörcsögök a golfpályán, mormota és Vera, az elefánt – minden bizonnyal állatbarát az a színész, aki kibírja az effféle megpróbáltatásokat... Bill Murray, e mindig mosolygós fickó az, s nemcsak a filmekben.

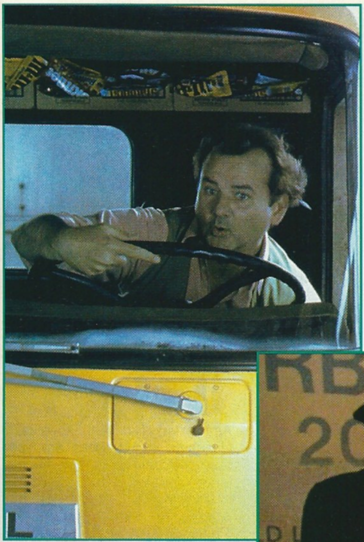
„Gyermekkoromban a bátyámmal közösen volt egy kutyánk, <aki> sohasem tudta eldönteni, hogy melyikünknek engedelmeskedjen, inkább lehevert és a nyelvét lógatta” – meséli. *„Nagyon sokat utazom, mindenfelé forgatok, ezért nem tartok állatot, hiszen arról legalább úgy kell gondoskodni, mint egy gyerekről. De szeretem őket, s ezt négylábú partnereim is megérezték.”*

Chevy Chase utóda

Mindez persze még váratott magára egy darabig, hiszen előbb *Bill Murray*nek világra kellett jönnie. Ez 1950. szeptember 21-én Chicagóban meg is történt. Félszeg kamasszá cseperedett, aki komikusi ambíciókat dédelgetett, így nyilvánvaló volt, hogy előbb-utóbb kiköt a Second City Theaternél. Már amennyiben tehetséges. Ráadásul öt évvel idősebb bátyja, *Brian* már az együttes tagja és némi protekciót tud szerezni számára, akkor már semmi nem mentheti meg attól, hogy színész legyen. Pontosan ez történt *Bill*el, aki közepes tanuló volt, leckeírás helyett inkább órákig bámulta a tévét. Főleg a show-műsorokat kedvelte, melyek egyre inkább uralták a különböző csatornák programjait. Rengeteget tanult belőlük, aztán kialakította saját színészi eszközeit. A Second City Theater nem szabályos teátrum volt, szerzői felvázolták a cselekmény körvonalait, aztán a többi a színész improvizáló képességére volt bízva. Az ifjú színész egyre nagyobb sikereket aratott a világot jelentő deszkákon, ezért meghívták a National Lampoon Radio műsoraiba is. Hamarosan teljesült legnagyobb vágya: felléphetett az NBC roppant népszerű *Saturday Night Live* című programjában. Először csak egy-egy jópofa bemondást bíztak rá, majd komolyabb szerepeket kapott, végül *Chevy Chase* távozásával elfoglalhatta a show-ban az egyik fő helyet. Végtelenül tenyérbe mászó figurákat alakított, akiknek szövegét is nagyrészt ő maga találta ki, ezért Emmy-díjjal jutalmazták, mármint a forgatókönyv kategóriában érdemelte ki az elismerést.

Ha valaki a tévében szerepel, Amerikában is mindenki ismerőse lesz. Murrayt is meghívták filmezni, egy-két epizódszerepet kapott, rádiós tapasztalatainak köszönhetően eredményesen kölcsönözte a hangját a *Shame of the Jungle* egyik figurájának, a másik hangbeli főszerepet

Hatalmas aranyos

Johnny Weismüller, Jr. alakította...

A Szellemirtók parapszichológusa

Ivan Reitman rendező is a képernyőről szemelte ki magának az ifjú komikust. A *Meatballs* című filmben egy nyári ifjúsági tábor felügyelőjét alakítja, aki nem igazán foglalkozik a gyerekekkel, helyette a lányok felügyelő-helyettesét akarja becserkészni és persze sikerrel jár. *Murray* jó barátja, *Harold Ramis* hívta fel a figyelmét a következő lehetőségre. A *Bombázók a seregnek című* produkcióban két jóbarát egy balszerencsés nap után úgy dönt, beállnak katonának, hiszen a lányok döglenek az uniformis után – igaz, nem minden esetben...

Murray filmkarrierje tehát sínre került, a *Where the Buffalo Roam*ban *Hunter S. Thompson*t, a Rolling Stone magazin újságíróját játszotta, egy fontoskodó alakot, aki nagy hévvel veti bele magát minden, megírni szándékozott sztoriba, kipróbálja a drogokat is, a lányokról már nem is beszélve! Ezután az *Aranyoskám* következett, Jeff, a minden lében kanál szobatárs szerepében még *Dustin Hoffman* nagyszerű alakítása mellett is felfigyeltek rá. *Ivan Reitman* rendező úgy döntött, hogy ez a fickó megérdemel egy főszerepet is, ezért a *Szellemirtók*ban dr. Peter Venkman parapszichológus alakításával bízta meg. Murray eleget tett a várakozásnak, a földöntúli jelenségekkel foglalkozó részvénytársaság oszlopos tagjaként eredményesen vette fel a harcot minden rémség ellen a mozi első és második részében egyaránt. „Bill óriásit alakít” – áradozott egyik partnere, *Rick Moranis* (a későbbi Béni a *Flintstone*-ból). *„Besétál a színre és egyszerűen mindenkit lenyűgöz. Ez a fickó kétségtelenül minden idők egyik legnagyobb sztárja.”*

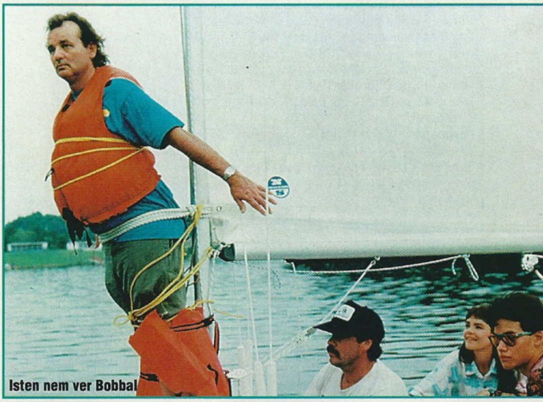
Drámai tehetség és műfogsor

Bill Murray nem elégedett meg a szerepléssel, a show-beli tapasztalatait felhasználva forgatókönyvírással is megpróbálkozott. Belevágott *Somerset Maugham* 1944-ben írt regénye, a *Borotvaélen* dramatizálásába. A történet egy amerikai fiatalemberről szól, aki az első világháború idején félbehagyja tanulmányait és önkéntesként az európai frontra indul. Mentőautósofőr lesz, látja a halált és a szenvedést, majd a háború után Párizsba települ bohémnek, s Indiába utazik, hogy megtalálja az élet értelmét. A regényt már 1946-ban is filmre vitték, akkor a korszak egyik bálványa, *Tyrone Power* játszotta Larry Darrel szerepét, csaknem négy évtizeddel később meg a főleg komikusként ismert Murray. A szüzsé is átalakult egyfajta a hatvanas évek hippi történetévé, Bill pedig pókerarcot vágva alakította a szerepét. Bár ő maga elégedetlen volt alakításával, s a kritikusok sem halmozták el dicséretekkel, a The National Association of Theatre Owners mégis az év sztárjának választotta, majd – ezt a Harvard Hasty Pudding cím is bizonyítja – kivívta a Harvard egyetem hallgatóinak rokonszenvét is. A szakmai elismerés sem váratott sokat magára: Jack Benny-díjat kapott az UCLA-től, a leghíresebb filmes iskolák egyikétől, a szórakoztatásban megnyilvánuló különös tehetségéért.

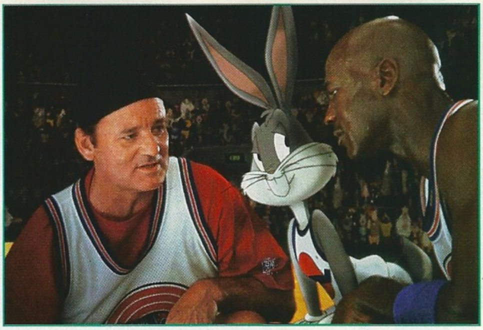
Ennek nagyon örült, de úgy érezte, valami drámai tehetség is mocorog benne. Ezt hamarosan be is bizonyíthatta a *Szellemes karácsony*ban: a filmben egy tévétársaság gátlástalan elnökét játssza, akinek csapata *Dickens Karácsonyi éneké*nek közvetítésére készül. Frank Cross, minden idők legfiatalabb nagyfőnöke kénytelen szembesülni múltjával, jelenével és jövőjével, s mindezt Ebenezer Scrooge-nak köszönheti... A *Rémségek kicsiny boltjá*ban egy fájós fogú mazochistát alakított. *„Mindig is féltem a fogorvostól”* – nyilatkozta. *„Ha az ember beül a székbe és kitátja a száját, hogy egy vadidegen matasson benne, az maga a horror. Alig várom már, hogy műfogsorom legyen, amit nekem csak tisztogatnom kell!”*

Időjós és gengszter

E film forgatásakor ismerkedett meg *Frank Oz*zal, aki rögtön rá gondolt, amikor az *Isten nem ver Bobbal* ötlete felmerült *Laura Ziskin* producerben. A hölgy férje éppen pszichiáterként kereste mindennapi kenyerét. A sztoriban egy jóindulatú dilis elhatározza, hogy kedvenc aranyhalával együtt meglátogatja hőn szeretett orvo-

Isten nem ver Bobbal

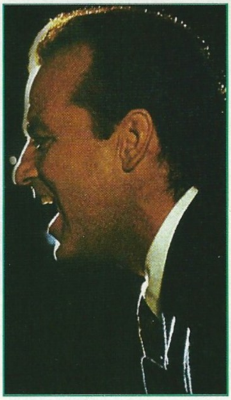
Space Jam – Zűr az űrben

Szellemes karácsony

sát, miközben az megérdemelt nyári szabadságát tölti. Dr. Leo Marvin *(Richard Dreyfuss)* kicsit megőrül, amikor páciense felbukkan, de az nagyon ragaszkodó fajta. Bill Murray még a *Viszem a bankot* forgatásával volt elfoglalva – írta, felesben rendezte, a producer felelősségét is a nyakába vette, továbbá szerepelt benne – de megígérte, hogy gondolkodik Bob szerepén. Végül persze elvállalta és sokak örömére jót komédiázott benne. *„Bill nagy sztár"*– örvendezett a producer. *„Vidám, ösztönös és imádnivaló. Bob Wiley általa megrajzolt portréjának számos olyan vonása van, amelyet nem lehetett megírni a forgatókönyvben, mert valamennyi a színész karakteréből fakad."*

A forgatás befejezése után Murray úgy döntött, pihen egy kicsit, mert fel akar töltődni az újabb feladatokra. Amikor azonban régi barátja és szereplőtársa a Szellemirtókban, *Harold Ramis* felajánlotta neki Phil Connors tévémeteorológus szerepét az *Idétlen időkig*ben, nem tudott ellenállni a felkérésnek. Az öntelt, hiú férfiú – mármint az időjárás-előrejelző – egy kis pennsylvaniai városkába utazik, a tavaszváró mormota fesztiválra, amelynek szerinte az a lényege, hogy az ember egy büdös görényre vár, aki talán kitolja a képét az odújából. A riport elkészítése után Phil hazaindul, de hóviharba keveredik és vissza kell térnie a városkába. Másnap ugyanazokat a híreket hallja a rádióban, s az egész város megint a mormotát várja... Bill képében egy ember átváltozásának lehetünk szemtanúi, ahogy nap mint nap ugyanazt az egyetlen napot kénytelen ismét átélnie. Remek szereplehetőség, melyet a színész

remekül ki is használ. Filmbéli társa a mindig szép *Andie McDowell.*

Murray már sokféle figurát alakított, de gengszter még sohasem volt. *Robert De Niro* javaslatára azonban végre megkapta egy rosszfiú szerepét. A *Veszett Kutya és Glória* című filmben *De Niro*-Wayne, a félénk bűnügyi technikus véletlenül megmenti Milo, a helyi gengszter és uzsorás életét. Az illető egyben egy éjszakai bár tulajdonosa is, ahol komikusként szokott fellépni. Ide hívja meg a rendőrt és hálából rátukmálja a szépséges Glóriát egy hétre, aztán persze vissza akarja kapni. Wayne azonban beleszeret a lányba... *Bill Murray* az *Androcles és az oroszlán* meséjéhez hasonlítja a történetet. *„Itt azonban az egér már az elején megmenti az oroszlánt, és az mindenáron megpróbálja visszafizetni a kedvességet. Ami pedig Milo szerepét illeti, jópofa dolog rosszfiút játszani, sokkal jobb, mint egy jó fiút, mert az ember végre elengedheti magát. Meg aztán a legrosszabbaknak is van valami megnyerő vonásuk, miközben persze nagyon veszélyesek."*

Hatalmas aranyos

Ami a veszélyt illeti, következő filmjében, a *Hatalmas aranyos*ban igencsak része volt benne, hiszen partnere Vera volt, a több mázsás elefánt. *„Jóindulatú jószág"* – somolygott a színész. – *De ha csak úgy barátságból meglegyint az ormányával, eltörik a karod."* Ez persze nem következett be. Jack Corcoran, a Murray által alakított botcsinálta író apjától örökli a hatalmas jószágot, amellyel kénytelen jó ideig vándorolni Amerikában, míg végre sikerül eljuttatnia az ormányost Srí Lankára.

Láthattuk feltűnni a *Space Jam – Zűr az űrben* című rajzjátékfilmben, méghozzá a kosársztár *Michael Jordan* oldalán. Bill nagyon szeretne kosarazni, a világ egyik leghíresebb játékosa lenni, s egy nagy csapatban szerepelni. Jordan mellett a pályán ugyan nemigen jut szóhoz, legfeljebb csak pályán kívül próbálkozhat. A kosár után más sportágba is belekóstolt a filmvásznon: a hihetetlenül népszerű bowling, azaz a teke rejtelmeibe. A *Tökös tekés*ben úgy intézi, hogy Roy Munson *(Woody Harrelson)*, akinek a bowling maga az élet, elveszítse fél kezét. Később aztán kiderül, hogy ezzel csak az illető javát szolgált...

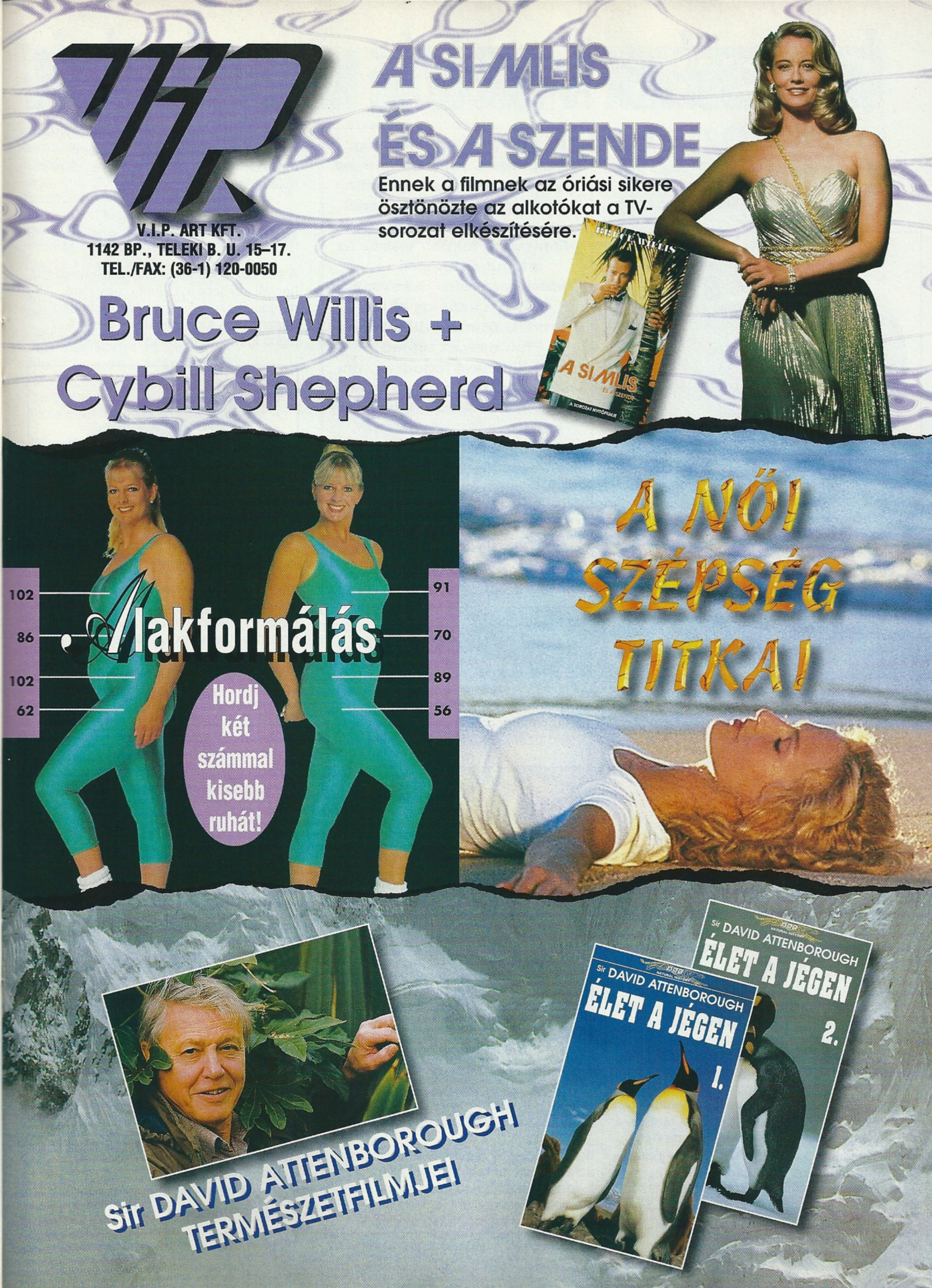
❖

Bill Murray tehát szórakoztat és nevettet, ám titkos vágya mégis az, hogy egyszer igazi drámai szerepben is megmutassa, mire képes. *„Írnom kellene egy sztorit, persze én lennék a rendező és a producer is, meg természetesen a főszereplő. Aztán a közönségen múlik, hogy eszi vagy nem eszi"* – álmodozott nemrégiben hamiskás mosollyal az egyik tévé-showban. *„Ha minden kötél szakad, még mindig visszamehetek nevettetni..."*

T. J.

Bill Murray filmjei:

Shame of the Jungle (1975) r.: Rocha és Boris Szulzinger
Dogs (1976) r.: Burt Brinckerhoff
A Bird For All Seasons *(1979)*
Meatballs (1979) r.: Ivan Reitman
Mr. Mike's Mondo Video (1979) r.: Michael Donoughue
Golfőrültek (Caddyshack, 1980) r.: Harold Ramis *(Intervideo)*
Loose Shoes (1980) r.: Ira Miller
Where the Buffalo Roam (1980) r.: Art Linson
Bombázók a seregnek (Stripes, 1981) r.: Ivan Reitman *(Columbia TriStar)*
Aranyoskám (Tootsie, 1982) r.: Sydney Pollack *(Mokép Videókiadó)*
Szellemirtók (Ghostbusters, 1984) r.: Ivan Reitman *(Mokép Videókiadó)*
Nothing Lasts Forever (1984) r.: Tom Schiller
Borotvaélen (The Razor's Edge, 1984) + forgatókönyvíró r.: John Bryum *(Mokép Videokiadó)*
Rémségek kicsiny boltja (Little Shop of Horrors, 1986) r.: Frank Oz *(Intervideo)*
Szellemes karácsony (Scrooged, 1988) r.: Richard Donner *(UIP–Duna Film)*
Szellemirtók 2. (Ghostbusters II., 1989) r.: Ivan Reitman *(Videa)*
Viszem a bankot (Quick Change, 1990) + társrendező és producer r.: Howard Franklin *(InterCom)*
Isten nem ver Bobbal (What About Bob?, 1991) r.: Frank Oz *(Buena Vista)*
Idétlen időkig (Groundhog Day, 1993) r.: Harold Ramis *(Columbia TriStar)*
Veszett Kutya és Glória (Mad Dog and Glory, 1993) r.: John McNaughton *(UIP–Duna Film)*
Ed Wood (1994) r.: Tim Burton *(InterCom)*
Space Jam – Zűr az űrben (Space Jam, 1996) r.: Joe Pytka *(InterCom)*
Hatalmas aranyos (Larger Than Life, 1996) r.: Howard Franklin *(Mokép Videokiadó)*
Tökös tekés (Kingpin, 1996) r.: Peter és Bobby Farrelly *(már a mozikban, jön videón decemberben: Buena Vista)*

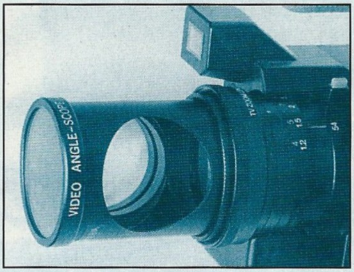

V.I.P. ART KFT.
1142 BP., TELEKI B. U. 15–17.
TEL./FAX: (36-1) 120-0050
A SIMLIS
ÉS A SZENDE
Ennek a filmnek az óriási sikere ösztönözte az alkotókat a TV-sorozat elkészítésére.
BRUCE WILLIS
A SIMLIS
Bruce Willis +
Cybill Shepherd
102
86
102
62
Alakformálás
91
70
89
56
Hordj két számmal kisebb ruhát!
A NŐI SZÉPSÉG TITKAI
Sir DAVID ATTENBOROUGH
ÉLET A JÉGEN
2.
Sir DAVID ATTENBOROUGH
ÉLET A JÉGEN
1.
Sir DAVID ATTENBOROUGH TERMÉSZETFILMJEI

ÉRDEKESSÉGEK A VIDEÓZÁS KÖZELMÚLTJÁBÓL

Ha nyár, akkor vidámság, könnyedség, ne untassuk az olvasót ezeken az oldalakon a legújabb technikai csodák száraz adataival, pillantsunk inkább vissza az elmúlt évek videós próbálkozásaira. Közöttük tallózva számos olyan eredeti ötletet villantunk fel, melyet ugyan érdeklődéssel fogadtak, ám nem futott be világra szóló karriert. Némelyik eleve hamvába holt találmány, egy-kettő viszont valamilyen formában napjainkban is fellelhető. Akad közülük meghökkentő, bohókás, már bevált vagy nagy jövőt sejtető. E furcsaságokból íme egy csokorra való.

KANYARKAMKORDER

Előre nézünk, de oldalra látunk – ez a legfrappánsabb kifejezése annak, amit a tükrös előtéttel ellátott kamkorderrel meg

tudunk tenni. Egy videó- és kamkorder-tartozékairól híres cég ötletes találmánya: a kamkorderobjektívre feltekerve láthatóvá teszi a kameramantól jobbra vagy balra zajló eseményeket, azaz teljesen úgy működik, mint a periszkóp. Ha például a ház sarka mögül kidugjuk az előtétobjektívet, észrevétlenül is lehet filmezni. A Video Compact névre keresztelt tartozék száz márkába került annak idején.

VIJJOGÓ VIDEÓKAZETTA

Ötletes riasztót talált ki a *CQL Europe Trading* nevű londoni cég. A képmagnók ellopását megnehezítő találmány pontosan úgy néz ki, mint egy videókazetta. Ha „kibiztosítjuk", és beletesszük a videóba, a videómagnót megmozdítva kellemetlen, hangos vijjogásba kezd. A tolvaj hiába húzza ki a konnektorból a hálózati zsinórt: a kazettának álcázott riasztó a benne lévő akkunak köszönhetően huszonnégy órán keresztül bírja szuflával.

AHOGY TETSZIK...

A *Blaupunkt* híres *Altro* tévéje 1992-ben került piacra sztereó hanggal, teletexttel, multinormás tudománnyal. A szenzációs újdonság azonban az volt, hogy előlapját egy mozdulattal el lehetett távolítani, és lakásunkhoz vagy kedvünkhöz mérten barokk stílusúra, absztrakt mintájúr vagy éppen beton–utánzatúra ki lehetett cserélni. Az előlapok angol elnevezései is élénk fantáziára utalnak (*Tempo, Blue Wave, Coctail*).

TÖLTÖTTSÉGKIJELZŐS KAMKORDER AKKU

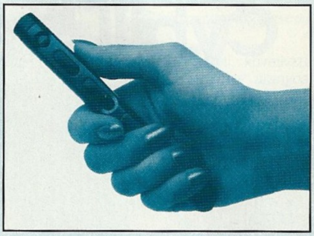
A kamkordertulajdonosok egyik legnagyobb gondja, hogy akkuval történő üzemeltetéskor csak akkor van

hozzávetőleges fogalmuk arról, milyen az akkumulátor feltöltöttségi állapota, ha belenéznek a keresőbe és az ott megjelenő szimbólum körülbelüli tájékoztatását figyelik. Ezen a gondon segít(ett) a folyadékkristályos, kijelzős (LCD-s) akku, amelynek skálájáról messziről is jól leolvasható a mindenkori töltöttségi állapot.

MINIMÁL-TÁVVEZÉRLŐ

A sok kezelőgombos televízió-távvezérlő helyett sokszor elég lenne egy mini másodtávszabályzó a leggyakrabban használatos funkciók kezelésére. A jogos igényt manapság a *Sony* igyekszik

teljesíteni: némely tévéjéhez egy sok-gombos és egy egyszerűbb, csupán néhány funkciót vezérlő távvezérlő jár. Egy másik televíziójuk távvezérlője megfordítható, egyik oldalával minden funkció kezelhető, a másik oldala pedig egy egyszerűsített másodtávvezérlő, kevesebb gombbal. Annyira azonban senki nem volt bátor, mint annak idején, 1990-ben a *Mitsubishi*: csak a hangerőt, a programváltást és a ki- és bekapcsolást lehetett a ceruza-távvezérlővel szabályozni.

REKLÁMOT SZELEKTÁLÓ VIDEÓK

Japánban olyan képmagnók gyártásával is próbálkoztak 1990–91-ben, amelyek a televízióból felvett adásokból kiszűrik a reklámokat. Ezzel a plusz-szolgáltatással igyekeztek kényelmesebbé tenni a reklámoktól zavart filmek folyamatos nézését. A műsorszórók természetesen nem törődtek bele ebbe az érdekeiket sértő tevékenységbe és olyan zavarkód kisugárzását tervezték, amelyek megtévesztenék a szelektáló áramköröket. A mérkőzést vélhetően a műsorszórók nyerték, annál is inkább, mert a képmagnógyártók rájöhettek: saját terméküket is hirdetni kell, s tévéreklámjuk – ha magnójuk sikert ér el a piacon – egy idő után már nem jutna el a nézőhöz...

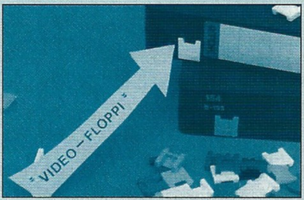
ÖNMEGSEMMISÍTŐ KAZETTÁK

Amerikában kelt hír 1991-ből: „már folyik azoknak a videókazettáknak a kipróbálása, amelyek huszonöt lejátszás után automatikusan letörlik saját műsorukat. A kitaláció alapgondolata szerint a videótékákból kölcsönzött filmek minősége a sok-sok lejátszás után nagyon leromlik és a kölcsönzők jószántukból (sajnos) nem vonják ki a forgalomból ezeket a szalagokat mindaddig, amíg teljesen használhatatlanok nem lesznek. Az önmegsemmisítő kazetták megtennék nekünk ezt a szívességet saját maguk. Bevezetésük mindenesetre sok bosszúságtól kímélhetné meg a videófilmek szerelmeseit."
Azóta sem hallottuk e kazetták hírét.

ÍGY ELEGÁNSABB

Van a videó- és audiokazetták gerincén egy műanyag lapocska (biztonsági fülnek is hívják). Ennek megléte teszi lehetővé, hogy a szalagra felvétel készülhessen. Ha ezt kitörjük, a magnók mechanikája érzékeli a hiányt, és blokkolja a *„REC"* funkciót. Ha mégis meggondoljuk magunkat, és újra fel akarunk venni, akkor celluxszal, netán szigetelőszalaggal be kell ragasztanunk a nyílást.
Talán többeknek feltűnt már a csúcstechnológiájú masinák korszakában az eljárás snassz mivolta. Felettébb bosszantóvá is válhat a dolog: az öntapadó szalag a magnó melegének hatására el is engedhet és ilyenkor leáll a felvétel. A képen látható furcsa műanyag mütyűrök a kilencvenes évek elején jelentek meg videótartozékokkal foglalkozó szakboltokban (*Video Floppies*). Az idomot be lehetett pattintani a fül kitörése következtében keletkezett nyílásba és könnyen el is tudtuk távolítani onnan.

A BASF néhány kazettáján nincs szükség a biztonsági fül kitörésére, ezt ugyanis egy kis retesszel helyettesítették.
A retesz egy ujjal eltolható és visszaállítható – nem kell a celluxszal piszmogni. E megoldás életrevalóbbnak bizonyult, napjainkban ezt alkalmazzák néhány VHS–C és minden Video–8 kamkorderkazettánál is.

SZÉLESVÁSZNÚ MIKROFON

A nem is olyan távoli jövő televízióinak képe a szélesvásznú filmekhez lesz hasonló: a képcső oldalainak aránya 16:9 (a jelenleg még többségben lévő hagyományos képcsövek 4:3 oldalarányúak). A mikrofongyártók közül elsőként a *Shure* mutatott be még 1992-ben egy ilyen képarányhoz kitalált mikrofont. Különleges iránykarakterisztikájával lehetőség van arra, hogy az ilyen szélesvásznú képeket készítő kamkorderhez csatlakoztatva a hanghatást a széltében megnövekedett képhez igazíthassuk. Az akkori hírek szerint a *Shure* vár a forgalomba hozatallal addig, amíg megjelennek a kereskedelemben a 16:9-es kamkorderek. Lassan itt az idő...

ÉRT A SZÓBÓL...

Idén volt négy éve, hogy a *Getzer* nevű cég, mint forgalmazó, egy leginkább mobiltelefonra emlékeztető, különleges távvezérlővel jelent meg az amerikai

piacon (potom 169 dollárért). A *Voice Programmer* fantázianevű videómagnó-távvezérlő géphangján megkérdezte a gazdit, mit szeretne rögzíteni egy későbbi időpontban. A választ meg is értette és a kért időpontra beprogramozta a képmagnó időzítő egységét. Érzékelője a család két tagjának beszédhangjára volt beállítható. Amerika után Japán meghódítása szerepelt a Getzer-tervekben, majd következett volna Európa. Azóta is hiába várunk...

AUTOMATIKUS SVENK

A motoros meghajtású, automatikus svenk, mintha szellemkéz mozgatná, mindig a leghangosabb zaj irányába forgatja a kamkordert. Az első modellt a *Hitachi* mutatta be még 1991 decemberében *Pan Head* néven. Nemsokára követte őt egy *Free-Me* névre elkeresztelt készülék, majd a *Beroflex* is megjelentetett egy állványra is szerelhető, hangra reagáló automatikus svenkelőt. Három fecske sem csinált nyarat...

Összeállította: **Horváth János**

Jogi kérdezz-felelek!

A mozgóképtörvény tervezetéről

E hónapban állandó jogi szakértőnk, dr. Kiss Zoltán az előkészítés alatt álló mozgóképtörvény tervezetét ismerteti.

A Video Magazin hűséges olvasói megszokhatták már, hogy időről időre visszatérünk a mozgóképtörvényre, pontosabban a filmszakma egészét átfogó jogszabály megalkotása körüli eseményekre. A csaknem tízéves eredménytelen küzdelmet talán most siker koronázza: a művelődési miniszter által felállított törvényelőkészítő bizottság az eddigi homályos koncepciókkal szemben kidolgozott törvénytervezettel állt elő. Ebben az írásban a törvényszövegnek azoknak a fejezeteire koncentrálunk, amelyek a videóforgalmazásra vonatkoznak.

A mozgóképkultúráról szóló törvény elsődleges célja az lenne, hogy biztosítsa a megfelelő feltételeket a hazai mozgóképalkotások előállításához, forgalmazásához és a mozgóképkultúrához szorosan kapcsolódó tevékenységekhez. Ennek megfelelően a törvény felsorolja azokat a jogcímeket és azokat a szervezeteket (személyeket), amelyek, illetve akik közvetlen vagy közvetett támogatásban részesíthetők.

Nem vehető igénybe állami támogatás reklámfilm, valamint pornó-, szex- illetve erőszak tartalmú film készítéséhez, forgalmazásához vagy terjesztéséhez. Ez lényegében eddig is így volt, csak most törvény mondaná ki alapelvként. Az állami támogatás igénybevételének további feltétele, hogy a szervezetnek (vállalkozónak) kérnie kell a támogatható szervezetek nyilvántartásába való bejegyzését. A bejegyzést államigazgatási eljárás keretében a Művelődési és Közoktatási Minisztérium (MKM) végezné.

Közvetlen támogatásnak minősülne a Mozgókép Alapítvány és a Nemzeti Kulturális Alap (NKA) által juttatott támogatás, továbbá a költségvetési szervek (például a Magyar Filmintézet) által nyújtott támogatás. Mivel a jogalkotók nem mondanak konkrét összeget, illetve nincs szó valamiféle költségvetési automatizmusról, a Pénzügyminisztérium várhatóan nem fejt ki heves ellenállást a törvénnyel szemben. Ugyanakkor kétséges a PM viszonyulása az úgynevezett közvetett támogatási formákhoz, vagyis a javasolt befektetési és adókedvezményekhez. A törvény lehetővé tenné ugyanis filmgyártási befektetési alapok létesítését, amelyeket a támogatható szervezetek nyilvántartásába bejegyzett szervezet (befektető) és egy pénzintézet közösen, a film gyártásának finanszírozására hozhatna létre. Ezen túl egyéb adókedvezményekkel (szja, társasági adó) is preferálnák a filmgyártási tevékenységet.

A lényeg az, hogy a támogatásból a vállalkozói szféra sincs kirekesztve, a törvény csak a pornó-, szex- és erőszak tartalmú filmeket, valamint a nem közhasznú reklámfilmeket diszkriminálja. Természetesen ez csak úgy lehet megvalósítani, ha a törvény meghatározza e filmek fogalmát, és kidolgoz egy olyan mechanizmust, amelynek segítségével egy filmről megállapítható, hogy milyen kategóriába tartozik. E mechanizmus a besorolási eljárás lenne, melyet a forgalmazó kérelmére az MKM végezne. Az eljárásért igazgatási szolgáltatási díjat kellene fizetni és a határozattal szemben a miniszterhez lehetne fellebbezni, de a miniszter jogerős határozata is megtámadható lenne a bíróság előtt.

A törvényalkotók gondoltak a már forgalomban lévő sok ezer filmre is. Ezeknek a besorolása megbénítaná a rendszert, de problémát jelentene a törvény visszaható alkalmazása is. Ezért a forgalomban lévő filmek esetére a törvényjavaslat két kategóriában különbözőképpen ír elő kötelezettségeket: az 1989. december 31. előtt Magyarországon forgalomba hozott filmek esetén csak akkor kellene a filmeket besorolni és a besorolási számot feltüntetni, ha azt a forgalmazó vagy a terjesztő kéri. Az 1990. január 1. után megjelentetett filmek esetében a besorolást a törvény hatálybalépésétől számított 30 napon belül kell kezdeményezni. A besorolás jogkövetkezményei azonban csak a besoroló határozat jogerőre emelkedésétől lépnének hatályba.

A besorolási eljárásban sokan a cenzúra visszaállításának szándékát látják, de a növekvő költségek (eljárási díj) a fogyasztói árak emelésének veszélyét is magukban hordozzák. Más oldalról viszont a filmek kötelező besorolása megoldja azt az anomáliát, amely a kulturális járulékok megállapítása és befizetése révén fennáll. Jelenleg ugyanis a forgalmazó (terjesztő) feladata annak megállapítása, hogy az általa terjesztett mű mint „erotikus" film 3 százalékos vagy mint szexfilm 20 százalékos járulékkategóriába tartozik-e. Nem kérdés, hogy az önadózás e sajátos rendszerében a kiadó és a tékás melyiket választja, amíg erre vonatkozóan valamilyen kontroll és eljárásrend nem létezik.

A törvény elfogadása esetén a besorolási eljárás részletszabályait, valamint a pornó-, szex- és erőszak tartalmú filmekre vonatkozó forgalmazási korlátozásokat kormányrendeletben határoznák meg. (Az elképzelések szerint – az európai uniós gyakorlatnak megfelelően – a pornófilmeket csak meghatározott terjesztési hálózatban vetíthetnék, árusíthatnák stb.)

Végül megemlítjük, hogy a jogalkotók a törvényben foglalt kötelezettségek megszegőire kilátásba helyeznének egy új szabálysértési tényállást. A pénzbírság felső határa 30 ezer forint lenne, pornó, szex- és erőszak tartalmú mozgóképalkotással kapcsolatos szabálysértés esetében pedig 50 ezer forint.

A törvényjavaslat kétségtelen érdeme, hogy nem harcol a költségvetési támogatások emeléséért vagy szinten tartásáért. A kötelező besorolással viszont együtt járna a 20 százalékos járulékkulcs alá tartozó filmek számának növekedése, ettől pedig jelentősen nőnének az NKA bevételei. A megnövekedett bevételekből ugyanakkor valószínűleg több pénz folyna vissza a forgalmazásba, így az értékes filmeket felvállaló kiadók és tékások is több támogatáshoz jutnak.

Az érintettek egyelőre szakmai szervezeteiken, illetve az ipari és kereskedelmi kamara megfelelő tagozatán keresztül tehetik meg észrevételeiket. Talán kisebb a hatásfoka, ha egy kiadó vagy egy tékás közvetlenül írja meg véleményét a művelődési miniszternek, de ezt a lehetőséget sem haszontalan mérlegelni.

KERES–KÍNÁL

Rovatunkban ingyen tesszük közzé magánszemélyek 100 szónál nem hosszabb szövegű hirdetéseit. Felhívjuk a Kedves Olvasó figyelmét, hogy e rovatban nem áll módunkban közölni olyan hirdetéseket, amelyekben megvételre ajánlanak vagy díjazás ellenében keresnek szerzői jogvédelem alatt álló műsorokat.

LENCO lemezjátszó-előerősítő eladó. Megvételre keresem a VIDEOPRAKTIKÁK eddigi számait, valamint CD-lemezen keresem az 50-es évek ROCK AND ROLL előadóit. Dobos Károly, 3529 Miskolc, Gesztenyés u. 14., (46) 368-200, (30) 584-297.

❖

Keresek bármilyen újságból bármit, ami a horrorfilmekkel kapcsolatos. Lehet kép, cikk, filmcím, plakát, kártya, internet-hozzáférés. Lehetőleg jó minőségben! Németh Tamás, 8500 Pápa, Fáy András ltp. 10/B.

PauleX

KERESKEDELMI ÉS SZOLGÁLTATÓ KFT

KIVÁLÓ MINŐSÉGŰ

MÁSOLÓKAZETTÁK

HGX • High-Grade minőségű CHROM szalag

SHG • Super High-Grade minőségű BASF szalag

Kazettahossz 5-300 percig

Csomagolás 50 db/doboz

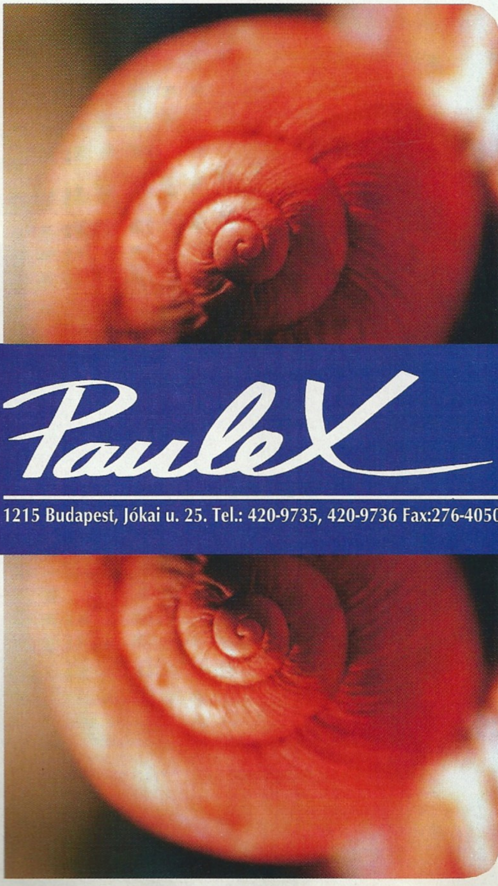
EGYEDÜL A PIACON

KAZETTATARTÓ TOKOK

VHS 360 kicsi • VHS 740 nagy • E 300 EURO

Színválaszték: fekete • fehér • áttetsző

Csomagolás 50 db/doboz

PauleX

1215 Budapest, Jókai u. 25. Tel.: 420-9735, 420-9736 Fax:276-4050

MEGRENDELÉS

TEL.: 420-9735, 420-9736

FAX 276-4050

Hasznos tudnivalók kamkorderekről

Ki kinek gyárt?

Külhonban járva, az üzletek kamkorderkínálatát böngészve nemegyszer előfordul, hogy nálunk elég ritkán fellelhető márkákkal találkozunk. Az ár csábító, de nem merünk belevágni az üzletbe, hiszen nem akarunk zsákbamacskát venni. Megesik az is, hogy a kamkordereken meglepődve fedezzük fel a fotós berkekben neves vagy a háztartási gépek gyártásában elismert márkák nevét. Ha árgus szemekkel figyelünk, felfedezhetjük azt is, hogy különböző márkanevű és típusú készülékek tulajdonképppen teljesen azonosak, illetve csak minimális eltérések fedezhetők fel rajtuk (például a készülékház formájában vagy a kezelőgombok elhelyezésében). Ugyanakkor az áruk eltér egymástól. S itt nincs csalás, sem ámítás, sőt a magyarázat nagyon is kézenfekvő: egy-egy új típus kifejlesztése, majd gyártása olyan horribilis pénzekbe kerül, hogy a költségeket egyre kevesebb gyártó tudja önállóan finanszírozni. Ráadásul a termelés csak nagy darabszám mellett gazdaságos, melynek viszont határt szab az eladhatóság, illetve a konkurencia. Ezt felismerve a cégek piaci szövetségre lépnek egymással, és ettől kezdve a termékek bizonyos körét együtt állítják elő vagy bizonyos munkafázisokra szakosodnak, az egymással szembeni követeléseiket pedig partnerkapcsolatuk révén – nemritkán az elektronika teljesen más ágában – árucsere formájában kompenzálják. Az ily módon „közössé" váló gyártmányt aztán mindenki a saját neve és típusszáma alatt hozza forgalomba olyan áron, amilyenen üzleti érdekei megkívánják.

Az alábbi felsorolás átsegíthet bennünket zavarunkon: kikereshetjük, hogy egyes márkanevek mögött milyen gyártók állnak. Ezek az összefüggések akkor is jól jönnek, amikor már meglévő, a kamkorderek között nem a legnevesebb készülékünkhöz tartozékokat keresünk. Ilyenkor is jó tudnunk, hogy az eredeti modell kitől származik, azaz melyik gyártó márkaboltjában érdemes érdeklődni.

Canon: saját gyártás, illetve egyszerű Video–8 modelleket a *Samsung*gal kooperációban készít; ***Fisher/Sanyo***: saját gyártás; ***Fujix***: Video–8/Hi8 készülékek *Sony* alapokon; ***Funai***: saját gyártás; ***Grundig***: *Sony* gyártmányú Video–8/Hi8, illetve *Panasonic* gyártmányú VHS/S-VHS/VHS-C/S–VHS–C kamkorderek; ***Hanseatic***: japán *Orion* gyártású készülékek; ***Hitachi***: saját gyártás; ***JVC***: saját gyártás; ***Loewe***: Video–8/Hi8- és S–VHS–C *Hitachi* kamkorderek; ***Metz***: *Hitachi* gyártmányú Hi8- és *Panasonic* VHS–C/S–VHS–C készülékek; ***Minolta***: *Hitachi* alapokon nyugvó Video–8/Hi8 gyártás, illetve *JVC* VHS–C kamkorderek; ***Mitsubishi***: saját gyártás; ***Nikon***: *Sony* gyártmányú Video–8/Hi8- készülékek; ***Nokia***: *Fisher/Sanyo* gyártmányú

Video–8/Hi8 készülékek; ***Nordmende***: *Fisher/Sanyo* gyártmányú Video–8 készülékek, illetve *JVC* VHS-C kamkorderek; ***Olympus***: *Fisher/Sanyo* gyártmányú Video–8 készülékek, illetve *Panasonic* VHS-C kamerák; ***Orion***: saját gyártás; ***Panasonic***: saját gyártás; ***Philips***: *Hitachi* Video–8, illetve *JVC* és *Panasonic* VHS-C/S-VHS-C készülékek; ***Revue (Quelle)***: lásd *Universum*; ***Ricoh***: *Sony* gyártmányú Video–8/Hi8 készülékek; ***Saba***: *Hitachi, Samsung, Fisher/Sanyo* Video–8, illetve *JVC* és *Hitachi* VHS-C kamerák; ***Samsung***: saját gyártás; ***Schneider***: *Funai* VHS-C kamerák; ***Sharp***: saját gyártás; ***Siemens***: *Fisher/Sanyo* gyártmányú Video–8/Hi8 készülékek, illetve *Panasonic* VHS-C/S-VHS-C készülékek; ***Sony***: saját gyártás; ***Telefunken***: *Fisher/Sanyo* gyártmányú Video–8 készülékek, illetve *JVC* VHS-C/S-VHS-C kamerák; ***Thomson***: *JVC* mini-DV (digitális) és VHS-C kamkorderek; ***Uher***: *Samsung* Video–8 készülékek; ***Universum (Quelle)***: *Samsung, Orion* és *Fisher/Sanyo* Video–8, illetve *Funai* és *Orion* VHS-C készülékek; ***Yashica***: *Sony* Video–8/Hi8 kamkorderek.

Amerikából jöttünk...

Ha Amerikában kedvező áron van lehetőségünk VHS–C (S–VHS–C) kamkorder-kazettát venni, mindenképpen érdemes beruházni. A videószabványok különbözőségéből adódóan ugyanis egy amerikai, negyvenöt perces kazetta Európában kb. egy órás műsoridőt fog futni. De vigyázzunk, mert Video–8 (vagy Hi8) kamkorder-kazettáknál éppen fordított a helyzet: a tengerentúlon vásárolt százhúsz perces kazetta csak kilencven percre elég egy Pal kamkorderben használva!

Még óvatosabbnak kell lennünk, ha kamkordert vásárolunk Amerikában. Az ott használatos NTSC színrendszer ugyanis alapjaiban más, mint az Európában elterjedt Pal norma. Az NTSC-kamerával felvett műsort csak ún. multinormás tévén tudnánk megnézni! Ezért csak abban az esetben vásároljuk meg a készüléket, ha minden kétséget kizáróan biztos, hogy a Pal-változatról van szó (a biztonság kedvéért magunkkal vihetünk egy Pal felvételt tartalmazó kazettát, amit a kamkordernek minden gond nélkül le kell tudni játszania).

Akku-trükkök hidegben-melegben

Nyáron, amennyiben hosszabb ideig készenlétben akarunk tartani feltöltött kamkorderakkukat, érdemes betenni őket a hűtőbe (ne a mélyhűtőbe!). Hidegben ugyanis a kémiai folyamatok lelassulnak, így az akkumulátorok hosszabb ideig maradnak bevetésre készen. Ha ellenben télen, kint a szabadban, hidegben „forgatunk", számítsunk rá, hogy rövidebb ideig bírják, mert áramleadáskor kedvezőtlen a hideg környezet. Ilyenkor – ha van – mindenképpen vigyünk magunkkal több akkut.

MEGVÁSÁROLHATÓK VIDEOKAZETTÁN!
VERHETETLENEK
AL PACINO
ROBERT DE NIRO
VAL KILMER
SZEMTŐL SZEMBEN
HEAT
SCHWARZENEGGER
VÉGKÉPP ELTÖRÖLNI
ERASER
Eltörli a múltat, hogy megvédje a jövőt
STEVEN SEAGAL
SZÁGULDÓ ERŐD
UNDER SIEGE 2
MINDÖRÖKKÉ VERHETETLENEK
NICHOLSON · KEATON
BATMAN
MICHAEL KEATON
DANNY DEVITO
MICHELLE PFEIFFER
BATMAN VISSZATÉR
VAL KILMER
TOMMY LEE JONES
JIM CARREY
MINDÖRÖKKÉ BATMAN
BATMAN FOREVER
NICOLE KIDMAN
CHRIS O'DONNELL
INTERCOM
Forgalmazza az InterCom Kft. 1145 Bp., Bácskai u. 28-36. Tel.: 467-1-467 Fax: 252-2736
E-mail cím: video@intercom.hu • InterCom ottlap:http://www.intercom.hu/
INTERCOM

teszt

Négyfejesek, utóhangosíthatók

Sony, Samsung és Sharp képmagnók

A mérések a **Magyar Elektrotechnikai Ellenőrző Intézet** laboratóriumaiban készültek. A tesztet készítette és összeállította: **Géczy Géza.**

A piacot mindig az újdonságok tartják mozgásban, s minél dinamikusabb a fejlődés, annál élénkebb az új készülékek iránti érdeklődés is, mely előbb-utóbb konkrét igényben fogalmazódik meg. Miközben a digitális technika egyre nagyobb szeletet akar magának tudni, a hagyományosnak mondható VHS-rendszer újabb, szolgáltatásokban és felvételi technikában is tökéletesített modelljeivel, nem kevésbé mind egyszerűbb kezelésével egyáltalán nem szorul háttérbe. A tavalyi kínálat kezd lecserélődni, s úgy tűnik, hogy az újabb családok és modellek a korábbiakhoz képest megint más szolgáltatásokat helyeznek előtérbe. A kínálatban egyre inkább nő a sztereó készülékek aránya, melyet egyrészt magyaráz a sztereó kísérőhangú műsorok terjedése és nem kevésbé a sztereó tv-k arányának növekedése is. Egyre több típusnál – s ezek között nemcsak hifi videók vannak – megtalálható az utóhangosítási funkció is, mely a saját készítésű videókamera-felvételek hangmunkálatainál lehet különösen hasznos.

A most választott készülékek e széles skálának a középkategóriáján belül találhatók, vagyis képrögzítésük VHS-rendszerű, kísérőhangjuk nem hifi, hanem hagyományosan az állófejes sávon történik, viszont utóhangosíthatók, négyfejesek, és viszonylag sok praktikus szolgáltatással rendelkeznek.

❖

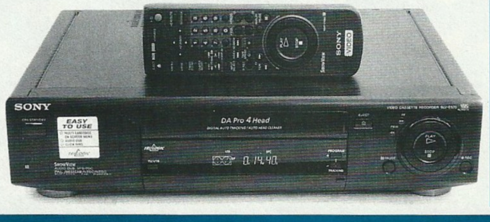
Örök dilemma, hogy sok év tesztjei után egy-egy szolgáltatás bemutatásával mennyire untassuk az olvasót, mégis abból indulunk ki, hogy rovatunk nem folytatásos képregény, ezért mégiscsak – ha rövidebben is, de – kitérünk egy-egy tulajdonság bővebb leírására. Ilyen alapvető és visszatérő kérdés a fejek száma. Elsőre a válasz egyszerű: a képminőséget alapvetően nem a fejek száma, hanem a készülék fejeinek minősége és a készülék konstrukciója határozza meg: ugyanolyan jó minőségű felvételt és lejátszást lehet kétfejes videóval készíteni, mint négyfejessel. Az alaptétel igaz. A további fejek ugyanis már egyéb szolgáltatások teljesítésére szolgálnak és nem a képminőség tökéletesítését célozzák. A háromfejes videóknál – bár ma már egyre kevesebb ilyen modell létezik – a harmadik a segédfej, kifejezetten csak a jobb állókép stabilitását szolgálja. A négyfejeseknél a további két fejnek szintén nem a képminőség javításában van szerepe, hanem az ún. felezett sebességnél: a hosszan játszásnál (Long Play) kapcsolódnak be a felvételbe és a lejátszásba oly módon, hogy a normál sebességnél (SP) alkalmazott szalagmozgás a felére csökken, és a jelek meghatározott sorrend szerint kerülnek rá a szalagra. A forgó fejdobban a fejek egy-egy párban foglalnak helyet, így ha nem hozzáértő – minden intelem ellenére – levenné a videómagnó palástját, első rátekintésre nem is venné észre a különbséget. A négy fejnek tehát egyszerűen fogalmazott praktikuma, hogy ugyanannyi szalagra kétszer annyi műsoridő fér rá némi kompromisszum árán, mely a csökkentett szalagsebességből következik: így némileg gyengébb a képminőség, kisebb a bontás, a nagyobb színfelületeknél jobban előjönnek a színzavarok, és a hangátviteli tartomány is beszűkül. Ez az üzemmód archiválásra kevésbé, de sok, hosszabb idejű előreprogramozott felvétel készítésére praktikus lehet.

Látszólag tehát egyszerű döntés hozható a készülék kiválasztásakor, valójában némi „gyártási árukapcsolás" miatt a kérdés összetettebb. Sok esetben ugyanis bizonyos plusz szolgáltatások, praktikumok inkább csak a többfejes készülékekbe kerülnek be, és ritkán részei a kétfejes „alapmodelleknek". Ez elmondható képjavító-áramkör-megoldásokra, behangolási praktikumokra vagy például az utóhangosítási lehetőségre. Az utóhangosítás már a hatfejes videók speciális szolgáltatása. Az említett újabb két fej kifejezetten a hang szempontjából játszik szerepet és a forgó fejdobba épülve segítségükkel a kísérőhangot sztereóban ugyanúgy rögzíti, mint a képjelet, rögzítési rendszere is FM (frekvenciamodulációs), minősége sokkal jobb, mint a hagyományos szalag szélén, a hosszanti sávon rögzített hang. Ennek technikája ugyanis azonos a hagyományos mágneses hangrögzítők (például kazettás magnók) technikájával, csak miután a videószalag sebessége kisebb, az átvihető hangsáv is behatároltabb, és a zajok is nagyobbak. Mivel azonban ez teljesen független a képjeltől, ezt lehet lecserélni, „utóhangosítani". Most bemutatandó videóink csak normál hangsávon dolgoznak, itt tehát az utóhangosítás nem azt jelenti, hogy „rákeverünk" egy újabb műsort a szalagra, hanem a korábbi hanganyagot újra cseréljük: például egy átmásolt videófelvételt zenével, kísérőszöveggel látunk el.

❖

Rovatunk modelljei közül mind a *Sony,* mind a *Samsung* videói utóhangosíthatók, ugyanakkor hangrögzítésük a hagyományos hangsávon történik. Az előbbieket nagyon jól példázza a *Sony* új családjának felépülése. A hat tagból álló családból a legegyszerűbb szolgáltatási körűek a kétfejes *SLV–E170EG* és az *SLV–E520EE,* és tudományokban ezzel egyezik az *SLV–E470EG* is. Az átmenetet az *E570EG* jelenti, a *720*-as és *870*-es hifi sztereó modellek között gyors mechanikájával, szuper TriLogic áramkörével, egyéb kibővített programozási lehetőségekkel.

Az *SLV–E570EG* külső megjelenésében nem sokat változott a korábbiakban már megismert *Sony* designhoz képest. Maradt a középre helyezett mechanika, alatta nagyméretű, jól olvasható kijelző, bal oldalon egy nagyméretű tárcsa, melynek elfordításával mindkét irányban változtatható a lejátszási sebesség, így előre és hátra irányba is lehet lassítani 1/5 sebességre vagy növelni a sebességet 2-szeresre, illetve gyorskeresést végezni 7-szeres gyorsítással. A külső gyűrű annyiban új a korábbi megoldáshoz képest, hogy bármely irányba fordítva bearretált helyzetei vannak. Mindezek a szabályozások természetesen a távvezérlőn is kiválaszthatók. Maga a

TECHNIKAI ADATOK SZOLGÁLTATÁSOK

GYÁRTÓ TÍPUS	Samsung SV-405G	Sharp VC-M450BM	Sony SLV-E570EG
Vételi normák antennáról	PAL, SECAM	PAL, SECAM	PAL, SECAM
Rögzítési színrendszerek	PAL, MESECAM	PAL, MESECAM	PAL, MESECAM
Lejátszási színrendszer	PAL, MESECAM, NTSC	PAL, MESECAM, NTSC	PAL, MESECAM, NTSC
Videófejek száma	4	4	4
Méretek (szél.xmag.xmélység)(mm)	380 x 90,5 x 310	380 x 93 x 295	430 x 109 x 304
Tömeg (kg)	4,4	3,5	4,8
Hálózati feszültség (V)	230	220-230	220-240
Fogyasztás üzemi (W)	17	16	19
készenléti (W)	6	5	6
Képkeresés seb. (előre/hátra)	7x ; 9x / 7x ; 9x	3x ; 7x / 3x ; 7x	7x / 7x
Átcsévélési idő (előre/hátra)(sec)	180 / 150	160 / 186	135 / 135

SZOLGÁLTATÁSOK

Lassítás	van	van	van
Gyorsítás	3x	2x	2x
Indexkeresési rendszer	van	van	van
Ismétlés	nincs	teljes szalagra	10-40 mp-re
Eltelidő-kijelzés	van	van	van
Hátralévő szalagidő-kijelzés	van	nincs	grafikusan
Utóhangosítás	van	nincs	van
Menürendszer/kijelzés képernyőn	van / van	van / van	van / van
Beprogramozott hely törlése / átugrása	van	van	van
Programrendezés	van	van	van
Kihagyás (ugrás) lejátszáskor	nincs	van	nincs
Képkereső gyűrű	van	nincs	van
16:9 formátum	nincs	nincs	nincs
Hozzáféréstiltás (gyerekzár)	van	van	nincs
Biztosítás hálózat-kimaradáskor	60 perc	–	60 perc

PROGRAMOZHATÓSÁG

Vételi sávok	VHF, UHF, kábel, hiper	VHF, UHF, kábel, hiper	VHF, UHF, kábel, hiper
Tv-csatornák hangolása	automatikus, kézi	automatikus, kézi	automatikus, kézi
Tárolható tv-csatornák száma	50	48	60
Programozható felvételek száma	6	8	8
Programozható napok száma	1 hónap	1 év	1 év
Naponta ismételhető felvételek	van	van	van
Hetente ismételhető felvételi program	van	van	van
Azonnali felvétel időkikapcsolással	30 perces lépésekben	10 perces lépésekben	30 perces lépésekben
VPS	van	van	van
ShowView	van	van	van

AUTOMATIKÁK

Színnormaváltás antennáról	automatikus, kézi	automatikus, kézi	automatikus, kézi
Színnormaváltás kazettáról	automatikus, kézi	automatikus, kézi	automatikus, kézi
Kazettaazonosítás	beírással	nincs	beírással
Fejtisztítás	nincs	van	van

TÁVVEZÉRLŐ

Csatornabehangolás	menüvel	menüvel	menüvel
Időprogramozás	menüvel	menüvel	menüve
Képkereső gyűrű	van	nincs	van
Tv/Több video vezérlése	nincs	nincs	van / nincs

CSATLAKOZÁSOK

AV-csatolakozás (hátul)	scart	scart	2db scart
AV-csatlakozás (elöl)	van (2db RCA)	nincs	van (2db RCA)

távvezérlő egyébként jól fekszik kézbe és kényelmesen működtethető.

Általánosságban – és ez igaz a többi készülékre is – az alapvető kezelési műveletek letisztultak, az egyes műveletek szinte kezelési útmutató nélkül is praktikusan kezelhetők, amin nagymértékben könnyít a menü többnyelvűsége: angol, orosz, cseh és lengyelen kívül magyar nyelven is tud kommunikálni. Az *SLV–570EG*-nek a főmenüjéből hat további tétel választható ki, így külön sora van az automatikusan indított felvételekhez az időprogramozásnak, a különböző működtetéssel kapcsolatos beállításoknak, mint például az OPC áramkör aktivizálásának vagy az ún. Dimmer üzemmódnak, amikor hangjelzés igazolja vissza a funkcióváltást, külön menüsorral választhatók ki a behangolási műveletek, s szintén egy-egy almenüvel érhető el az automatikusan behangolt csatornák átrendezése, az órabeállítás, és az említett nyelvválasztás.

A készülék hangolása frekvenciaszintézeres, memóriájában 60 csatornabeállítást tud rögzíteni. Az antennán keresztül érkező csatornák jelét automatikusan vagy kézi beállítással is ki lehet választani, utóbbi esetben közvetlenül a csatornaszám beírásával. Vételi sávjai természetesen a normál VHF, UHF sávok mellett a kábel- és hipercsatornákat is tartalmazzák. Külön beállítandó a B/G vagy D/K hang, a színnormákat automatikusan érzékeli. Külön érdekesség, hogy az előlapon kijelzi a saját csatorna frekvenciáját is (RF-jel) mellyel – ha nem az AV hanem az antennacsatlakozón át történik a televízióval a kapcsolat – könnyebb a tv behangolása, a videó jelének megtalálása. Néhány típusnál, így az *SLV–570*-nél is az RF-jel ki is kapcsolható. A praktikumok közé tartozik, hogy az automatikusan behangolt állomások kívánt sorrendbe rendezhetők, a venni nem kívánt vagy gyengébb minőségű vételek törölhetők. A későbbi időpontra tervezett automatikus beállítást segíti a ShowView rendszer, mely egyszerű módon teszi lehetővé az időprogramozott felvételek készítését. Egy számcsoportot kell ismernie használójának, mely egyrészt az adóra, másrészt a kívánt programra jellemző számokat tartalmazza. Mindezeket a műsorújságok közlik azokban az országokban, ahol ilyen rendszer van. Ezek ismeretében a távvezérlő számgombjaival csak be kell írni egy számcsoportot, mely a felvenni kívánt műsor mellett szerepel. Ebből a videó már tudja a kezdeti és befejezési időpontokat. Mód van a hagyományos programozásra a kívánt csatorna kezdési és befejezési idejének beírásával is, és ezt ki lehet egészíteni a VPS/PDC (Video Programme System/Programme Delivery Control) rendszerrel, amely egyrészt adáscsúszás esetén az adóval együtt indítja a felvételt, illetve figyeli, ha félbeszakad a műsor. Hazai adásoknál mindez még nem működik, mivel ezek az azonosító jelek nem léteznek. Maximálisan 8 program írható be előre, és mód van sorozat-felvételekre is, például csak szombatonként vagy vasárnaponként, vagy a hét minden napján hétfőtől péntekig azonos időben történő műsorok rögzítésére.

A készülék bemenetei egy időben több műsorforrás csatlakoztatását is lehetővé teszik. A hátoldalon két scart-csatlakozás is van, az egyikhez a műholdvevő csatlakoztatható, erről csak felvétel készíthető, a másik scart-aljzat fogadni és kiadni tudja a jeleket, így egy tv-hez, mely egyben a monitor szerepét is ellátja, míg az előlapon lévő két RCA koncentrikus csatlakozó egy másik videótól, vagy kamkordertől érkező jelek fogadására képes. Mivel az *SLV-570EG* monó hangrögzítésű, ezért az esetlegesen hifi sztereó kamerák jelét is csak állófejes sávon monóban tudja rögzíteni és egy hangbemenete van. Felvételkor az egyes bemenetek távvezérlővel választhatók ki vagy a menüben programozhatók. A felvételek során egy ún. OPC (Optimum Picture Control) áramkör ki-be kapcsolható, mely minden szalagbehelyezéskor 2-3 mp alatt leteszteli a szalagot és beállítja a jellemzőknek legmegfelelőbb, legoptimálisabb szinteket. Gyakorlati tapasztalatunk, és méréseinket is így végeztük, hogy ez állandóan bekapcsolva lehet, a mért értékek igen kedvezőek. A felvett műsorok kezdeteinek megtalálására van INDEX-jel keresési lehetőség, vissza lehet állni „0” helyre, ha a felvétel kezdetekor lenulláztuk a számlálót, és meg lehet ismételni 10, 20, 30 vagy 40 mp-es szakaszt.

Mint már említettük, a képátviteli jellemzőket bekapcsolt OPC áramkör mellett határoztuk meg. A 6 dB-lel határolt átvitel közel 3 MHz volt. Korábbi táblázatainkban a kiértékeléseket 15 dB-re végeztük (ahol még láthatóak a függőleges vonalak), ez most 3,3 MHz-re adódott. Jó volt az impulzusátvitel és a jel/zaj-arány is, 47 dB-es értékével tiszta nyugodt felületeket adott. A sorbontásfelvételünk is határozott 250 sornyi értéket mutatott és ennek megfelelően felvételeink is mind bontásban, mind rajzolatban jók voltak, a színek tetszettek. Állóképeken alig volt zavar és a léptetés is stabil volt. A hangnál normál sebességnél 50 Hz-től 10,2 kHz-es volt az átvitel, ez hosszan játszó üzemmódban 6,3 kHz-re csökkent, amelyek átlagosabb értékek, viszont mind a jel/zaj-arány, mind a nyávogás nagyon jó e kategóriában. Összességében az *SLV-570EG* kép szempontjából nagyon jó értékeket nyújtott, szolgáltatásai kellemesek, külső formája elegáns.

❖

Szolgáltatási körében nagyon sok rokonságot mutat az előbbiekkel a

MÉRT ÉRTÉKEK

GYÁRTÓ TÍPUS		Samsung SV–405G	Sharp VC–M450BM	Sony SLV–E570EG
RF kimeneti csatornák				
Sorbontás (sor)	SP	245	245	250
	LP	–	–	–
Videó jel/zaj-arány(dB)	SP	46	47 / 48*	47**
	LP	45	45 / 46*	47**
Videóátvitel (MHz 6/15 dB-re)	SP	2,85 / 3,25	2,8 / 3,2***	3 / 3,3**
	LP	2,65 / 2,95	2,7 / 3,0***	2,7 / 3,15**
Hangfrek.átvitel (Hz–KHz)	SP	90–11,5	55–11	50–10,2
	LP	100–6,3	52–6,3	46–6,3
Hang jel/zaj-arány(dB)	SP	67	61	66
	LP	59	60	63,5
Nyávogás (+ / – %)	SP	0,15	0,11	0,13
	LP	0,25	0,16	0,15

*kikapcsolt / bekapcsolt S. PICTURE állásban
**OPC-vel
***bekapcsolt S.PICTURE állásban

teszt

Samsung SV–405G típusa. Ez a készülék is négyfejes és mint már említettük, itt is van utóhangosítási lehetőség, az időprogramozást a ShowView segíti, VPS rendszerrel lehet az egyéni beállításokat pontosítani és a kezelés nagy része menürendszeren keresztül történik. A menü viszont az *SV-405G*-nél csak három nyelvű (angol, német és francia), így néha csakcsak a kezelési útmutatóért kell nyúlni. A menü első sora az automatikus hangolásra vonatkozik, külön tétel van a kézi hangolásra, az óra beállítására, a nyelv kiválasztására, a beállított tv-állomások táblázatának áttekintésére és az egyéb beállításokra, mint például a szalagidő beállítására. A későbbi időpontban történő felvételek beírására a programtáblákat a távvezérlő önálló gombjaival lehet előhívni.

A hangolás feszültségszintézeres rendszerű, ami automatikus behangoláskor kevésbé, kézi hangoláskor annyiban jelent különbséget a frekvenciaszintézerhez, hogy itt közvetlenül nem írható be a csatornaszám, hanem a kívánt sávból keresve kell kiválasztani a kívánt csatornát. Összesen 50 csatorna programozható be, de természetesen itt is mód van a nem kívánt csatornák törlésére vagy más programszám alá rendezésére. A hangnormák és színnormák váltása automatikusan történik, bár a színek esetében mód van (gyengébb vételek esetében) kézi átváltásra is.

Az *SV-405G* esetében 6 állomás programozható előre, vagy ShowView rendszerrel vagy egyedi időbeírással és lehet felvételeket készíteni naponta, hetente azonos időpontokban is. A programozott felvételek kezdete előtt célszerű beírni a behelyezett kazetta műsoridejét is, mert azon túl, hogy a videó ki tudja jelezni felvétel során a maradék játékidőt programozott felvételeknél, ha több a felvenni kívánt műsor, mint ami normál sebességnél a szalagra férne, átvált automatikusan LP üzemmódra. Külön érdekesség, hogy egy saját tunerről készített felvételnél SC üzemmódban külső hangforrásról is készíthető kísérőhang. Bár a *Sony* kezelési útmutatója nem tér ki a 300 perces kazettákra, a *Samsung* útmutatójában felsorolja mint időprogramozási lehetőséget, amivel akár 10 órás előprogramozott felvétel is készíthető.

Az egyéb szolgáltatások között meg kell említeni a képélességállítási lehetőséget, mely zajosabb vagy gyengébb minőségű kölcsönzött kazettáknál jelenthet előnyt, a változtatható sebességű lejátszást, mely visszafelé 3-szoros, 7-szeres és 9-szeres sebességgel történhet, míg előre irányban ugyanúgy lehet gyorsítani és 1/5 ill. 1/10 értékűre lassítani, és a *Samsung*nál is van indexkeresési lehetőség, és akárcsak a *Sony*nál átmásolásokhoz Edit funkció, mely pontos, sima átmeneteket eredményez.

A sorbontásábra vizsgálatakor a 250 sort itt is biztosan láttuk, a 6 dB-lel határolt frekvenciaátvitel 2,85 MHz tájára adódott és a 15 dB szintcsökkenésnél a 3,2 MHz-es átvitelt még láttuk, igaz a túllövések láthatóan a magasabb frekvenciás kiemelésből következően kissé erősebbek voltak, mint a *Sony*nál. Félsebességnél viszont határozottan jelentkezett a szintesés, gyakorlatilag a 2,9 MHz-es bontás még éppen látható, magyarul a félsebességű felvételeket minőségi rögzítésre – mint már sokszor – most sem javasoljuk. Normál sebességű felvételeink viszont mind összhatásban, mind színvisszaadásban jók voltak. Hangmérések során a *Samsung* nyújtotta a legszélesebb átvitelt 11,5 kHz-es frekvenciaátvitelével, jel/zaj-aránya is jó volt, nyávogása kissé elmaradt, viszont a nagyobb szintű bemenőjeleket is nagyon jól dolgozta fel, ami utóhangosításnál különböző külső jelforrások alkalmazásánál lehet érdekes, amit az előlapon lévő lehajtható fedélke mögötti RCA-aljzaton keresztül adhatunk be. Az SV–405G-nek az előlapi RCA-rendszerű AV-csatlakozópárján kívül a hátlapon egy scartaljzata van, mely természetesen kiadja és fogadja a jeleket. (Az SV–400G szolgáltatásai hasonlóak, de itt az előlapon nincs csatlakozó, míg a *200*-as és *205*-ös típusok kétfejes alapmodellek).

❖

A Sharp *VC–M450BM* típusa szolgáltatásait tekintve csaknem azokat nyújtja, mint az előbbi két típus, kényelmét tekintve két dologban egyszerűbb, így nincs utóhangosítási lehetősége és nincsenek az előlapon csatlakozói. A magunk részéről inkább ez utóbbit hiányoljuk, mert az előlapi hozzáférés különösen a kamerafelvételek átmásolásánál jelent nagy praktikumot.

E *Sharp* kezelése is könnyű és világos, az előlap egyszerű kezelésű, és itt is található menü.

A készülék hangolási rendszere frekvenciaszintézeres, vagyis kézi behangolás esetén közvetlenül beírhatjuk a kívánt csatorna számát (48 programhely áll rendelkezésünkre), de az automatikus hangolás itt is elvégez mindent helyettünk, s ha ez nem tetszik, van mód a csatornák átrendezésére. Előreprogramozás a *VC–M450MB* esetében is történhet ShowView-val és egyedi beállítással VPS/VPD pontosítással, és mint a többi készülék esetében, ún. gyorsfelvétellel, amikor az elindított felvétel kikapcsolási idejét programozzuk 10 vagy 30 perces lépésekben. A Sharpnál van lehetőség aznapi programozott időfelvételre is. (A kétfejes változat a *VC–M250BM* típusjelet kapta, de van ShowView nélküli családtag is *VC–M430BM* típusjellel.)

A képmagnó színválasztása automatikus, bár a színnormákat az egyébként kétnyelvű (angol és orosz) menüben is be lehet állítani, viszont a kívánt adásrendszer hangnormája beállítandó. Itt is van indexkeresési rendszer, helyre történő visszatekercselés, gyorsképkeresés, kétszeres lejátszás és lassított felvétel (1/5 sebességtől 1/30-ig) valamint hozzáférés letiltás vagy egyszerűbb nevén gyerekzár. A készülék sajátossága az S. Picture, vagyis ún. javítottképfunkció, mely alaphelyzetben mindig be van kapcsolva. Tulajdonképpen egy elég határozott nagyfrekvenciás kiemelést végez, ennek ellenére a zajokban kevésbé lehet érezni a hatását, viszont a rajzolatot sokkal keményebbé teszi, és a vékonyabb vonalaknál (például egy feliratnál) észrevehetően egy fehéres kontúrt rajzol. Jobb minőségű felvételeknél ez zavaró lehet, gyengébb másolatoknál határozottabb rajzolatot kelt.

Hang szempontjából a legkisebb nyávogást az *VC–M450BM* nyújtotta, jel/zaj-aránya átlagosabb volt, frekvenciaátvitelét viszont korrektnek találtuk.

❖

Összességében a három minta közül legszélesebb szolgáltatásai és legnyugodtabb képrajzolása, legstabilabb állóképe a *Sony SLV–E570EG* típusnak volt. OPC áramköre a szalagjellemzők optimális beállításával nem csinál felesleges kiemeléseket. A *Samsung SV–405G* esetében a kiemelés szabályozható, némi zaj és idegesebb képrajzolás árán méréseinknél a középállást preferáltuk. A *Sharp*nál az S. Picture állás – megítélésünk szerint – túl nagy kiemelést végez, és ez esetenként zavaró lehet.

Valamennyi készülék kezelése praktikus, a mechanikák csendesek és finoman bántak a szalaggal.

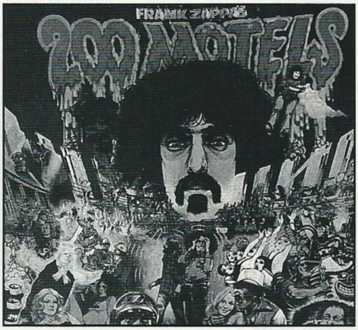

1ª MOSTRA INTERNAZIONALE DEL VIDEO MUSICALE

ELVISTŐL ZAPPÁIG

1° FESTIVAL INTERNAZIONALE DEL FILM MUSICALE

Június végén egy héten át zenés filmek, filmzenék, videóklipek lázában élt a Ligur Riviéra gyöngyszeme. San Remo igazi fesztiválváros: itt rendezik meg tavasszal a virágok fesztiválját, a híresből immár hírhedtté lett olasz dalfesztivált, a nemzetközi tűzijátékfesztivált és számos blues-, rockzenei találkozót. Az ötlet, hogy elsőként ünnepeljenek olyan filmeket, amelyek a zenéről mint életérzésről, társadalmi jelenségről szólnak, egy olasz filmkritikustól és egy zenekritikustól származik. A nemzetközi filmvilág néhány legrangosabb zeneszerzőjét hívták meg az eseményre. A zsűrielnöki tisztet a *Neruda postása* című Oscar-díjas film zeneszerzője, az argentin *Luís Bacalov* látta el. Az olasz melodikus könnyűzene örök rebellise, *Gino Paoli* zsűritagként volt jelen. *Nicola Piovani,* az utolsó *Fellini*-filmek zeneszerzője San Remóban kapta meg a legjobb zeneszerző díját. *Maurice Jarre,* a *Doktor Zsivágó,* az *Arábiai Lawrence,* az *Utazás Indiába* háromszoros Oscar-díjas komponistája – mellesleg *Jean-Michel Jarre* papája – személyesen mutatta be a *Lean by Jarre* című filmet, amely a híres hollywoodi rendezővel való alkotói együttműködéséről szól. *Juliette Gréco* ezúttal nem énekelt, hanem mesélt mozikedvenceiről, kedvenc rendezőiről, *Jean Cocteau*-tól *John Huston*ig. Az olasz Morriconénak nevezett *Michael Nyman* pedig a *Peter Greenaway* és *Jane Campion* filmek zeneszerzőjeként tartott előadást.

A versenyprogramban kilenc film szerepelt, melyek közül többnek is témája a rockzenén keresztül a '90-e évek Európája, egyfajta ironikus visszakacsintás a szocialista országokra. A fiatal román–német rendezőnő, *Dana Ranga* például *East Side Story* címmel a szocialista filmmusicalek történetében kalandozik. A cseh *Mnaga Happy End* című film amolyan dokumentum-fikció, a kereskedelmi sikerekről az underground zenélésre áttért párizsi együttesekről. A *Cherbourgi esernyők* világát idézi napjainkban az elsőfilmes francia *Manuel Flèche Marie Louise avagy a kimenő* című musicalje egy amerikai diáklány és egy francia kiskatona szerelméről. A Puerto Ricó-i *Manhattan Merengue* egy dominikai táncos karriertörténete a *Szombat esti láz* utánérzésével. Igazi közönségfilm a *Leningrádi cowboyok Mózest várják* a finn *Aki Kaurismaki* rendezésében egy Mexikóban rekedt szibériai rockbandáról. Mellesleg ez a film a valaha készült legrosszabb rockzene okán kapott külön említést a zsűritől. A legjobb film díját az ausztrál *Gerard Lee All Men Are Liars* című filmje érdemelte ki, mely egy transzvesztita kamasz zenés sikereiről szól. Nem sztárokat, neveket díjaztak, hanem a minőséget, az eredetiséget. Zene és mozi legszebb találkozásával a *Soulmates* című film szolgált, egy öreg, beteg fekete szaxofonista és egy fiatal filmzeneszerző barátságáról. A rendező az Amerika-szerte híres showman, *Dick Clark Duane* nevű fia. A legjobb zene díját a *Bring Me The Head of Mavis Davis* című angol filmnek ítélték, amely egy Madonna image-ű énekesnő és lemezproducere gyilkos rivalizálásáról szól.

A versenyprogramon kívül számos filmérdekességet vetítettek, például a japán *Dream Girls*t olyan speciális női revüsztárokról, akik férfiszerepeket alakítanak és valóságos kultusz övezi őket hazájukban. A fiatal marokkói–izraeli rendező, *Erez Laufra Zahara Ben,* A magá*nyos* címmel arról az izraeli énekesről készített dokumentumfilmet, aki énekelt a palesztinoknak és mellesleg Isaak Rabin barátságát is élvezte. Amerikai musicaltörténeti érdekesség a híres hollywoodi producerről, *Arthur Freed*ről szól film, akinek nevéhez olyan nagy moziklasszikusok fűződnek, mint az *Ének az esőben,* a *Csillag születik. Yves Montand* saját hangján narrálja az életét és a történelmet a róla készült dokumentum-portréfilmben. *Carmen Miranda,* a brazil banánkirálynő tündöklését, hollywoodi karrierjét és bukását követhetjük nyomon a róla készült filmben. Rocktörténeti csemegék is helyet kapnak a válogatásban, mint a '69-e Big Suri folk-rockfesztivál, *John Sheppard* 1987-es dokumentumfilmje a legnagyobb *Beatles*-siker, a *Bors őrmester* huszadik évfordulójáról, *Tony Palmer* és *Frank Zappa* szürrealista turnéfilmje, a *200 Motels.*

A filmzenei fesztivállal párhuzamosan videóklipszemlét is tartottak, olasz és nemzetközi kategóriában. *Vasco Rossi–Roman Polanski* közös klipjétől *(Az angyalok) Zuccheróig (Menta és bors)* számos zenei irányzatot bemutattak. Végül *Franco Battiato Strani giorni* (Különös napok) című klipje nyert. A nemzetközi mezőnyben *Michael Jackson Stranger in Moscow*-ja, a *Spice Girls* és az *Aerosmith* versenyzett. A legjobbnak a chicagói rockbanda, a *Smashing Pumpkins Tonight Tonight*ja bizonyult. A Teatro Ariston színpadán emelkedő hatalmas gipszszobortól a

plakátig, a filmjeiből rendezett retrosprektívtől a nevét viselő díjig (amelyet elsőként *Lorenzo Ligabue Happy Birthday, Elvis* című albumával nyert) *Elvis Presley,* a rockkirály szelleme őrködött a fesztivál felett. Halálának huszadik évfordulója alkalmából emlékeztek *Elvis Presley*re, aki 1956 és 73 között harminchárom filmet készített. *Ciao, Elvis* címmel pedig emlékkoncertet rendeztek nagy Elvis-rajongók, -utánzók részvételével, mint amilyen *Little Tony.*

„Jövőre veletek, ugyanitt!" szavakkal búcsúzott a fesztivál igazgatója, *Nino Pirito,* annak reményében, hogy a nemzetközi sajtó és a közönség nagyobb érdeklődést tanúsít 1998-ban ennek a rokonszenves kezdeményezésnek.

Szentgyörgyi Rita
(San Remo)

Jön a Kool & The Gang!

Folytatódik a nyári koncertáradat, augusztus 7-én a Petőfi Csarnok szabadtéri színpadán az amerikai soul–funk csapat, a *Kool & The Gang* lép fel. A hatvanas évek végén New Jerseyben alakult zenekar kezdetben jazz-zenét játszott, később váltott funkyra, majd a hetvenes évek második felében diszkózenére. Legsikeresebb periódusát a nyolcvanas évtized fordulóján élte meg a banda, amikor *Eumir Deodato* producerként vette szárnyai alá a fiúkat. Ez idő tájt született meg egyik leghíresebb albumuk, a *Celebration,* mely platinalemez lett. Sikerszámaik közé tartoztak a *Too Hot,* a *Get Down On It,* a nyolcvanas évek közepéről pedig a *Cherish* című érzelmes számuk.

Discop '97: Filmvásár a Hyattben

Nem mindennapi környezetben, a Néprajzi Múzeumban rendezett ismerkedési esttel nyitotta meg programját a Discop '97 az All American Fremantle szervezésében.

A kelet-európai, ázsiai, amerikai és ausztrál helyi televíziótársaságok és filmforgalmazók mellett magyar televíziós vállalkozások és filmforgalmazók is részt vettek a budapesti Atrium Hyatt Szállóban június végén rendezett vásáron. A vásárra látogató honi film- és videóforgalmazók is megállapíthatták: főleg televíziós vetítésre gyártott filmeket kínáltak a vásár résztvevői. Potenciális vevőként a környező országok helyi televízióinak képviselői voltak jelen, azonban a magas árak csak mérsékelt vásárlást tettek lehetővé számukra.

A Discop '97 budapesti rendezvény legfőbb előnye, hogy a környező országok képviselői könnyebben juthattak el e vásárra, mint az év hasonló eseményeire a nagyvilág más tájaira.

A vásáron a kommerszfilmeken kívül igen gazdag volt a választék természetfilmekből, családi és dokumentumfilmekből, mesékből és sportfilmekből is. Híreink szerint egyebek mellett az alábbi filmeket, filmsorozatokat adták el a vásáron magyar televízióknak, videóforgalmazóknak: *Medical Detectives, History's Turning Points, Pathfinders, Futurequest, Dreams of Flight, The New Explorers, Race to Save The Planet, Vintage: A History Of Wine.*

Julia Roberts és Richard Gere közös filmben

Hét év után ismét együtt szerepelhet *Julia Roberts* és *Richard Gere*, akik 1990-ben, a *Pretty Woman*ben arattak közösen fergeteges sikert. Ráadásul nem is egy, hanem két produkció szerepel a tervek között. Az egyik tervezett címe *Intolerable Cruelty,* romantikus komédia, melyben Julia egy válófélben lévő asszonyt játszik, aki kikezd férje válóperes ügyvédjével. A másik film egy thriller lesz, *Manhattan Ghost Story* címmel.

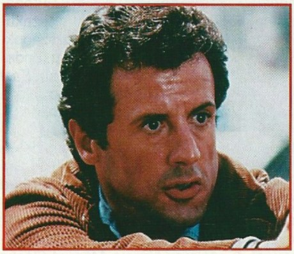
Kritikusok hete Velencében

Velencében augusztus 27-e és szeptember 6-a között immáron 54. alkalommal tartják meg a filmfesztivált, melynek idei érdekessége, hogy ismét megrendezik a kritikusok hetét. Ennek keretében mutatják be *Roberta Torre* érdekesnek ígérkező alkotását, a *Tano To Die Fort*, mely egy feketehumorral átszőtt musical a maffiáról.

Terry Gilliam ismét rendez

Fear And Loathing In Las Vegas a címe *Terry Gilliam (12 majom, A Halászkirály legendája)* készülő filmjének. A főszereplő *Johnny Depp* lesz, *Christina Ricci (Casper)* társaságában.

Stallone és a Formula–1

Sylvester Stallone megvásárolta a jogokat *Bernie Ecclestone*-tól, a Formula–1 autóversenysorozat főnökétől, hogy játékfilmet forgasson az autós világcirkuszról. A filmben négy jellegzetes karaktert kíván bemutatni a színész-producer, aki nem kíván szerepelni saját produkciójában. A felvételek bő egy év múlva kezdődnének, feltéve, ha addig elkészül a forgatókönyv.

Gengszterek a filmgyártásban

Megvalósulni látszik *Woody Allen* látomása – legalábbis Indiában. A *Lövések a Broadwayn* című filmjében gengszterek szólnak bele egy formálódó színdarab alakításába: színészválasztásába, sőt dialógusaiba is. Indiában, ahol évente nyolcszáz film készül, mindez maga a valóság. Legutóbb Bangalore városában gengszterek késsel fenyegetőzve bírtak jobb belátásra forgatókönyvírókat, hogy erőteljesebb párbeszédeket helyezzenek el filmjükben. A gengszterek által finanszírozott alkotásokhoz gyakorta maguk a bűnözők választják ki a főszereplőket.

Az indiai filmgyártás is anyagi gondokkal küzd, ráadásul a szórakoztatóipar e népszerű ágát nem támogatja az indiai állam, a bankok pedig nemigen hajlandók filmkészítésre kölcsönöket folyósítani. A producerek ezért kénytelenek a feketepiaci pénzek felé fordulni. Az alvilág tagjai pedig szívesen adnak pénzt filmgyártáshoz, hiszen részben tisztára tudják mosni máshol megszerzett pénzüket, részben bejutnak a film csillogó világába, ahol hírnevet, elismerést szerezhetnek, sőt egy-egy produkcióban feladatot is vállalhatnak.

Az indiai rendőrség becslése szerint az indiai filmipar felét a szervezett bűnözés ellenőrzi, s az indiai filmvilág és az alvilág között igen szoros a kapcsolat. A gyártani kezdett filmek felét azonban sohasem fejezik be, a forgalomba hozott művek döntőbb többsége pedig nem bizonyul anyagi értelemben nyereséges vállalkozásnak. Az ország kritikusai szerint az erőszakos jelenetek száma folyamatosan növekszik az indiai filmekben, melyek cselekménye előre kiszámítható: egy dühös fiatal férfi elveszti fejét fölöttese aljas magatartása miatt. A fölöttes lehet politikus, rendőr, földbirtokos. A visszavágás, a bosszú során folyik a vér és a végén elkerülhetetlen a hős bukása, akit általában elfognak vagy golyók lyukasztják át testét.

Olykor az is előfordul, hogy gengszterek saját magukat alakítják. Nemrégiben szolgálaton kívüli rendőrök Bangalore városában egy moziban, az egyik helyi nyelven beszélő filmben a főszereplők között felismerték a nagyváros tizenhárom leghírhedtebb bűnözőjét, akiket gyilkosság, zsarolás és robbantásos merénylet miatt köröztek. A vetítés után a közönségtalálkozó elmaradt...

Új magyar film: Presszó

Júliusban két hét is elegendő volt a legújabb magyar film forgatási munkáira. *Sas Tamás* rendező-operatőr *Németh Gábor* forgatókönyvéből készíti *Presszó* című alkotását. A csaknem kétórásra tervezett mű érdekessége, hogy egyetlen helyszínen, egy presszóban játszódik. Budapest egyik mellékutcájában egy presszóasztal körül véletlenszerűen tűnnek fel napjaink jellegzetes figurái. Az asztalvendégek folyamatosan váltják egymást, de a visszatérő alakok elbeszéléseiből fokozatosan alakul ki az egyre bonyolódó történet, melynek szálai idővel kerek történetté állnak össze. Az alkotók – és majdan a nézők – egyetlen gépállásból, mint egy rezzenéstelen szempár figyelik a történetet. A rendező-operatőr szándékosan

Harkányi Endre és Máté Gábor

fosztja meg magát a helyszín- és plánváltás eszközétől, így még nagyobb hangsúly jut a színészi játékra, a szövegre, a belső ritmusra. A főszereplők *Máté Gábor, Lázár Kati, Benedek Miklós, Harkányi Endre, Szirtes Ági, Söptei Andrea, Fullajtár Andrea, Kecskés Karina.*

A film készítésének érdekessége, hogy a színészek – a színházi előadásokhoz hasonlóan – a forgatás előtt a helyszínen próbát tartottak, melyet a rendező videókamerával rögzített. A próba eredményét azonnal vissza lehetett nézni, és a felvétel elemzése után kezdődött a forgatás 35 milliméteres filmre.

A 35 millió forintba kerülő produkciót a Magic Média gondozza, a Magyar Mozgókép Alapítvány és a Magyar Televízió drámai osztálya támogatásával. Az alkotás más magyar filmekhez képest fordított utat fog bejárni. Jövő év elején, közvetlenül a magyar filmszemle előtt, a Magyar Televízió mutatja be először, a mozipremier a filmszemlén lesz, ezt követően kerül majd a filmszínházakba, s később várhatóan videókazettára.

50. filmfesztivál Locarnóban

Ötvenedik alkalommal rendezik meg augusztus 6-a és 16-a között Locarnóban a nemzetközi filmfesztivált, melyen tizenhat ország tizenkilenc filmjét mutatják be. Köztük lesz *Mike Leigh* új alkotása, a *Career Girls* is. Az Egyesült Államokból többek között a *Men In Black* és a *Face/Off* érkezik. A jubileumi rendezvényen *Bernardo Bertolucci*t életműdíjjal jutalmazzák majd.

Meghalt Drakula leszármazottja

Párizsban 77 éves korában meghalt Alexandra Caradja-Kretzulesco román hercegnő, aki saját állítása szerint leszármazottja volt a XV. században élt hírhedt II. Vlad Tepes havasalföldi vajdának, akit a világ Drakula néven ismer. A hercegnő 1947-ben vándorolt ki Romániából. II. Vlad Tepes Mátyás király hűbéreseként harcolt a török ellen, veresége után Magyarországra menekült, ahol egy ideig Mátyás foglyaként élt. A Drakula nevet kegyetlenkedései nyomán ugyan még elődje kapta, de a név ráragadt. A Drakula-mítoszt *Bram Stoker* angol író teremtette meg a múlt század végén, s színpadon és filmen a század első felében a magyar *Lugosi Béla* vált a leghíresebb Drakulává. Nemrégiben *Mel Brooks* készítette el a a Drakula-filmek paródiáját.

Z+, a zenetévé

A kábeltelevíziós hálózatok alapszolgáltatásaként ingyen fogható a legújabb magyar kereskedelmi tévécsatorna, a Z+. A napi 16-17 órában sugárzó csatornát az HBO és a Spektrum Televíziót működtető Kábelkom Kft. hívta életre, a Warner Music Grouppal közösen. A német nyelvű Vivához és az angol nyelvű MTV-hez hasonló csatorna programján megkülönböztetett figyelmet kapnak a magyar előadók, s a videóklipek 25–30 százaléka magyar gyártású lesz. Az öt fiatal magyar műsorvezetőt – video–jockeyt – másfélezer jelentkező közül választották ki.

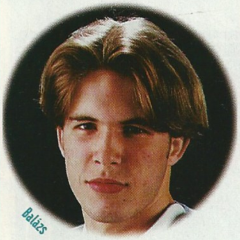
Zsu

Zsanett

Philip

Balázs

Kriszta

Titanic: csak decemberben

Július helyett csak decemberre készül el *James Cameron* rendező monstre alkotása, a *Titanic* című katasztrófafilm, mely a további féléves kamatterhek miatt is újabb 10 millió dollárral többe kerül majd, s várhatóan eléri a 200 millió dollárt! A rendező szerint a karácsonyi szünet miatt remek bemutatóidőszak lesz az év vége, a fanyalók viszont megjegyzik, hogy akkor a a *Titanic*nak már a legújabb James Bond-filmmel, a *Tomorrow Never Dies*zal, a *Zorró*val és a *Reszkessetek betörők!* harmadik részével kell versenyeznie a mozilátogatók kegyeiért.

Az elveszett világ újabb milliói

Amerikán kívül is hódít *Az elveszett világ*, a *Jurassic Park* folytatása. Július közepén Japánban a film bemutatójának első hétvégéjén 284 moziban 10,8 millió dolláros bevételi rekordot ért el. Ez 20 százalékkal haladta meg az eddig vezető *A függetlenség napja* című filmet és 38 százalékkal a *Jurassic Park*ot. Az eddigi 221 millió dolláros amerikai mozibevétel mellett eddig további 100 millió dollárt könyvelhettek el a forgalmazók Ázsiában és Ausztráliában: 13,7 milliót a Koreai Köztársaságban, 13,1 milliót Tajvanban, 15 milliót Ausztráliában. Az európai premierek pedig csak az elmúlt napokban, július végén kezdődtek...

A kölcsönzők kölcsönzője

MULTI HOME VIDEO

TÉKÁSOK, FIGYELEM!

FOLYAMATOSAN BŐVÜLŐ KÍNÁLAT

Kétezerötszáz-féle film több ezer példányából válogathat; a klasszikusoktól, a régi mozifilmslágerektől az újabb kiadású filmekig minden műfaj megtalálható; előnyös feltételekkel juthat más formában már nem beszerezhető filmritkaságokhoz; a kiadványok jogilag garantáltak; kedvező árak, napi 6–12 Ft-os bérleti díjak.

Bővebb felvilágosítás: MULTI VIDEO BT.
1114 Budapest Bocskai u. 23. Tel.: 371-0866, 06-20-414-623

SZENZÁCIÓ

Fotifon

Ingyenes kölcsönzési lehetőség a FOTIFON videótékában!

Budapest XIII., Pannónia u. 13.
Tel.: 302-3992, 132-5027
Budapest XIV., Erzsébet királyné útja 41/A
Tel.: 251-9496
Nyitva: 0-tól 24 óráig

Használt és új videókazetták óriási választékban – kölcsönzési joggal is!
Videó-CD-kölcsönzés!

ÉJJEL-NAPPAL SZERETETTEL VÁRJUK!

CÉGMUTATÓ®

CÉGINFORMÁCIÓS ADATTÁR

CÉGFORMA • NÉV • CÍM • TELEFON • FAX • BANKKAPCSOLATOK • TEVÉKENYSÉG • TERMÉKEK
SZOLGÁLTATÁSOK • KÜLFÖLDI PARTNEREK • TELEPHELYEK • MIT? • HOL? • KERES-KÍNÁL

...INFORMÁCIÓ MINDENRŐL MINDENKINEK MINDENNAP

ITT HIRDETHET IS...
és képessége szerint
DOLGOZHAT IS...

CÉGMUTATÓ

AZ ÖN SIKERE

✆ 240-3100, 240-3313
Fax: 205-6368, 251-6063
✉ 1519 Bp., Pf.: 248

A PARTNER

Magyar Gazdasági GÉGMUTATÓ Társaság
Budapest III., Kalászi u. 2.

MOZI

ELŐZETES

VIDEO

A MAGYAR MOZIKBAN

szeptember 25-től lesz látható a *Jurassic Park* folytatása, *Az elveszett világ* (The Lost World), mely újabb bevételi rekordokat döntött az amerikai mozikban. *Steven Spielberg* legújabb rendezése a májusi bemutatót követő első négy napban már 90 millió dolláros bevételt ért el, 40 millió dollárral lekörözve a *Jurassic Park* 1993-as hasonló időszakának eredményét. A folytatás négy esztendővel a *Jurassic Park* katasztrófáját követően játszódik, egy másik Costa Rica-i szigeten, amelynek laboratóriumában szintén foglalkoztak DNS-klónozással. Egy hurrikán azonban mindent elsöpört. Vagy

Julianne Moore, Jeff Goldblum

mégsem? A katasztrófát túlélt állatok elszabadultak. Az első részben összesen tizennégy percig tűntek fel a dínók, most azonban negyven percig láthatók! A további főszereplők azért emberek: ismét **Jeff Goldblum, Richard Attenborough,** valamint **Julianne Moore.** A 75 millió dollárból készített film premierje Magyarországon szeptember 25-én lesz.

Az elveszett világ máris lehetséges Oscar-jelölt a különleges képhatások kategóriájában, a *Kolja* című cseh film viszont már büszkélkedhet az Oscar-díjjal a legjobb nem angol nyelvű film kategóriájában. A történet Prágába vezet el bennünket, az 1988-as esztendőbe, amikor is egy bohém csellóművész pénzért érdekházasságot köt egy orosz nővel, aki így kiutazhat az NSZK-ba vőlegényéhez. Csakhogy a nő ötéves kisfia, Kolja nem utazhat a mamával, hanem legközelebbi hozzátartozójával kell maradnia. Az pedig nem más, mint Frantisek, a csellista... A főszereplők **Zdenek**

Will Smith, Tommy Lee Jones

Sverák és **Andrej Hallmon,** a rendező **Jan Sverák.**

Men In Black – Sötét zsaruk **Tommy Lee Jones** legújabb filmje, szereplőtársai **Will Smith** és **Linda Fiorentino. Barry Sonenfeld** legújabb sci-fijében a feketeruhás férfiak egy szupertitkos kormányhivatal tagjai, akik megakadályozzák, hogy a Földre érkező földönkívüliekről az emberek tudomást szerezzenek, s akik visszaküldik a nem kívánatos jövevényeket. Az Orion távoli csillagáról azonban olyasvalami érkezik, ami ellen, úgy tűnik, nincs ellenszer...

Sandra Bullock nem hagyja annyiban az őszi mozikínálatban, és ismét féktelen izgalmak közepette játssza el az életmentő hölgy szerepét, ezúttal a *Féktelenül 2-ben.* Annie Porterként most nem buszon, hanem egy luxushajón kell bizonyítania bátorságát. Barátja **(Jason Patrick)** Karib-tengeri hajókázásra hívta meg barátnőjét, egy kétszemélyes lakosztályba. Egy titokzatos utas **(Willem Dafoe)** azonban mindenki számára elrontja a gondtalan hajókázást... A rendező ismét **Jan De Bont.**

A HONI VIDEÓTÉKÁKBAN

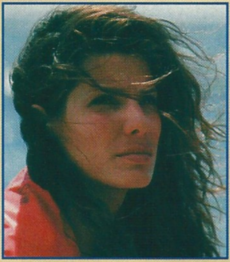
is minden bizonnyal sikert arat majd a *Csinibaba,* mely az elmúlt évek kimagasló magyar mozifilmsikere volt. *Tímár Péter* alkotásában rég elfeledett és máig emlékezetes dallamokkal elevenednek meg humorosan a hatvanas évek. A főszereplők többek között **Gálvölgyi János** és **Nagy Natália.**

A filmvászonról költözik szalagra szeptemberben **John Cleese, Robert Young** rendezésében. A Monty Python egykori nevettetője, **Cleese** társforgatókönyvíróként is jegyzi a vígjátékot, mely egy nem mindennapi állatkertbe viszi el a vidámságra vágyó nézőt. Szereplőtársai: **Jamie Lee Curtis, Kevin Kline** és **Michael Palin.**

A *Larry Flynt, a provokátor* provokatív alkotás **Milos Formantól.** Az Oscar-jelölt mű a Hustler szexmagazin kiötlőjének, Larry Flyntnek izgalmas életét meséli el, miközben a sajtószabadág izgalmas kérdéseire keresi a választ. **Woody Harrelson** és **Courtney Love** remek színészi játékát élvezhetjük, sőt egy epizódszerep erejéig megjelenik a kamerák előtt maga **Larry Flynt** is, filmbéli önmaga bírájaként...

Kétszeres Oscar-díjas alkotás a *Fargo,* **Ethan Coen és Joel Coen** rendezése, **Frances McDormand** aranyszobrot ért játékával. Sajátos kriminek és egyúttal paródiának lehetünk egyszerre tanúi.

Kétszeres Golden Globe-díjas mű a **Raszputyin,** mely a cárizmus végnapjainak idején feltűnt, látnoki képességekkel rendelkező alakját idézi meg. **Uli Edel** rendezésében **Alan Rickman,**

Sandra Bullock

Greta Scacchi és **Ian McKellen** játsszák a főszerepeket.

Az amerikai mozik után Magyarországon egyből videókazettára költözik a *Tükröm, tükröm,* **Barbra Streisand** újabb rendezői munkája. A romantikus komédiában a középkorú irodalomprofesszornő megismerkedik álmai férfijével, akinek azonban esze ágában sincs megházasodni. A színész–rendező segítőtársai a kamerák előtt **Pierce Brosnan** és **Jeff Bridges** voltak.

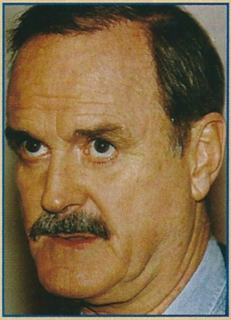
Az Öböl-háború fiktív eseményeibe pillanthatunk bele *A bátrak igazsága* című film jóvoltából, melyben a bájos **Meg Ryan** és **Denzel Washington** a két főhős. **Meg Ryant** láthatjuk a *Francia csók*ban is, **Kevin Kline** mellett.

A texasi láncfűrészes gyilkos visszatér Matthew McConaughey játékával, a mozik után videóról is *Támad a Mars!* **Glenn Close**zal és **Jack Nicholson**nal, a **Rossz Hold Mariel Hemingway**jel kel fel, *Vidéki vakációra* mehetünk **Jack Lemmon**nal és **Dudley Moore**-ral, *A gazdagság ára* kiderül **Halle Berry**vel, *Nem* *Édes kis semmiség* a heroin, ami **Mira Sorvino** játékából is kiderül majd.

*Mennyei teremtmények*nek is szemtanúi lehetünk **Kate Winslet**tel. Láthatjuk **John Carpenter** egyik korábbi rendezését, a *Porontyok*at, s jön **Abel Ferrara** *Temetés* című műve is.

A MEGVÁSÁROLHATÓ KAZETTÁK

között már augusztus 25-től ott lesz a régóta várt *Jurrassic Park,* talán a második rész tiszteletére. Egy héttel később pedig rajzfilmeken jönnek a dínók: megjelenik az *Őslények országa,* mely **Steven Spielberg** produkciója. Szeptemberben lát napvilágot Walt Disneytől a *Notre Dame-i toronyőr.* Az *X-akták* harmadik és negyedik epizódja is az üzletekbe kerül *(82517, Az idegen keze),* az immáron világszép **Gillian Anderson**nal és **David Duchovny**val. A romantika kedvelőinak jön *A szív hídjai* **Meryl Streeppel** és **Clint Eastwood**dal és a *Kísértetház* **Winona Ryder**rel, **Antonio Banderas**szal, **Jeremy Irons**szal. **Arnold Schwarzenegger** a *Végképp eltörölni* című filmjével jelenik meg idehaza a

John Cleese

lakossági videópiacon, **Al Pacino** és **Robert de Niro** küzdelmét is megvehetjük *(Szemtől szemben),* s a **Steven Seagal**-kedvelők a *Száguldó erőd*öt vihetik haza, hogy kiegészítsék videógyűjteményüket.

Késő őszre pedig nem árt spórolni, mert valóságos kazettaáradat vár a filmbarátokra, telis-tele rég várt filmekkel, meglepetésekkel...

DUNAI TAMÁS
kedvenc videófilmjei

Az első jelző, ami a Madách Színház érdemes művészéről, *Dunai Tamásról* a néző eszébe jut, az az, hogy ő bizony nagyon megnyerő fickó. Rendkívül fiatalos, holott háromgyermekes családapa és már eltöltött egy-két évtizedet a pályán. Hűséges színházához, amely viszonozza ezt a hűséget és jobbnál jobb szerepekkel árasztja el. *Shakespeare*-klasszikusokat, mai modern drámákat bíznak a művész tehetségére és teherbírására. Ezek többnyire igen jól megrajzolt karakterszerepek, mint *A halál és a lányka* férje, *A karmester* kissé együgyű ravaszdi zenésze, vagy a néhány éve bemutatott *Lear király* Albanja. Az évek során Dunai Tamás ismertté vált a *Színészzenekar* klarinétosaként is, majd kiderült, hogy remekül énekel és táncol, így az egyre népszerűbbé vált zenés játékok és musicalek szinte Dunai Tamás testére szabott feladatokat kínálnak. Így lett ő *Dr. Herz*, a romantikus lelkű tudós, majd *A szabin nők elrablásának* szelíden ábrándos tanára. *Mária evangéliumában* megkapta József, az ács szerepét, a *Macskajátékban* az öreg Gastrofán Georgot énekli, a *Vörös Malomban Huszti Péter*rel felváltva játszotta az ördögi Magistert, de ő a *Hegedűs a háztetőn* egyik Tevjéje is. Legutóbb az *Utazás* című musicalben ő játszotta az angol újságírót, akit 1956 októberének szele megérintett ugyan, de a forradalom elől hazájába menekült vissza.

– Félénken kérdezzük, hogy ennyi munka, önálló est, tévéfellépések között van-e ideje videófilmnézésre is?

– *Már hogyne lenne* – fakad ki. – *Igaz, nem minden nap ülök le a tévé elé házimozizni, de azt soha nem mulasztom el, hogy a mozikban már lefutott, de videón szerencsére elég gyorsan megjelenő igazi nagy filmeket meg ne tekintsem. Így pótolom a mulasztottakat. Így tudtam megnézni az* Oscar-díjas *mozikat és azokat a művészfilmeket is, amelyek sajnálatos módon elég hamar eltűntek a mozivásznakról, mivel nem volt irántuk lázas érdeklődés. Ezek közé tartozik egyik kedvencem, a* Maconi gyermek, *az* Orlandó *vagy a* Picasso rejtély *is. A horrort utálom. A Rák jegyében születtem, így minden erőszak és fegyverrel kapcsolatos mozi ellenszenves a számomra.*

– Ismert a színpadokról, de vajon vállal-e szinkronszerepeket?

– *Hogyne vállalnék! Réges-régóta szinkronizálok, még a MAHIR idejéből. Ezek közül kevencem a* Malac-mesék. *No, nem kell valami kis disznóságra gondolni, ezek furcsa, vidám filmek voltak. Általában nem nagyon emlékszem arra, mit szinkronizálok, hiszen nem látom az egész filmet, csak azokat a részleteket, amelyekben az általam megszólaltatott figurák szerepelnek, így aztán néha meglepetés ér, ha a kölcsönzőből kivett kazettáról felismerem a hangom és a szerepem.*

– A játékfilmeken kívül milyen alkotásokat szeret nézni videón?

– *Mint kollégáim közül sokan, én is a* National Geographic *állat- és természetrajzi filmeket kedvelem a leginkább. Ezek nálunk családi kedvencek. A társadalmi átalakulásokkal foglalkozó dokumentumfilmek is érdekelnek, főként azok, amelyekből megtudhatom, hogy az elmúlt évtizedek alatt mi történt a politikai kulisszák mögött.*

– Van-e kedvenc filmrendezője?

– *Igen!* Milos Forman *és* Ingmar Bergman. *Az általuk rendezett filmekben még sohasem csalódtam. Érezni, hogy őket nem az üzleti eladhatóság, hanem valamilyen szent művészi meggyőződés vezeti, amikor filmet írnak és rendeznek.*

– Segíti-e színészi munkájában a videózás?

– *Nagyon. Például láttam* Topollal *a* Hegedűs a háztetőnt. *Az ő alakítása és a megrendítően szép film abban segített, hogy én is megtaláljam és kiépítsem személyes kapcsolatomat a felettünk állóval. Hogy nem az számít, ki milyen vallású, honnan ered a hite, ha ez a legbensőbb meggyőződésből fakadó szeretettel és jósággal teli. Az sem hátrány, ha ezt humorral fűszerezve éli meg az ember. Arra törekedtem, hogy az én Tevjém is belőlem épüljön fel, tőlem, általam formálódjon olyanná, hogy a nézők szeressék és elfogadják a családomat, az én Anatovkámat. Így messze elkerülhettem minden utánzást, amit a remek* Topol *esetleg felkínált volna. Aztán megnéztem az amerikai* Kis éji zenét, *melyet mi* Egy nyári éj mosolya *címen játszunk. Ez a film a nagy nevek, sztárok ellenére sem tett jó benyomást. Untam. Lényegében az igazán jó művészfilmek serkentenek arra, hogy én is a tőlem telhető maximumot nyújtsam. Ez független filmcímektől. A* Forrest Gump *vagy a* Zongoralecke *azzal segített, hogy még több kedvem legyen a hivatásomhoz. Egyébként érdekelnek az Oscar-díjas mozik. Ki is kölcsönzöm őket. Magamban eldöntöm, hogy magam szavaztam volna-e rájuk. Nem kölcsönzök naponta, de havonta négy-öt kazettát is kiválasztok és hazaviszek. Olvasok róluk a* Video Magazinban, *de meghallgatom a mások véleményét is. Nekem nincs időm selejtre. Legutóbb családommal már nem is tudom hányadszor néztük végig a* Kamaszkorom legszebb nyarát. *Ez ugyan már huszonöt éves film, de nem fogott rajta az idő. Az első testi szerelem felidézésével megható és mulatságos emlékeket ébresztett bennem, a fiaim pedig velem együtt szórakoztak a mozin. Két fiam mellett van egy 9 éves lányom, Eszter, akivel a vidám videófilmeket nézzük, mint például a* Grimm legszebb meséi *sorozatot vagy a* Robin Williams*-féle* Popeye*-t láttam.*

– A musicalok közül a Hegedűs a háztetőn**ön kívül mit nézett a legszívesebben?**

– Barbra Streisand *filmjeit, főleg a* Yentlt. *Ez is segített a* Hegedűs a háztetőn *Tevjéjének megformálásakor. Aztán az* Oliver, *a régi* Oklahoma *vagy a* Szombat esti láz. *Sőt nekünk már megvan* A szépség és a szörnyeteg *is. Ezeket megint csak együtt nézheti a család. Különben nincsenek műfaji előítéleteim. Szerintem a* Terminator *is jó a maga szintjén és a művészfilmnek álcázott* Karambol *is lehet elviselhetetlen.*

– Végül: mit ajánl a Video Magazin olvasóinak?

– Robin Williams, Robert De Niro, Meryl Streep *bármelyik filmjét. De legigazabban a* Schindler listáját. *Ennél szebb, igazabb, meghatóbb és izgalmasabb filmet keveset látni.*

Tatár Eszter

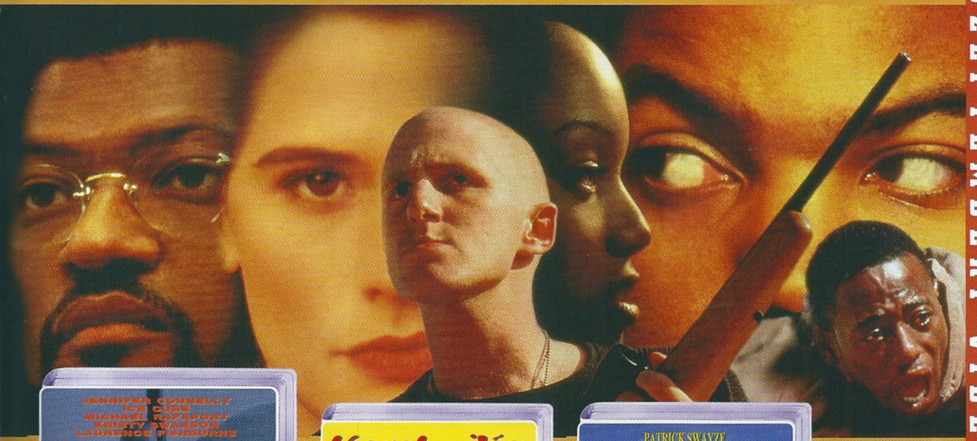
A LEGJOBB VIDEOTÉKÁKBAN!

VIDEOPREMIER

AUGUSZTUS 28.

INTERCOM

Forgalmazza: InterCom Kft.
1145 Bp., Bácskai utca 28-36.
Tel: 467-1-467, 467-1400 Fax: 252-2736
E-MAIL: VIDEO@INTERCOM.HU
Otthlap: http://www.intercom.hu/

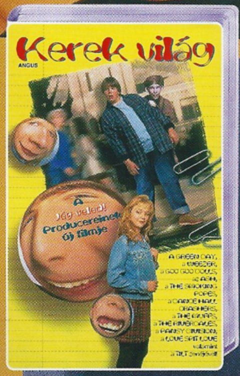

SZEPTEMBERI VIDEOPREMIER

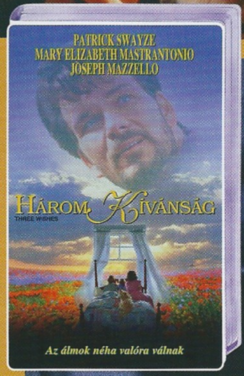

Mindenki mást akar.
Diákok, akik magukra maradtak zárt világukban: faji ellentétek, szexuális kihívások, sok gyűlölet és sok ellenségeskedés formálja helyzetüket. Malik, aki sportösztöndíjjal került ide, nagyon naív volt: azt hitte, hogy egyetlen dolga az atletizálás lesz. De hamar rájön, hogy az igazi kihívás, a tájékozódás. Neonácik és fekete aktivisták, százféle, a maga igazát harsogó, egyre erőszakosabb csoport között próbálja megtalálni a helyét vagy csak megvédeni az életét. Még az sem lesz könnyű.

© Columbia TriStar Home Video

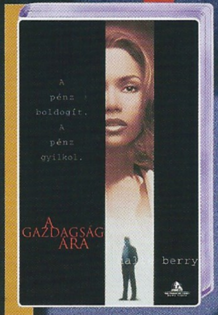

Az anyja kamionsofőr, a nagyapja meg kamaszlányok után koslat. Mit csinálhatna Angus? Szenved. Otthon titokban táncolni tanul egy felfújható gumibabától, és reméli, hogy egyszer lesz ereje bevallani a környék legszebb lányának, hogy mennyire szereti őt. Angusnak főleg ellenségei és rosszakarói vannak, de a barátai is állandóan kitolnak vele. Többször peches, mint szerencsés. Állandóan a gumibaba lábára lép. De terve készen áll, és ő nem adja fel a küzdelmet: már közeleg a nagy nap, amikor mindenért megfizet.

© Summit Entertainment

Jack az országutak rejtélyes vándora. Számára az élet nyughatatlan szabadságot jelent, melyben egyetlen társa egy nem mindennapi kutya. Ám amikor a férfit elgázolja egy autó, a kocsi sofőrje, a ragyogó fiatalasszony úgy dönt, hogy gyógyulásáig házába fogadja őt. Mary férje a koreai háborúban tűnt el. Az özvegynek szerelemre, fiainak apára van szüksége. Talán csak egy varázslat segíthetne rajtuk. Még nem tudják, ki költözött a házukba: Jack körül ugyanis életre kelnek a csodák…

© Rysher Entertainment, Inc.

© Hollywood Pictures

X AKTÁK
3 ARANY GLÓBUSZ DÍJAT NYERT SOROZAT
1996
LEGJOBB SZÍNÉSZ
LEGJOBB SZÍNÉSZNŐ
LEGJOBB TV SOROZAT
X AKTÁK
AZ 1. AKTA: AMIT MÉG SENKI SEM LÁTOTT
X AKTÁK
A 2. AKTA: A ZÁRT AJTÓK REJTÉLYE
Megjelenés: 1997. augusztus 12.
Az 1. akta: Amit még senki sem látott
A 2. akta: A zárt ajtók rejtélye
KENWOOD
AUTÓRÁDIÓS NYEREMÉNYJÁTÉK
TALÁLKOZÁS
NEMZETKÖZI UFO KIÁLLÍTÁS ÉS RENDEZVÉNYSOROZAT
BUDAPEST, 1997. AUGUSZTUS 9–24
PETŐFI CSARNOK
INTERCOM
KENWOOD
20th CENTURY FOX HOME ENTERTAINMENT
20th CENTURY FOX
Forgalmazza az InterCom Kft. 1145 Bp., Bácskai u. 28-36. Tel.: 467-1-467 Fax: 252-2736 E-mail cím: video@intercom.hu • InterCom ottlap:http://www.intercom.hu/